

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Cruce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

Liber Secundvs Ascensvs Montis Carmeli, In Qvo, De Proximo vnionis
Diuinæ medio: Fide videlicet disseritur, nec non de secunda spiritus nocte,
quæ secundo Cantu continetur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

Decorative border of repeating floral and geometric motifs.

LIBER SECVNDVS
ASCENSVS MONTIS
CARMELI,
IN QVO, DE PROXIMO VNIONIS
Diuina medio: Fide videlicet differitur, nec non de se-
cunda spiritus nocte, qua secundo Cantu conti-
netur.

CANCION SEGVNDA.

A Escuras y segura,
Por la secreto escala disfragada,
O dichosa ventura,
A escuras y en celada,
Eslando y ami casa sosegada.

SENSVS.

In obscuro, & satis tuta
Per secretos gradus, transiuestita
O sortem fortunatam,
Intenens, & bene celata,
Cum iam domus mea esset tranquillata.

CAPVT I.

In quo Cantus hic eluci-
datur.

Elebrat hoc secundo
Cantu Anima felicem,
quam consecuta est sor-
tem, in spiritu, ab uni-
uersis spiritualibus im-
perfectionibus, nec no
ab appetitibus proprietatis in rebus spiri-

tualibus, spoliando ac denudando. Quae res eo maioris fuit illi causa felicitatis, quo grauiore illi in quietando domicilio isto spiritualis portionis, ac in obscuritate huius interioris ingressu exhaustaerant difficultates: quae obscuritas nihil aliud est, quam omnium rerum tam sensibus subiectatum, quam spiritualium, spiritalis nuditas, soli viuae fidei innitendo (de hac enim vt plurimum loquor, cum negotium mihi nunc sit cum ijs, qui ad perfectionem tendunt) & per eam ad Deum conscendendo. Et idcirco vocatur hoc loco fides & scala, & secreta: Vniuersi siquidem gradus & articuli, quos docet, secreti sunt, omnique sensui ac intellectui absconditi. Et hac ratione remanet Anima in obscuritate, omni naturali luce tam sensus quam intellectus destituta; vniuersasque naturales ac rationales metas transgreditur, vt per diuinam hanc fidei scalam ascendat, quae attingit & penetrat etiam profunda Dei. Quam etiam ob causam asserit, Animam exiuisse transuestitam, praeseferebat enim & gerebat schema suum seu figuram naturalem transmutatam.

Quidam sit hac obscuritas, perquam ad unionem diuinam transiendum est Anima?

Cur fides secreta scala appellatur?

Quid sit exiuisse animam transmutatam.

D 3 iam

B.
Iuannis
a Cruce

Opera
Mystica
NVI
124

iam in diuinam, ascendendo scilicet per fidem. Et sic figura hæc seu immutata persona erat in caula, ne à temporaneis rebus aut rationalibus, aut etiam ab ipso Dæmone agnosceretur & decineretur.

Nulla res anima nocet quam diu in viua fide incedit.

Nulla liquidem istarum rerum potest illi obesse, quamdiu in hac fide viua incedit, nec istud solum modò fit, sed est etiam anima à Deo abscondita, obgelata, & ab vniuersis Dæmonis decipulis immunis, vt verè incedat (quemadmodum etiã hoc loco cantat) in obscuritate, & occultata, hoc est, Dæmoni, cui fidei lumen, est plusquam tenebræ. Vnde animam, quæ illac ducitur, affirmare possumus incedere rectam Dæmoni & occultatam, sicut postmodum clarius explanabimus. Ideoque asserit exisse se in obscuro & tutã. Nã qui adeo scilicet fortunatusq; fuerit, vt possit per fidei obscuritatẽ incedere, illamque velut itineris Ducem sequi, expediendo & extricando se ab omnibus naturalibus phantasmatis, nec non à spiritualibus rationibus, huiusmodi profectò securus rurusque graditur. Quamobrem etiam subiungit, se noctem hanc spiritualem transiisse. Cum iam esset domus eius tranquillata, pars scilicet seu portio eius rationalis & spiritualis. Cuius etiã partis, quando Anima ad vniõnem cum DEO peruenit, pacificatas & quietatas habet potentias seu vires naturales, nec non anxietates, seu impetus sensibus perceptibiles in parte spirituali tranquillatos.

Maior est obscuritas spiritualis noctis quam sensibilis.

Atque hanc ob causam, non dicit hoc loco, se anxietatibus amoris æstusntem exiuisse, quemadmodum in prima sensus nocte, asseruerat.

Nota Ad pacandam spiritus domus

Ad intrandum enim sensus noctem, rebusque sensibilibus sese denudandum, anxietates sensibilis amoris requiruntur, vt egressus iste perficeretur, sed ad perficiendam quietationem, seu paci-

ficationem domus spiritus, seu spiritualis partis, solummodo necessaria est potentiarum, & omnium insuper gustuum, & Appetituum spiritualium in fide pura in-nixio seu affirmatio. Quibus peractis vni-tur anima dilecto suo, vniõne quadam simplicitatis, puritatis, amoris & similitudinis.

Solummodo potentiarum affirmatio requiritur seu in fide pura in-nixio.

Illud quoque animaduertendum est, quod in prima Cantus parte, dum de sententiã parte ageretur, dicit anima, se nocte quadam obscurã exiuisse, hoc verò loco loquendo de spirituali nocte, se in obscuro & tenebris asserit id peregrisse, maior enim & densior obscuritas est spiritualis portio, quemadmodum & ipsa obscuritas maior densiorque est tenebra, quam sit obscuritas noctis. Nam quamuis maximè obscura sit aliqua nox, apparet nihilominus aliquid: verum in ipsismet meris tenebris, nihil omnino videre licet. Vnde in sensus nocte, remanet nihilominus aliqua lux; remanent enim intellectus & ratio quæ non excæcantur. At in nocte hac spirituali, quæ est fides, vniuersum tam sensus quam intellectus lumen euanescent. Et propterea in hoc cantu asserit anima, se in obscuris & taram iter fecisse, quod minimè in cantu alio asseruarat. Quo enim Anima minus vitetur propria ac innata habilitate seu aptitudine, eo securior ac tutior incedit, eò quod in fide maiores faciat progressus. Et hæc vniuersa fusè copioseque libro presentielucidabuntur, in cuius lectione, requiro petoque à lectore benignam attentionem, debent enim in illo res magni momenti, pro spiritus veri vtilitate explanari. Et quamuis dicenda sint aliquo modo obscura, taliter tamen vna doctrina alteri aditum parat, vt existimem omnia tandem optime intellectu percipienda.

Maior est obscuritas spiritualis noctis quam sensibilis.

Quod anima minus vitetur aptitudine sua naturalis tutior incedit, maioresq; in fide progressus facit.

C A

CAPVT II.

De secunda noctis huius qua est fides, parte seu causa tractationem incipit duobus, probat argumentis, noctem hanc, Prima & Tertia noctis huius parte, obscuriorem esse.

Nunc consequenter de secunda noctis huius parte, quæ est fides, disputandum est, quam dicebamus esse, admirabilem illum modum tendendi ad terminum, qui est DEVS, quem etiam (secundum naturæ ordinem loquendo) causam, vel partem noctis huius, respectu animæ esse, asseruimus. Fides enim, quæ inter Deum Animamque intercedit, nocti mediæ comparatur, vnde & affirmare possumus, obscuriorem esse animam primæ noctis parte, & quadam tenus tertia. Prima siquidem noctis pars, quæ est sensus, primæ nocti, seu noctis initio æquiparatur: quando videlicet desinunt omnia sensibilia obiecta apparere: quæ tamen non adeo abest à luce, quemadmodum Nox mediæ. Tertia quoque pars noctis, quæ est Aurora, luci diei proxima, minimè est adeo obscura ac nox mediæ, iam enim in eo est statu constituta, vt immediatè solis claritate irradietur. Et hæc noctis pars conferatur ipsimet DEO. Quamuis enim certum sit, DEVM adeo esse Animæ obscuram Noctem, ac est fides (naturaliter loquendo) nihilominus tamen, transactis iam hisce tribus noctis partibus, quæ animæ naturaliter sunt Nox, illustrat illam supernaturaliter DEVS, diuinæ suæ claritatis radio, idque sublimiori quadam, superiori, ac magis experimento perceptibili modo, qui iam est perfe-

ctæ vnionis exordium, quæ tertiâ nocte transactâ subsequitur, vnde dici potest, hanc tertiâ partem minus esse obscuram.

Est præterea hæc secunda fidei Nox obscurior primâ, hæc enim ad inferiorem hominis partem, quæ est sensitua, spectat, & consequenter est exterior magis. Fidei verò Nox ad superiorem hominis portionem, quæ est rationalis pertinet, & consequenter intimior est magisque obscura: spoliatur quippe illam rationali luce, vel vt verius dicam, illam excæcat, quare etiam commodè collata est nocti mediæ, quæ est pars noctis intimior & obscurior.

Fidei nox ad superiorem hominis partem non spectat.

Nunc itaque hanc secundam partem noctis, nempe fidem, esse spiritui noctis instar, sicut prior est sensui, ostendere debemus, nec non quænam illi sint opposita seu contraria, quid etiam Animæ faciendum sit, vt actiue illam ingredi valeat, immediatè aperiemus. Nam de Passivo in eam intrandi modo, de eo videlicet, quod in anima operatur Deus, vt eam in illam inducat, suo loco libro scilicet tertio, acturi sumus.

CAPVT III.

Quæ ratione fides sit obscura Nox respectu Animæ. Quod rationibus & sacrarum literarum autoritatibus confirmatur.

Idem docent Theologi esse habitum Animæ certum & obscurum; Causa verò cur dicatur, habitus obscurus est, quia inclinatur ad credendum veritates ab ipsomet Deo reuelatas, quæ omne naturale lumen superant, vniuersumque humanum intellectum excedunt. Hinc est, vt excessiuum hoc fidei lumen,

B.
Iuannis
à Cruce

Opera
mystica

NVI

124

*Cur fidei
lumen ob-
scures A-
nima.*

lumen, sit respectu Animæ obscura tenebra, id enim quod est maius priuat ac cœuincit minus, quemadmodum solis splendor, vniuersa alia lumina superat, ad eò vt illo radiante, illa non videantur lumina, sicque potentiam nostram visuam vincit, imò potius illam excæcat, quàm illuminat, eo quod eius lumen est admodum improportionatum, potentiamque visuam excedens. Eadem ratione fidei lux, ob suum ingentem excessum, & ob modum quo Deus illam impertitur, lumen intellectus nostri superat, quod ex sese ad solam naturalium rerum scientiam protenditur; licet obedientiali facultate seu potentiâ insignitus sit; quoad res supernaturales, quando Domino nostro libuerit eum in supernaturali actu collocare. Vnde nihil intellectus ex seipso, nisi naturali viâ, quæ incipit à sensibus scire valet: ad quem finem etiam phantasmata, & obiectorum species in se vel in suis similitudinibus retinere debet, nec aliter aliquid intelligere poterit. Vt enim Philosophi asserunt; Ab obiecto & potentia paritur notitia. Hinc est quod si cuiuspiam ea enarrantur, quorum ille nullam vnquam notitiam adeptus sit, nec aliquam ipsorum similitudinem aspexerit, non amplius illi notitiæ lumen, inde proueniet, quam si nihil de illis narratum fuisset.

Exempli gratia, si cuiuspiam diceretur, in quadam insulâ animal quoddam, quod ipse nunquam vidisset reperiri, nisi ipsi similitudo aliqua animalis illius, quam ipse in alijs animalibus viderit, exprimeretur, non amplius illi notitiæ aut figuræ animalis illius remaneret, quàm antea; licet ei plurima de hoc animali referrentur, sed alio exemplo res hæc patentius clarescet, si cuiuspiam cæco nato, & qui nullum vnquam colorem intuitus est, color al-

bus, vel rubeus describeretur, licet multo ad hoc adhiberentur sermones, non plus ille caperet, quàm si nihil fuisset dictum, eo quod nunquam huiusmodi colores, vel eorum similitudines, vt posset de illis iudicium ferre, conspexerit: nomina solummodo colorum illorum illi remanent, quia illa potuit auribus excipere, at colorum forma, figuraque minimè, quia nunquam eam intuitus est. Ad eundem modum (quamuis non omnino similiter) fides sese habet respectu animæ: proponit enim nobis res, quas nunquam aut in se, aut in earum similitudinibus, quæ nos absque reuelatione ad earum notitiam perducere possent, conspeximus. Vnde nullam earum naturalis sciëntiæ lucem habemus: nulli siquidem sensui sunt proportionata ea, quæ nobis proponit: sed solum nouimus ea mediante auditu, credendo illis quæ docet, subiiciendo & obsecando lumen nostrum naturale. Vt enim dicit S. Paulus. Ergo fides ex auditu, auditus vero per verbum Christi. Fides non est scientia quæ per aliquem sensum ingrediatur, sed animæ assensus de ijs, quæ per auditum intrant. Imò fides multo amplius excedit, quàm allata exempla demonstrant. Tantum enim abest, vt efficiat euidentiam aut scientiam, vt etiam (sicut diximus) excedat & superet alias qualescunque notitias ac scientias, vt de illa in contemplatione perfecta, rectum iudicium ferri possit. Aliæ scientiæ intellectus luce conquiruntur, sed hæc fidei notitia, absque intellectus luce obtinetur: ab negando illam fide mediante, imò luce suâ propriâ obscuratur. Propterea dixit Isaias. Si non credideritis, non intelligetis. Manifestè itaque patet, fidem, noctem esse obscuram Animæ respectu: hocque pacto illam illuminare, & quo amplius eam obscurat; eo maius illi sui ipsius lumen impertiri. Nā obsecando

Fides proponit nobis res de quibus nulla naturalis sciëntia haberi potest.

Rom. 10. 16.

Fides abnegando naturalem lucem intellectus acquiritur.

1. 7. 9.

præ-

*Intellectus
nostri lu-
men ad so-
lam natu-
ralium re-
rum scien-
tiam exten-
ditur,
quamuis
obedientiali
facultate
sit præditus
respectu
super natu-
ralium.*

præbet lucem; iuxta Isaia: effatum: Si non credideritis, hoc est, si vosmetipfos non excæueritis, non intelligetis; hoc est, careritis luce & notitiâ eleuatâ & supernaturali. Et sic figuratur fides nube illa, quæ filios Israel ab Ægyptijs, in ipso rubricæ introitu diuidebat. Et erat (ait sacer textus) *nubes tenebrosa & illuminans noctem*: Res profecto admiratione digna est, quod cum esset tenebrosa, illuminaret tamen noctem, vt hinc intelligamus, fidem, quæ est obscura & tenebrosa nubes, respectu Animæ (quæ quidem Anima etiam remanet in nocte, cum in noctis præsentia, lumine suo naturali excæcata & priuata sit) tenebris suis illuminare, tenebrisq; animæ præbere lucem: vt hoc modo discipulus Magistro similis euadat. Homo. n. qui in tenebris uiuit, nõ poterat cõuenienti modo illuminari, nisi per aliã tenebrã: secundum illud, quod nos docuit Psalmist. dicẽs: *Dies dñi erunt ut verbum, & nox nocti indicat scientiã* (hoc est) dies qui est Deus in sua æterna felicitate, vbi iam dies est perennis. cõmunicat & manifestat diuinũ suum verbum, quod est filius Angelis ac animabus beatissimis, quæ iam dies sunt, vt illud pernoſcant illoque fruantur. Nox verò quæ in Ecclesia militanti fides est, vbi adhuc nox est, indicat Ecclesiæ scientiam, & consequenter, cuiuslibet animæ, quæ etiã nox est, cum necdum clarã beatificãque sapientiã fruatur, & in fidei præsentia luce suã naturali priuata est. Itaque id quod hinc elicere debemus, est, fidem quæ obscura Nox est, illuminare Animam quæ in tenebris versatur: sicque verificatur illud, quod etiam David in alio Psalmo dixit, *Et nox illuminatio mea, in delicijs meis*. Quod perinde est, ac si dixisset: In delicijs puræ contemplationis, & meæ cum Deo vnionis, nox fidei, erit ductor meus. Vt hinc intelligamus, Animam debere in tenebris

esse, vt lucem obtineat, hocque iter conficere valeat.

CAPVT IV.

In genere agitur, quo pacto debeat etiam Anima in obscuritate quantum in se est remanere, vt possit commodè per fidem duci ad summam contemplationem.

ARbitror explicatũ iam aliquo modo esse, qua ratione fides est nox obscura Animæ, qua etiam ratione debeat anima à sua naturali luce remanere obscurata, illaque priuata, vt hoc modo se sinat à fide duci, ad sublimem vnionis statum.

Verũ vt Anima hac in parte bene suo munere fungi sciat, necessarium nunc erit, obscuritatem hanc, qua imbuti debet, minutatim explanare, vt hanc fidei abyssum ingredi possit.

Et propterea in præsentĩ capite agam in generali de illa, in sequentibus vero, deo propitio, magis in particulari trademus modum, quem, ne in hac obscuritate oberraret, seruare debeat, & qua ratione Ductorem huiusmodi, nempe fidem, non præpediat.

Aio igitur Animam, vt commodè per fidem ad hunc sublimem statum deduci possit, nõ solum debere in obscuritate remanere, secundum portionem illã, qua creaturas, ac temporanea respicit, quæ inferior est, & sensitua, de qua iã locuti sumus; sed etiam obcæcari, & obscurari debere, secundum portionem illam, qua Deum, spiritualiaque respicit; quæ portio rationalis est, & superior, de qua in præsentĩ disputamus. Nam ad hoc vt anima ad supernaturalem transformationem pertingat, certum est, debere eam obscurari, & omne illud, quod naturæ suæ consentaneum est, nempe senti-

E fiti-

B.
Iuannis
à Cruce

Opera
mystica

NVI

124

Vt anima per fidem ad vnionem cum Deo deduci possit, debet non solum secundum inferiorem partem, sed etiam secundum superiorẽ obcæcari.

fitiuum, & rationale, transgredi, & trāsilire. Supernaturale enim, significat id, quod naturale transcendit, quare necesse est, naturale inferius remanere. Cum enim vnio hęc & trāformatio, sensibus, & aptitudini, seu habilitati humanę. (subiecta esse nō possit, debet anima perfecte, ac spontaneę ab omnino eo, quod in eā ingredi, seu illam replere potest, sese vacuā inaneque; redde- re; debet inquā ab omni amore, ac propē- sione, quantū ad illā spectat sese exinanire: Deum enim nemo prępedire potest, quo minus in Anima resignata, denudata, ac ad nihilū redacta, quicquid illi liberit ope- retur, efficiatque. Quare ab omnibus taliter sese exinanire debet, vt licet plu- ribus supernaturalibus donis potiatur, semper tamen veluti denudata ab illis, & in obscuris, instar cęci, remaneat, obscurę fidei innitendo, illam sibi in lucem, ac du- cticem eligando, nullo modo figēdo pe- dem, aut inhęrendo alicui ex rebus illis, quas intelligit, gustat, sentit, aut imagina- tur: vniuersa siquidē ista tenebrę sunt illā impeditura: fides quoque est super omnē illam intellectionem, gustum, & perce- ptionem. Et nisi in huiusmodi rebus sese excecauerit, remāferitque omnino in ob- scuritate illorum intuitu, ad id quod am- plius est nō perueniet, nempe ad id, quod fides docet. Cęcus nisi omnino totaliter sit talis, nō facile permittit se a suo ductore dirigi, sed ob modicum illud residuę lucis, quodlibet iter rectum arbitratur, eo quod aliud cōmodius minime videt, potestque hoc modo ipsum etiā ductorē suum in er- rorem inducere, taliter etenim se gerit, ac si videret, pręsertim cum etiam ductori pręcipere possit. Adeundē modum Ani- ma, si alicui proprię notitię, gustui, vel sensui nititur, (cum vniuersa hęc licet ma- xima, & summa, sint valde exigua, & ab eo quod est Deus, dissentanea, & dissimilia,

ac proinde ad carpēdā viam hęc inepta) facile aut errat, aut retardatur, eō quod nō est totaliter obcęcata fide mediante, quę est vera ductrix ipsius. Hoc enim insinuare voluit S. Paul. cum dixit: *Credere enim oportet accedentē ad Deum, quia est: Ac si diceret; Anima, quę ad diuinam vnionem aspirat; non debet illuc tendere intelligendo, nec gustui, sensui, vel imaginationi innitendo; sed diuinę essentię perfectionem creden- do, quę a nullo intellectu, appetitu, ima- ginatione, aut aliquo alio sensu capi, aut attingi potest; vel in ista vita, sicuti est sciti, imo illud, quod in pręsenti vita de Deo percipi, intelligi, & degustari potest, licet sublimissimum sit; in immensum ab eo, quod ipse est, & a purā ipsius possessione distat.*

Et propterea Isaias dixit: *Oculus non vi- dit Deum absque te, quę preparasti expectantibus te. Et S. Paulus: Oculus non vidit, nec auris au- dit; nec in cor hominū ascendit, quę preparauit Deus ijs, qui diligunt illum. Quomodo- cumque igitur voluerit Anima perfecte vniri, per gratiam, amoremque perfectum in hac vita illi, cui per gloriam vnienda est in altera, (qui, vt hic S. Paulus dicit, ad- eo ingens bonum est, vt nec oculus vide- rit, nec auris audierit, nec in cor hominis mortalis simile quid ascenderit) manife- stum est, id fieri debere, obscurando se & priuando omni eo, quod per oculos in- gredi potest, & auribus percipi, & imagi- natione exprimi, & deniq; corde (quod hoc loco Anima significat) comprehendere. Vnde magnopere prępeditur Anima, ad sublimē istum vnionis statum proficiscēs, quando se alligat, vel innititur, alicui suę intellectioni, sentimento, imaginationi, iudicio, voluntati, modo, vel cuicumque alteri proprię rei, ignorando modum auellendi, & denudandi se ab omnibus istis. Vt enim diximus, id ad quod illa per-*

Anima ad vnionē di- uinam de- bet tendere non intel- ligendo, sed credendo.

Ija. 64. 4. 1. Cor. 2. 9

Magnopere prępedi- tur Ani- ma ab vn- ionē ad- optione si alicui suę intellectioni, sentimento, voluntati, modo, vel cuicumque alteri proprię rei, ignorando modum auellendi, & denudandi se ab omnibus istis.

git.

git, & aspirat, omnia hæc superat; licet illud supremum sit, & præstantissimum, quod in hac vita sciri, & gustari potest: sicque necessario hæc omnia transcendere debet, & transire ad nõ sciendum. Quamobrem in hoc ad vñionem itinere, relinquere suam propriam viam, est veram ingredi viam, vel vt melius dicam, est ad ipsum illius peruenire terminum; & suum proprium modum deserere, est in illud, quod nullum habet modũ, nempe in Deũ, intrare. Anima enim, quæ ad hunc statum peruenit, non amplius habet suos modos, neq; illis adhæret, sed nec adhærere potest. Dico non habere modos, intelligendi, vel degustandi, aut sentiendi, licet in se contineat vniuersos modos: illius adinstar, qui nihil habet, & tamen possidet omnia; si enim tantum animi habeat, vt audeat interioris, exteriorisq; limitatũ suum esse naturale transilire, intrat sine dubio sine limite, in supernaturalia, quæ nullo coarctatur modo, cum contineant eminenter, vniuersos modos. Itaq; peruenire huc, est egredi inde, elõgando à se, & abijciendo, quam maxime istos modos, viles, ad sublimissimum istum assequendum. Itaque transilendo, & transcendendo vniuersa illa, quæ siue spiritualiter, siue sensibiliter scire, & intelligere potest, debet Anima ex vniuersis præcordiis exoptare, peruenire ad illud, quod in præsentivita scire nequit, nec in coreius ascendere. Et retro à se abijciendo omne illud, quod spiritualiter, vel sensibiliter gustat, & sentit, aut potest in hac vita degustare, & sentire: debet ingenti desiderio anhelare ad illud, quod vniuersum gustum, sentimentumque exuperat. Et vt Anima pro hac re remaneat, libera, vacua, & tanti boni capax, nullã ratione adhærere, sibi que aturabere aliquid ex rebus illis debet, quas in se spiritualiter, vel sensibiliter receperit,

(vt paulo post dicemus, quando de hac re in particulari tractabimus) multo has minores æstimando, comparatione illarum. Quo enim pluris facit illa siue spiritualia sint, siue non, quæ intelligit, gustat, & imaginatur, tanto amplius ex supremo bono detrahit & auferit, maioremque patitur moram in perueniendo ad illud: & quo minoris facit omne illud, quod habere potest, respectu, seu consideratione summi boni, tanto plus illi addit, plurisque illud facit, & consequenter tantò plus ad illud accedit. Hocque modo in tenebris, fide mediante, quæ licet obscura sit, admirabilem tamẽ præbet lucẽ, maximopere anima diuinæ vñioni appropinquat. Profectò si Anima aliquid videre, seu intelligere valet, magis excæcetur, & obfuscaretur circa Deum, quam ille, qui oculis apertis solem splendentem intrueretur. Quamobrem in hoc diuinæ vñionis itinere, suas potentias excæcando, lumen debet videre: iuxta illud Saluatoris in Euangelio. *In iudicium ego in hunc mũdum veni, vt qui non vident videant, & qui vident cæci fiant &c.* Quod vt sonat, intelligi debet de isto itinere spirituali, nempe quod Anima illa, quæ in obscuritate fuerit, & se omni sua luce naturali, & propriis priuauerit, ipsa supernaturaliter videbit: illa vero quæ alicui suæ luci inniti voluerit, excæcabitur magis, & ampliores in hoc vñionis itinere moras sustinebit.

Vt autẽ minus cõfule procedamus, existimo necessariũ fore capite sequenti declarare, quidnam sit istud, quod vñionẽ animæ cõ Deo appellamus: arbitror enim, magnã id allaturum lucẽ ijs, quæ in sequentibus dicturi sumus. Vnde iudico expediens, Tractationem hæc prosequi, velut huius loci propria. Licet, n. interrumpatur quodammodo filũ eorũ, de quibus nunc agimus; non

B.
Ioannis
à Cruce

Opera
Mystica

NVI

124

Ioan. 9. 39

tamen est extra institutum nostrum hæc Tractatio: siquidem ijs ipsis, de quibus disputamus, dabit lucem.

Quare sequens caput erit parenthesis instar: confestim enim nobis ad Tractationem de tribus Animæ potentijs in particulari, in quantum tres Theologicas virtutes respiciunt, & ad hanc secundam spirituales noctem spectat, redeundum erit.

CAPVT V.

Quid sit vnio Animæ cum Deo explicatur, & comparatio seu similitudo quadam proponitur.

EX hucusq; dictis, aliquatenus conijci, & intelligi potest, quidnam illud sit, quod hic vnionem cum Deo appellamus, & id eo clarius intelligentur, quæ hoc loco de ea adducemus. Non est in præsentem mens mea explanare in particulari, qualis sit vnio intellectus, & qualis voluntatis; qualis etiã memoriæ, qualis transiens, & qualis permanens in dictis potentijs, & qualis totalis; de his enim postmodum agemus, quæ etiã comodius multo percipiuntur in locis proprijs, quando nimirum de eadem pertractando materiã, præ oculis viuum habebimus exemplũ, simul cum intelligentia præsentem, ibi quælibet res percipietur, & animaduertetur, meliusque de illa feretur iudicium. In præsentem solummodo mihi sermo est, de ista vnione totali, & permanenti secundum Animæ substantiam, ac eius potentiã, quantum ad habitum vnionis spectat; nam quantum ad Actum pertinet, Deo fauente postmodum agemus, & ostendemus, qualiter nec habeamus, sed nec habere in hac vitã possumus vnionem permanentem in potentijs, sed solummodo transeuntem.

*Multiplex
Anima vnio
cum Deo.*

*De qua
narratio
in præ
sentem agitur.*

Ut itaque qualisnam sit vnio hæc, de qua agimus, intelligamus, sciendum est, Deum in quacunq; Anima, licet illa sit maximi inter homines peccatoris, manere, & substantialiter esse præsentem. Et hic vnionis modus, vel præsentia, (quam possumus appellare naturalis ordinis) semper inter Deum, & vniuersas creaturas reperitur, secundum quem etiam conseruat illis esse, quod habent: ita vt si ab illis secundum istum vnionis, seu præsentia modum abesset, statim in nihilum redigerentur, & desinerent esse. Quare cum de vnione Animæ cum Deo loquemur, nequam loqui volumus, de huiusmodi Dei præsentia substantiali, quæ semper in omnibus creaturis reperitur, sed de transformatione, & vnione Animæ cum Deo per amorem: quæ tunc solum perficitur, quando interuenit similitudo amoris, inter Deum, & Animam; & idcirco hæc vocabitur vnio similitudinis, sicut illa vnio essentialis, vel substantialis, & illa naturalis, ista supernaturalis, quæ tunc est quando duæ voluntates, Animæ videlicet, & Dei sunt vniformes, nec in vna aliquid reperitur, quod alteri repugnet; sicque quando Anima totaliter ablegauerit à se omne illud, quod repugnat, nec conformatur voluntati diuinæ, remanebit in Deum per amorem transformata.

Quod non solum intelligitur de eo, quod actu repugnat, sed etiam de eo quod repugnat secundum habitum, ita vt non solum voluntarij imperfectionum actus, ab Anima debeant abesse, sed etiam illarum habitus. Et quoniam nulla creatura, nullaque illius actio, aut habitus, pertingere potest ad id quod est Deus, ideo debet detudari Anima ab omni creatura, & ab omnibus actionibus, & habitibus.

*Ista de qua
hic agitur
anima cum
Deo vnio,
appellari
potest vnio
similitudinis.*

*Non solum
voluntarij
imperfectionum
actus ab
Anima
debeant abesse
quæ ad vnionem
cum Deo
appi-
ngunt, sed etiam
illarum
habitibus.*

habilitatibus suis, hoc est, à sua scientiâ, intelligentiâ, gustu, & sentimento: vt hoc modo abiectis omnibus illis, quæ sunt dissimilia & disconuenientia Deo, possit similitudinem Dei recipere, cum iam nihil remaneat in illâ, quod non sit Dei voluntas, & hoc modo in eam transformetur. Hinc est, quod licet verum sit, Deum, vt diximus, semper inesse Animæ, dando illi suam esse naturalem præsentiam suam, illudque conseruando: non tamen semper illi communicare esse supernaturale. Hoc enim non communicatur, nisi per amorem, & gratiam, in qua non omnes Animæ viuunt; & illæ quæ viuunt non in æquali gradu: quædam enim plures habent, quædam pauciores gradus amoris: vnde illi Animæ magis se communicat Deus, quæ magis in amore excellit, quod nihil aliud est, quàm magis conformem habere voluntatem diuinæ; & quæ totaliter habet illam conformem, & similem, est quoque totaliter vnita, & in Deum supernaturaliter transformata. Quam ob causam, & viam explicatum est, quantò amplius aliqua Anima vestitur creatura, eiusque habilitate, secundum affectum, & habitum, tantò minus dispositionis habet ad talem vnionem: non enim dat integre locum Deo, vt illam in esse supernaturale transformet. Debet itaque Anima denudari ab istis contrarietatibus, & dissimilitudinibus naturalibus, vt Deus, qui naturaliter in eâ præsens est, per essentiam illi sese supernaturaliter communicet per gratiam. Et hoc indicare voluit D. Ioannes cum dixit: *Qui non ex sanguinibus, neque ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri, sed ex Deo nati sunt.* ac si manifestius diceret: illis solummodo dedit potestatem filios Dei fieri, qui non ex sanguinibus, hoc est, non ex complexione, & compositione naturalibus; neque ijs qui ex voluntate car-

nis, hoc est, ex arbitrio naturalis idoneitatis, & capacitatis, nec minus illis, qui ex viri voluntate nati sunt: (quibus verbis omnigena arbitrâdi, & cõprehendendi per intellectum ratio includitur) nemini istorum potestatem dedit filios Dei perfectè fieri, sed illis dumtaxat, qui ex Deo nati sunt, hoc est, his qui per gratiam renati, præeunte morte veteris hominis, leuant se supra se ad supernaturalia, huiusmodi renascentiam, & filiationem recipiendo, quæ est super omne id, quod excogitari potest. Vt enim idem D. Ioannes, alio loco *Ioan. 3. 5.* ait: *Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & spiritu sancto, non potest introire in Regnum Dei.* i. qui non renascetur in spiritu sancto hoc Dei Regnum, statim videlicet, perfectionis videre non poterit; potro renasci in spiritu sancto perfectè, in hac vita, est animam esse Deo simillimam in puritate, absque mixtura aliqua imperfecticnis, & hoc modo poterit fieri pura transformatio, per participationem vnionis, non tamen essentialiter.

Vt autem vtrumque clarius percipiatur, placet hanc proponere similitudinem. Percutit solis radius aliquam vitream fenestram; si vitrum aliquibus scater maculis, vel nubeculis, non poterit illud sol luce suâ illustrare, & totaliter transformare, eo modo quo id efficeret, si vitrum esset pellucidum, ac ab omnibus illis maculis immune: imo tanto minus illud illustrabit, quantò minus illud fuerit ab illa labe, maculisque denudatum, nec hoc per solem stabit, sed per ipsummet vitrum, ita vt si illud fuerit omnino depuratum ac limpdatum, totaliter illud illustraturus transformaturusque sit radius, vt ipsemet radius vitrum videatur, eandemque præbeat lucem, quamuis nihilominus vitrum, licet radio simillimum appareat, verè tamen distinctam habeat naturam

B.
Ioannis
à Cruce

Opera
Mystica

NVI

.124

Elegans similitudo
qua vnio
diuina de-
claratur.

turam ab ipso radio, possumusq; rectè vitrum illud, radium, vel lucem per participationem appellare. Eodem pacto anima, est vitri instar, quam continuo ferit, vel, vt aptius loquar, in qua perpetuò naturaliter manet, hæc diuina lux essentia diuinæ, quemadmodum explicuimus. Præbendo itaq; locum anima, hoc est, abijciendo à se omnem maculam, vel labem creaturarum, quod fit habendo voluntatē suam perfectè cum Dei voluntate vnitam, (amare quippè nil aliud est, quam in expoliando, & denudando se propter Deū ab omni eo quod ipse non est laborare) confestim, remanet illustrata, ac in Deum transformata. Communicat quippè illi Deus esse suum supernaturaliter, vt videatur ipsemet Deus, & ea quæ Deus habet, ipsa quoque habeat; & quando Deus facit hunc supremum fauorem Animæ, eiusmodi fit inter eos vnio, vt vniuersa quæ Dei sunt, & quæ sunt animæ, vnum sint in transformatione participante, & Anima plus Deus tunc apparet, quam Anima, imò est Deus per participationem: quamuis verum sit, illam esse suum naturale ita distinctum, à Diuino esse retinere, sicuti antea. licet sit in Deum transformata, quemadmodum etiam vitrum, distinctum suum esse retinet à solis radio, à quo fuit illustratum.

*Quid sit
Deum perfecte
amare.*

*Animam
in Deum
transformata
videtur ipse
Deus.*

*Potissima
ad vnionē
Diuinam
preparatio
est puritas
amoris.*

Ex dictis manifestius patet, dispositionem ad hanc vnionem sicut diximus, non esse proprium animæ intelligere, neque gustare, neque sentire, neque imaginari circa Dei naturam, vel qualemcumq; aliam rem, sed puritatem esse atque amorem, hoc est, perfectam resignationem, ac totalem denudationem propter Deum factam, & sicut non potest haberi transformatio perfecta, nisi perfecta puritas antecedat, ita secundum, puritatis gradum, erit illustratio, illuminatio &

vnio Animæ cum Deo, maior vel minor, licet vt dico, non ea futura sit, vnde quaque perfecta, si Anima non omnino, & vnde quaque fuerit defæcata, & pura. Rem etiam hanc, alia similitudine declarare placet. Erit imago aliqua perfectissima, & singularis excellentiæ, quam docta manus præstantioribus, sublimissimisque coloribus depinxit, quorum aliqui ad eò tenui sunt Lineæ ducti, vt vix ob eorum subtilitatem, ac præstantiam discerni possint. Imaginem hanc, si inspexit ille, qui minus claros perspicacesque oculos habet, pauciores in illa præstantias, & subtilitates agnoscet: qui verò puriores oculos habuerit, eo plures imaginis excellentias animaduertet; quòd si aliquis acutiore, & limpidiori oculo sit præditus, plures etiam imaginis perfectiones contemplantur, & tandem ille qui clariorem defæcatioremque visuam habuerit potentiam, plures eius perfectiones, ac subtilitates animaduertet. Imago enim ad eò eminent, & excellit, totque videnda in se complectitur, vt licet quisquam plurima illius videndo assequatur, multò tamen adhuc plura stupenda ad videndum, & oblectandum residua illi sint. Eodem modo affirmare possumus; Animas se se cum Deo habere, in hac illustratione, vel transformatione. Licet enim verum sit, Animam secundum suam multam, vel exiguam capacitatem, potuisse ad vnionem peruenire, sed non omnibus id contingit in æquali gradu: hoc enim euenire solet, secundum quod placuerit Domino, vnicuique fauorem hunc impertiri: res enim hæc fieri solet ad similitudinem medi illius quo Deo fruuntur beati in cælo: quidam enim perfectius illum intuentur, alij verò minus perfecte, & clarè, vniuersi tamen Deum aspiciunt, omnes.

*Non enim
anima que
ad vnionē
peruenit
æqualem
illum gra-
dum natu-
ræ sequitur.*

*Vnio cum
Deo simul
fuit gra-
tia.*

omnesque sunt satisfacti, & iucundi; habent enim expletam capacitatem suam iuxta maius, vel minus meritum.

Hinc est, quod licet reperiantur in presenti vita aliquæ Animæ, æquali tranquillitate, ac pace in suo perfectionis statu perfruentes, forteque (sua vnaquæque contenta, poterit tamen illarum aliqua, multò pluribus vnionis huius gradibus alijs præminere, & nihilominus æqualiter vnaquæque esse satisfacta, seu contenta, secundum vnus cuiusque dispositionem, & notitiam, quam de Deo habet. Verum anima illa, quæ tantam puritatem non acquirit, quantum videntur requirere illustrationes, & vocaciones diuinæ, nunquam ad veram pacem, satisfactionemque peruenit; siquidem non est affecta nuditate illam, ac vacuitatem potentiarum, quæ ad puram simplicemque vnionem necessaria est.

CAPUT VI.

In quo demonstratur, tres Theologicas virtutes, et Anima potentias perficere debere; & quâ ratione virtutes istæ euacuant illas, ac in tenebris constituunt. Elucidantur ad hoc institutum duæ auctoritates, S. Luca vnâ, Ista altera.

Cum itaque nunc tradendus nobis, & præscribendus sit modus, tres animæ potentias, intellectum nimirum, memoriam, & voluntatem, in noctem hanc spirituales introducendi, quæ nox, est medium vnionis diuinæ obtinendæ; necesse est primo loco ostendere in hoc capite, quomodo tres Theologicæ virtutes, Fides, Spes, & Charitas, medijs quibus Anima secundum suas potentias vnitur Deo, eisdem efficiunt vacuitatem, ac obsecrati-

tem vnaquæque; in sua potentia, fides in intellectu, spes in memoria, charitas in voluntate. Postmodum verò agemus, quâ ratione perfici debeat Intellectus in fidei tenebra, & quomodo vacuum Memoriae in spe, quæ etiam ratione debeat Voluntas ingredi carentiam, seu nuditatem omnis affectus, vt ad Deum possit proficisci. Quæ postquam præstiterimus, manifestè constabit, quam necessarium sit animæ, vt tuta itinere hoc gradiatur, per hanc obscuram noctem, innixam tribus istis virtutibus, incedere, quæ illam ab omnibus rebus euacuant, ac illarum intuitu obscuram efficiunt, vt, enim dictum est, Anima non coniungitur Deo, in hac vita mediante intellectu, aut gustu, aut imaginatione, aut quocunque alio sensu; sed solummodo per fidem, secundum Intellectum, per spem, quæ attribui memoriæ potest, (licet illa se dem suam in voluntate habeat) in quantum spes generat, vacuitatem, obliuionemque quarum eunque caducarum, aut temporanearum rerum, reseruando totam Animam summo illi bono, quod sperat, & expectat. Per amorem denique vnitur Deo secundum voluntatem. Vniuersæ hæ tres virtutes, sicut diximus, expoliant, ac exinanunt potentias. Fides euacuat, & obscurat Intellectum ab omni intellectu: Spes euacuat Memoriam ab omni omnium rerum possessione, seu usurpatione. Et Charitas euacuat, ac expoliat voluntatem, ab omni amore, & gustu illorum omnium, quæ non sunt Deus. Fides enim (vt patet) ea nobis proponit, quæ intellectu, secundum eius rationem, ac naturale lumen considerato, capi non possunt. Vnde loquendo de illa S. Paulus, dicit eam esse sperandarum substantiarum rerum. *Fides est sperandarum substantiarum rerum.*

Anima coniungitur Deo per fidem in intellectu, per spem in memoria, & per charitatem in voluntate. Cur spes attribuitur memoriæ?

Ad Hebr. 11. 1.

Et

B.
Iohannis
à Cruce

Opera
Mystica
NVI
124

Et licet intellectus magna cum certitudine, ac firmitate illis assensum præbeat; non sunt tamen eiusmodi res, quæ intellectui pateant, aut ab illo penetrantur: si enim illi manifestæ fierent, non esset amplius fides, quæ licet intellectum efficiat certum, non tamen illum facit clarum, quin potius obscurum. Nec ambigere licet, spem quoque constituere memoriam in tenebris, & vacuitate omnium, quæ hinc sunt, & omnium, quæ sunt illuc (hoc est omnium rerum, tam præsentis vitæ quam futuræ) spes enim semper est illorum, quæ non possidentur; si enim possiderentur, iam non esset spes. Vnde S. Paulus dixit: *Spes qua videtur, non est spes*: nam

*Ad Rom. 8
v. 24.*

quod videt quis, (id est, quod possidet) quomodo sperat? Ergo etiam virtus hæc vacuitatem efficit: cum circa illa versetur, quæ non possidentur, non verò circa illa quæ possidentur. Nec minùs Charitas euacuat voluntatem ab omnibus creatis rebus: siquidem nos ad Deum supra omnia amandum, obstringit. Quod nequam fieri potest, nisi separando, & auellendo amorem ab omnibus illis, ut in Deo integer collocetur. Et ideo dixit Christus

*Luc. 14. 9.
33.*

apud S. Lucam: *Qui non renunciat omnibus qua possidet (voluntate) non potest meus esse discipulus.* Atque ita vniuersæ istæ virtutes collocant Animam in obscuritate, omniumque rerum vacuitate. Notanda, & consideranda est hoc loco parabola illa, quam redemptor noster per S. Lucam protulit;

Luc. 11. 5.

Amicum debuisse media nocte pergere ad petendos tres panes; qui tres has virtutes significant. Dixit illos media nocte petiisse, ut intelligamus, Animam in suis potentijs obscuratam, disponi debere, ad perfectionem trium istarum virtutum, illarumque perfectionem in hac Nocte acquirere.

Mat. 6. 2.

Capite etiam sexto Isaïæ legimus; duos

Seraphinos Prophetam ad latera Domini conspexisse, vnumquemque sex alis instructum: quarum duabus velabant suos pedes; significando hoc modo extinctionem ab alienationemque affectuum voluntatis in omnibus rebus, idque solius Dei amore: duabus verò alis velabant facies suas; significando tenebras, & obsecritatem intellectus coram Deo, alijs verò duabus volabant, ut intelligamus, volatum spei ad ea, quæ non possidentur, eleuata supra omne illud, quod extra Deum possideri possit. *Seraphin stabant super illud: sex ala vni, & sex ala alteri; duabus velabant faciem eius, & duabus velabant pedes eius, & duabus volabant.*

Ad has igitur tres virtutes, inducere debemus tres Animæ potentias; imbuedo Intellectum fide, Memoriam ab omni possessione denuudando, & Voluntatem charitate inflammando: istoque modo eas in obscuro collocando, & ab omni eo, quod tribus his virtutibus conformem & consentaneum non fuerit, denuudando.

Atque hæc est Nox illa spiritualis, quam in superioribus diximus Actiuam: Anima enim, quantum in se est facit, ut illam ingreditur. Et quemadmodum, dum de nocte sensitua ageremus, præscriptimus modum euacuandi sensitivas potentias, à suis sensibilibus obiectis, quantum ad Appetitum spectat; ut hac ratione Anima egrederetur à suo termino à quo, & ingrederetur itineris medium, nempe Fidem; sic in hac spirituali Nocte trademus Deo fauente modum, quo spirituales potentie euacuentur, & ab omni eo, quod Deus non est, repurgentur; docebimus inquam, quæ ratione remanere debeant, in harum trium virtutum obscuritate, quæ sunt medium, & dispositio ad vniendam Deo Animam. Et in hoc quem tradidi-

*Quid in
libro isto
intendat
Auctor.*

*NOTA.
Nox affi-
na, in qua
introducitur
anima,
quidam
sunt.*

didimus modo, omnis securitas reperitur, tam contra Dæmonis astus, quam etiam contra proprij amoris, & eorum, qui ex eo nascuntur, ramorum, insidias: qui quidem proprius amor, solet subtilissimè decipere, & spiritualium iter præpedire: eò quòd nesciant sese expoliare, ac denudare, regendo se, ac gubernando secundum istas tres virtutes; sicque nunquam veram medullam, & puritatem spiritualis boni attingunt, nec a deo recto, ac compendioso itinere, sicut possent, incedunt.

Verùm animaduertendum est, me nunc peculiariter cum ijs loqui, qui iam cœperunt ingredi contemplationis statum: cum incipientibus enim aliquanto fufius hisce de rebus tractandum erit quod fiet, cum de illorum proprietatibus disputabimus.

CAPVT VII.

In quo ostendit, quam angusta sit via, quæ ducit ad vitam: quamque liberi, ac expediti debeant esse illi, quibus per eam incedendum est.

Incipit etiam de intellectu nuditate agere.

AD agendum nunc de nuditate, ac puritate trium Animæ potètiarum, requirebatur profecto scientia maior, spiritusque sublimior eò, quem mihi inesse sentio, ut spiritualibus persuadere possim, quàm angusta sit hæc via, quam Saluator noster dixit ducere ad vitam: ut veritate hæc conuicti, non tantoperè admirarentur vacuitatem, ac nuditatem, in qua potentias Animæ in nocte hac relinquere, ac deserere debemus. Ad quem finem, attente pensanda sunt illa verba, quæ apud S. Mathæum Dominus noster legitur dixisse: quæ nos nunc huic obscuræ Nocti, & eleuatæ perfectionis viæ, accommodabimus, & applicabimus. *Quàm angusta in-*

quit porta, & arcta via est, quæ ducit ad vitam; & pauci sunt qui inueniunt eam. Quo loco alta mente perpendenda est ponderatio illius particulæ *Quam*. Perinde enim est, ac si dixisset. In veritate, est valde angusta, plus etiã quàm existimatis. Est præterea animaduertendũ primo dixisse; angustã esse portam, ut hoc modo innueret, quòd ad hoc, ut Anima per istã Christi portã, quæ est viæ huius principium intrèt, se debeat primo coarctare, voluntatemq; à rebus omnibus sensibilibus, & temporaneis, per Dei supra omnia amorè denudare, ac alienare. Quæ res ad sensus nocte pertinet, de qua iam locuti sumus. Et cõtinuò subiungit Dominus, arctam esse viam, videlicet perfectionis: ut fetid inculcarer, quod ad arripiendum perfectionis iter, non solum intrandum sit per angustam portam, abnegando, & euacuando vniuersa, quæ sunt sensui conformia, sed etiam omni proprietati renũciandum, coarctando se ipsum, ac pure expediendo ab omnibus quæ spectant ad portionem spiritus. Quamobrem illud, quod de porta angusta dixit, applicare, & attribuire possumus sensitiuæ hominis parti; quod verò de via arcta locutus est, spirituali, & rationali. Porro in eo quod asserit; paucos esse qui viam hanc inueniunt; obseruanda est paucitatis huius causa, quæ est, quia pauci inueniuntur, qui norint, & velint summam hanc spiritus vacuitatem, & nuditatem ingredi. Hæc enim excelsi Perfectionis mōtis semita, cum necessariò sursum tendat, & arcta sit; eiusmodi requirit ascendentes, qui nullo sint pondere onusti, quod illos ad inferiora premat; nec aliquod obstaculum patiantur, quod illos à conscõu ad superiora remoretur. Et quoniam hæc est negotiatio seu commercium, in quo solus Deus quæritur, & acquiritur; ille solus quærendus est, & acquirendus.

F

Ex

B.
Ioaannis
à Cruce

Opera
mystica

NVI

129

*Cur pauci
sint qui
norint, &
velint,
summam
spiritus
nuditatem
ingredi.*

Non solum ab omnibus illis rebus, quae creaturas respiciunt vacua esse debet anima ad perfectionem aspirans, sed etiam in vniuersis quae spiritualia sunt oportet esse annihilatā.

Marci 8.

34.

Quantam Saluator noster abnegationē a suis requirit.

Crauis

nonnullarū Spiritualium in materia mortificationis error.

Ex quibus manifestē apparet, non solū Animam ab omnibus illis, quae creaturas concernūt, debere esse expeditā, & immunem, verum etiā in vniuersis ijs, quae spiritus sunt, annihilatā, ab alienatā, & absque vilo proprietatis nūuo, incedere debere. Quamobrē erudiens nos Saluator noster, & veluti in viā hanc introducens, admirabile illam doctrinam apud S. Marcū protulit, tantō minūs (si audeo dicere) a Spiritualibus viris executioni, per ipsius exercitia datam, quātō est necessaria magis, & proficua. Quā doctrinā, quoniā tantopere necessaria est, adeoq; ad institutum nostrum facit, placuit hoc loco referre, ac in spirituali, genuinoque illius sensu explanare. Dicit itaque Dominus. *Si quis vult me sequi, abneget semetipsum, & tollat Crucem suā & sequatur me. Qui enim voluerit animam suā saluam facere, perdet eam: qui autem perdidit animam suam propter me, saluam faciet eam.* O quis dignē verbis exprimere posset, quis par esset exercere, ac degustare id, quod in hac adedē sublimi Saluatoris nostri, de nostri ipsorum abnegatione, doctrina continetur? vt spirituales personae animaduertere penitusq; pernoscere possent, quā diuersus illis in hoc itinere in eundem esset modus ab eo, quem multi illorum optimum esse existimāt, quibus videtur, quemlibet recessus & abstractionis modum, & qualem cunq; rerum reformationem ac correctionē satis esse. Nonnullis spiritualibus sufficit, sese aliquantulum in virtutibus exercere, qui etiam orationi continuē insistent, mortificationiq; dāt operam: non tamen illam nuditatem, & paupertatem, vel abnegationem, vel puritatē Spiritualem (omnia quippe haec vnum idemq; sunt) quam nobis hoc loco consuluit Dominus, perueniunt, cuius rei ea est ratio, quia adhuc nutriūt, ac vestiūt naturam suam consolationibus potiūs, quā

illā ab omnibus Spiritualibus blandimentis, ob Dei amorē denudent, & abneget. Existimāt enim isti, satis esse in rebus mundanis abnegare naturā, nec opus esse annihilare, & repurgare illā a spirituali proprietate. Hinc oritur, quod statim ac aliquid ex solido isto (quod nihil aliud est, quā annihilatio omnis in Deo suauitatis, in siccitate, insipiditate, & afflictionē, quae est Crux purē spiritualis, & nuditas pauperis spiritus Christi) sese obtulerit; non minus ab eo, quā ab ipsa morte ahhorrēt: solumque requirunt dulcedines, & communicationes deliciosas, ac satietatē quādam in Deo, quae nullo pacto dici potest sui ipsorū abnegatio, vel spiritus nuditas, sed potiūs gulositas, seu ingluuies spiritus. Quia in re efficiuntur spiritualiter inimici Crucis Christi: verus enim spiritus potius quærit id, quod insipidum est in Deo, quā id quod lapidum: & potius ad patiendum flēditur, quā ad captandam consolationem: & potius ad carendum omni bono propter Deum, quā ad illud possidēdum: ad ariditates potius, & afflictiones, quā ad cōmunicationes suauis. probē enim nouit, hoc esse Christū sequi, & semetipsum abnegare: istud verō nihil aliud fortassis esse, quā seipsum in Deo quærere, quod valde contrariatur amori. Siquidē seipsum in Deo quærere, est delicias, blandimenta q; Dei aucupari. At Deū in se quærere, non solum est omnibus carere velle propter Deum, sed etiam sese ad volendū, & eligendū propter Christū, quodcunq; maximē insipidū, siue illud a Deo proficiscatur, siue a mūdo flēdere ac inclinare; & hic est verus Dei amor.

O, quis pro rei dignitate verbis assequi posset, vsquequō vult Deus hanc abnegationē peruenire? Illa profectō debet esse veluti quaedam mors, & annihilatio, temporalis, naturalis & spiritualis rerum omnium,

Qui sine Spiritu licet inuicem Crucis Christi

Verus Spiritus qui sit

Parē Deū quærere in quo consistat

Abnegatio hac seu nuditas, debet esse mortificatio

omnium, quantum quidem ad voluntatis
 estimatione spectat, in qua morte, vniuer-
 sum nostru lucrum reperitur. Et istud est,
 quod hoc loco insinuare voluit Saluator
 noster, dum ait, *Qui voluerit saluare Animam
 suam, perdet eam.* Id est, qui aliquid posside-
 re, vel sibi ipsi quærere voluerit, iste illud
 amittet, & qui perdidit animam suam pro-
 pter me, ille lucrabitur eam. Hoc est, ille, qui
 propter Christum renuntiauerit omnibus
 illis, quæ voluntas appetere, & degustare
 poterit, eligendo, quod magis Cruci cõ-
 lentaneum appareat (quam rem idẽ Do-
 minus apud S. Ioannem hic illam lucrabitur.
 Id ipsum etiam Maieestas eius, duos illos
 discipulos, qui dexteram ipsius, sinistram-
 que sibi deposcebant, edocuit, quando in-
 ter cõs ambitiose eorum petitionis gloriæ
 flo, calicem illis, quem ipsemet esset bi-
 biturus, obtulit, veluti rem longè pretio-
 sorem, & tuciorẽ in præsentĩ vita, gau-
 dio, & lætitiã, quam posebant.

Calix porro hic nihil est aliud, quàm
 naturæ propriæ emori, denudando illam,
 vt possit per hanc angustam semitã ince-
 dere, & auellẽdo ab omni eo, quod ad illã
 quoquo modo secundũ sensum spectare
 potest (vt iã diximus) & ab omni eo, quod
 illã secundum spiritum concernit (vt iam
 dicturi sumus) ab eius videlicet intelle-
 ctione, fruitione, sensu; ita vt non solũ ab-
 que proprietate vlla in vtroq; remaneat,
 sed vt neq; hoc secũdo, Spirituali scilicet,
 ad viam angustam inẽundã sit implicata,
 ac præpedita iter enim hoc aliquid aliud,
 præter abnegationẽ, & Crucẽ (quemad-
 modum innuit Saluator) quæ est baculus,
 seu scipio, cui innitendum est, non capit;
 quæ etiam iter hoc maximo perẽ compla-
 nar, & alleuiat. Hinc Dominus noster di-
 xit apud S. Matthæum: *Iugum meum suauẽ
 est, & onus leue,* quod onus Crux est. Nam

si quispiam statuit firmiter, subijcere sese,
 Crucemque hanc tollere: quæ nihil aliud
 est, quàm seridõ propo nere, ac apud se cõ-
 stituere, velle reperire, & sustinere tribu-
 lationes in rebus omnibus propter Deũ, in
 omnibus profectõ illis, magnã inueniet
 mentis telectionem, ac suauitatẽ, vt possit
 ira nudus ab omnibus, nihilq; omniũ vo-
 lẽdo, iter istud perficere. At si aliquid pos-
 sidere cũ proprietate aliquã voluerit, siue
 id Dei sit, siue alicuius alterius rei iam non
 amplius nudus incedit, neq; sese in omni-
 bus abnegauit: vnde nec poterit semitam
 hãc angustã ingredi, nec per eã ascendere.

Cuperem ego hominibus spiritualibus
 omninõ persuadere, viã hanc ad Deũ, ne-
 quaquã in considerationibus seu medita-
 tionibus multis, neq; in modis, aut gusti-
 bus sitã esse (licet hæc incipientibus neces-
 saria sint) sed in vno solo necessario, quod
 est, vt norint seridõ sese, tã in interioribus,
 quam exterioribus abnegare, exponendo
 se propter Christum cuiusq; dolori, & in
 omnibus seipos annihilando. Si enim
 fideliter in istis sese exercuerint, omnia il-
 la, & multo plura hic agũtur, atq; reperiũ-
 tur. Quod si in hoc abnegationis exercitio
 fuerit defectus, & negligentia (quod est,
 summa omniũ radixque virtutum) omnes
 isti alij modi nihil aliud sunt, quam radice
 prætermissa ramusculos cõsecrari, ac pro-
 inde in hac via non proficere, licet huius-
 modi sublimes habeant considerationes,
 & communicationes. Verus enim in vita
 Spirituali progressus non reperitur, nisi in
 Christi imitatione, qui est via, veritas, &
 vita, & nemo venit ad Patrem, nisi per
 ipsum, *Ego sum via, veritas, & vita, nemo venit
 ad Patrem nisi per me.* Et in alio loco dicitur,
*Ego sum ostium: per me si quis introierit, saluabi-
 tur.* Quamobrem omnẽ Spiritum, qui ad
 Deũ ire cupit per dulcedines, cõmodita-
 tesque, & Christiũ imitari recusat, minimẽ

*Cui mor-
 tificationis
 Crux sua-
 uis sit &
 incunda.*

*Nota
 Via ad
 Deum non
 in medi-
 tationibus
 multis, aut
 modis, seu
 gustibus
 sitã est, sed
 in vnico
 interna,
 externaq;
 abnegatio-
 nis studio.*

*Ionn. 1.4.
 v. 6.
 Verus in
 Spirituali
 via pro-
 gressus in
 Christi i-
 mitatione
 consistit.
 Ionn. 10.
 v. 9.*

B.
 Joannis
 a Cruce

Opera
 mystica

NVI
 129

bonū iudicarem. Et quoniā asserui, Christū viam esse, & viam hāc nihil esse aliud, quā naturā nostrā mori, non solum in rebus quā ad sensus spectant, sed in his quoque quā ad spiritum; cupio declarare, quoniam pacto id ad imitationem Christi fieri debeat: ipse quippe nostrum est exemplar, & lumen.

Nota
Quoniam
pacto ad
Christi-
mitationē
spiritua-
liter mori
debeamus.

Quantum ad primam partem, sensitivam scilicet spectat, manifestè constat, Christum toto sacratissimā vitæ suæ tempore, spiritualiter illi mortuum fuisse, naturaliter verò in morte suā, ut enim ipse dicit; dum viveret, non habuit ubi reclinaret caput: *filii autem hominis non habet, ubi caput reclinet.* dum verò moreretur, multo minùs.

Matth. 8.
19.

Quantum verò ad secundam hominis partem spectat; ad mortificationem videlicet, abnegationemque spiritualem & internam, nemini ambigere licet; Christum in ipso mortis suæ articulo derelictum, & quodammodo annihilatum in anima remāsisse: dereliquit quippe eum Pater suus cœlestis absque consolatione vlla, in incimā ariditate. Quare in Cruce clamavit:

Matth. 27.
v. 46.

Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? Quæ fuit maxima derelictio, in parte sensitiva, quam vniquam in vita sua habuerat, unde tunc temporis opus omnium maximum peregit, cuiusmodi totius vitæ suæ decursu, nec operibus alijs stupendis, nec miraculis perfecerat. Quod fuit generis humani reconciliatio, & cum Deo per gratiam coniunctio. Quæ res eo temporis momento peracta est, quo iste Dominus maximè fuit in omnibus annihilatus; in hominum scilicet æstimatione, ac iudicio: cum enim cernerent, illum in ligno infami, vitam amittere, potius illum irridebant, quā alicuius momenti reputabant. Id ipsum illi in natura euenit, in qua se se quodammodo annihilabat morien-

do. Denique annihilabatur respectu protectionis, ac consolationis paternæ: illo siquidem tempore derelictus fuit ab eo, ut purè, & secundum iustitiæ rigorem exolveret debitum, hominemque sic annihilatus, & velut in nihilum resolutus, Deo copularet. Quare de illo loquens David ait: *Ad nihilum redactus sum & nescivi.* Ut hinc intelligat verus spiritualis, Portæ mysterium, & viæ Christi ad vniōnem cum Deo obtinendam, sciatque, quo magis propter Deum sese annihilauerit, secundum duas has portiones, sensitivam videlicet, & spiritualem, eò se magis, arctiusque Deo vniendum, tantoque insignius tunc perfecturum opus: quando verò cōsecutus fuerit statum, ut in nihilum redigatur (quod fiet, cum ad humilitatis abyssum defluerit) tunc optatissimam celebratum iri vniōnem Animæ cum Deo, qui est maximus ac sublimissimus status, ad quē in hac mortali vita perueniri possit. Non itaque rei huius summa in refectionibus, gustibus, ac perceptionibus spiritualibus consistit; sed in viua quadam crucis morte, sensitivā, & spirituali, interiori, & exteriori.

Non placet prolixius hac de re loqui; licet nunquam ab huiusmodi tractatione superfedere cuperem: animadverto quippe, valde exiguam læsū Christi notitiam haberi ab ijs, qui se eius amicos arbitrantur, videmus siquidem, illos suas in ipso consolationes, ac gustus studiosè quærere, se ipsos nimium amando; non verò amaritudines eius, ac mortes; multum illum diligendo. De huiusmodi mihi hominibus, qui ut dixi, eius se amicos existimant, in præsentī sermo est: nam de illis, qui ab eo longè remoti degunt, hominibus nempe magnæ eruditionis, & temporalī potentia conspicuis, cæterisque id genus, qui in mundo ambitionibus suis dedit

Pf. 72. 21.
Mysteriū
Portæ, &
viæ Chri-
sti, qua ad
vniōnem
cum Deo
perueni-
tur.

Quando
anima op-
tatissimā
cum Deo
celebret
vniōnem.

Valde exi-
gua læsū
Christi
habent
notitiam
pleriq; qui
se ipsos a-
micos ar-
bitrantur.

mediti versantur, verè enunciare possu-
mus; illos nequaquam agnoscere Chri-
stum, quorum quidem finis, quantumuis
bonus sit, erit nihilominus satis amarus; de
his inquam minimè hoc loco mentionem
facimus. At fiet, dubio procul, illorum
mentio in die diuini iudicij: illisenim o-
portebat primum loqui hoc Dei verbum,
tanquam ijs, quos Deus collocauit vel
ut scopum, & exemplar aliorum; vt pote
sublimiori dignitatis gradu, variaque e-
ruditione insignes.

Verum loquamur nunc cum intellectu
spiritualis hominis, & eius præsertim,
quem Deus gratiâ suâ in contempla-
tionis statu collocauit, (nam vt pluries
dictum est, cum hoc nunc peculiari-
ter ago) doceamusque illum, quâ rati-
one dirigi debeat ad Deum per fidem;
& quomodo à cõtrarijs rebus repurgari:
sic itineri sese accingendo, vt per arctam
istam contemplationis obscuræ semitam
ingrediatur.

CAPVT VIII.

*Qua ratione nulla Creatura, nullaque notitia,
qua intellectum humanum subire possit,
proximum vnionis diuine medium
esse valeat, in communi de-
monstratur.*

An tequam de proprio, & maximè
ad vnionem apto medio, quod est
fides, agamus; qua ratione nulla res
creata, vel cogitatione concepta, pos-
sit intellectui deseruire, tanquam pro-
prium medium vnionis se cum Deo: &
quomodo omne illud, quod intellectus
cogitatione assequi potest, si illi inhæ-
rere voluerit, potius illi sit impedimen-
tò, quam mediò, operæ precium e-
rit demonstrare. In præsentem itaque ca-

pite, rem hanc in genere probabimus
postmodum vero loquemur de eadem
in particulari, ad notitias vniuersas, quas
intellectus quocunq;ue, siue interiori,
siue exteriori sensu interueniente, reci-
pere potest descendendo: damna præ-
terea & inconuenientia, quæ in intelle-
ctum ex notitijs istis redundare possunt,
ne in itinere isto, mediò proprio quod fi-
des est, innixus, progressum faciat, decla-
rabimus.

Sciendum itaque est, secundum Phi-
losophorum doctrinam; vniuersa media
debere esse proportionata fini, ali-
quam cum eo conuenientiam & similitu-
dinem habendo: talem videlicet, qualis
satis sit, vt per illam possit finis, qui inre-
ditur, adipisci. Exempligratia: Caput
aliquis ad aliquam Ciuitatem peruenire,
omniò illud ei arripiendum est iter,
quod sit medium perueniendi ad illam.
Similiter ad hoc, vt copuletur & vnia-
tur ignis ligno, necessarium est, vt calor,
qui vnionis huius est medium, tot gra-
dibus caloris disponat lignum, vt ha-
beat, maximam cum igne similitudinem
proportionemque.

Vnde si vellet aliquis disponere li-
gnum, aliquo alio medio præter pro-
prium, qui est calor; verbi gratia aëre,
vel aqua, vel terra: impossibile esset,
posse lignum igni vniri. Ad eundem mo-
dum etiam, vt intellectus, quantum in
hac vitâ possibile est, vnietur Deo; neces-
sariò illud debet assumere medium, quod
Deo copulat, habetque cum eo proxi-
mam similitudinem.

Qua in re illud oculatè animaduerten-
dum est; inter vniuersas creaturas, supe-
riores & inferiores, nullam, quæ cum Deo
proximè coniungat, vel cum eius essentia
similitudinem habeat, reperiri. Nam
licet verum sit; vniuersas illas (vt Theo-

F 3 logi

B.
Iohannis
à Cruce

Opera
Mystica

NVI

129

*Vniuersa
media da-
bent esse
propor-
tionata fini,
aliquam
cum ipso
similitu-
dinem ha-
bendo.*

*Ad hoc vt
intellectus
vnietur
Deo in hac
vitâ illud
medium
necessariò
assumere
debet,
quod cum
Deo proxi-
mam ha-
beat simi-
litudinè.*

logi docent) certam ad Deum relationem habere, ac quoddam eius vestigium esse; quosdam plus, & quosdam minus, secundum maiorem suam vel minorem perfectionem; nihilominus tamen inter illas & Deum, nullus respectus, aut essentialis similitudo reperitur, imò inter illarum essentiam & divinam, infinita intercedit distantia; & propterea impossibile est, ut intellectus possit perfecte attingere Deum medijs Creaturis, siue illæ cælestes sint, siue terrenæ. idque propterea, quia nulla intercedit proportio similitudinis. Vnde loquens David de cælestibus Creaturis, ait: *Non est similis tuis in Dijs Domine*: appellando Angelos, Animas Sanctas, Deos. In alio etiam loco ait: *Deus in sancto via tua, quia Deus magnus sicut Deus noster?* Ac si dixisset: *via ad perueniendum ad te ò Deus, est via sancta; puritas videlicet fidei.* Quis enim Deus adeo magnus reperiri potest? hoc est, quis Sanctus adeo gloria sublimis, & quis Angelorum tam excelsus natura, erit adeo grandis, ut possit esse via proportionata ac sufficiens ad perueniendum ad te? Et loquens idem Propheta de cælestibus simul & terrenis, ait: *Quoniam excelsus Dominus, & humilia respicit, & alta à longe cognoscit.* Quod perinde est, ac si dixisset: *Cum in esse suo Deus excelsus sit, videt & animadvertit, viles & abiectas esse secundum essentiam suam res terrenas, essentia suæ sublimi collatas: res autem sublimes, quæ sunt Cælestes Creaturæ, videt & cognoscit, longè ab essentia sua distare.* Ex quibus consequitur, nullam Creaturam proportionatum medium esse posse, ad Deum perfecte attingendum.

Eodem modo Philosophandum est de omnino, quod Imaginatio repræsen-

rare potest, & intellectus in hac vitâ capere; nempe, hæc, necesse, necesse posse proximum medium ad vnionem divinam obtinendam. Si enim loquamur de cognitione naturali; nullâ ratione intellectus aliquid percipere potest, nisi illud, quod speciebus ac rerum imaginibus subest, quæ corporeorum sensuum obsequio recipiuntur: quæ tamen corporeæ res, ut iam docuimus, non possunt esse vnionis huius medium, neque ad hunc effectum aliquid conferre potest naturalis aliqua intelligentia.

Quod si sermo sit de supernaturali intelligentiâ; quantum præsentis vitæ fert status, nullam habet intellectus, corporeæ molis carcere septus, dispositionem capacitatemque ad claram Dei notitiam recipiendam. Hæc quippe notitia, non huius mortalis status est: vel enim moriendum est, vel certè illâ carendum. Et propterea dixit Deus Moyfi. *Non videbit me homo & viuet.* Quam ob causam S. Ioannes dixit: *Deum nemo vidit vnquam.* Et S. Paulus cum Isaia: *Oculus non vidit, nec auris audiuit, nec in cor hominis ascendit.* Et hæc est causa, cur Moses non fuerit ausus contemplari rubrum, cum Deus in eo præsens esset. Probè quippe agnoscebat, se nullâ ratione intellectu suo posse, ut par erat, Deum contemplari: quamuis etiam hoc, ex sublimissimo Dei sensu, quem conceperat oriretur. De Sanctissimo quoque Elia Propheta Patre nostro legimus, quod cum in monte Horeb moraretur, Deusque præsens adesset, faciem suam obuelârit. Quo factò significauit, sese intellectum obcæcasse, nec fuisse ausum uti instrumento adeo abiecto, in re tam sublimi attingenda: manifestè agnoscendo, quod quicquid con-

Impossibile est in intellectu Deum attingere possit medijs aliquâ Creaturâ. siue illa cælestis sit siue terrena.
Ps. 85. 8.
Ps. 76. 14.

Ps. 137. 6.

Exod. 33.
10.
Ioan. 1. 18.
1. Cor. 2. 9.
Isa. 64. 4.
Act. 7. 31.

3. Reg. 19.

considerasset, ac in particulari intellexisset, plurimum id Deo dissimile, ac ab eo diuersum futurum. Hinc itaque patet; nullam notitiam, præsentique vitæ apprehensionem, posse instar proximi medij deferuire, ad excellam amoris cum Deo vnionem. Quicquid enim intellectus capere, voluntas degustare, ac imaginatio representare potest, improporionatum admodum dissimileque Deo est, vt iam dictum est. Quæ omnia mirum in modum declarauit. Isaias Propheta dicens: *Cui similem fecisti Deum? aut quam imaginem ponetis ei? nunquid sculpsit conflauit faber, aut aurifex auro figurauit illud, & laminæ argenteæ argentarij? Per fabrum, hoc loco accipitur intellectus, ad quem pertinet efformare intelligentias, illasque à ferro specierum ac phantasmatum denudare. Per aurificem, intelligitur voluntas, quæ dotata est aptitudine recipiendi formas, ac figuras delectationum, quas aurum amoris, quo amat, produxit. Per argentarium, quem hîc dicit, non posse effingere Deum argenteis laminis, accipienda est Memoria, cum adiuncta sibi imaginatione: quarum uocitæ & Imaginationes, quas efformare ac effingere possunt, proprie dicitur queunt similes esse argenti lamellis. Quod idem est, ac si dixisset. Nec intellectus speculationibus ac conceptionibus suis, Deo aliquid simile intelligere capereque poterit; neque voluntas delectamentum ac suauitatem aliquam, quæ illi quæ Deus est quomodo sit similis delibare; neque memoria poterit Imaginationi inferere notitias ac phantasmata, quæ illum vt in se est representent. Ergo manifestè patet; nullam ex notitijs istis, posse*

intellectum immediatè ad Deum dirigere: quinimò ad hoc, vt ad illum pertingat, debere tendere non intelligendo potius, quam volendo intelligere: & potius sese excæcando, ac in tenebris collocando, quàm oculos ad diuinum radium excipiendum, aperiendo. Hinc prouenit, quod contemplatio, per quam intellectus, à Deo illustratur, Mystica Theologia appelletur, quasi diceretur; Arcana Dei Sapia: est enim ipsimet intellectui, in quo illa recipitur, occulta. S. Dionysius vocat eam, Radium tenebræ: de qua loquitur Propheta Baruch: *Viam Sapientia nescierunt, neque commemorati sunt semitas eius. Perspicuum itaque est; intellectum excæcari debere respectu vniuersarum semitarum (id est notitiarum) quas assequi potest, vt Deo vniantur.*

Aristoteles Philosophus docet, quod quemadmodum vespertilionis oculi sese habent respectu Solis, qui omninò illos excæcat, & in tenebris constituit: sic intellectus noster sese habet, erga id, quod in Deo splendidissimum est, quod nobis omninò obscuritas est & tenebræ. Idem præterea Philosophus ait: quod quò res diuinæ in se sunt sublimiores clarioresque, eo nobis ignotiores sunt, & obscuriores. Quam etiam rem asserit Apostolus, dicens: quod sublime est Dei, minus est hominibus notum. Nec vnquam finis esset adducendi auctoritates, rationesque ad comprobandum; nullam dari posse eiusmodi in rebus creatis, quæ possunt in intellectum cadere scalam, cuius præsidio intellectus peruenire valeat, ad excellentissimum hunc Dominum: imò necessariò sciendum est; quod si in-

sellectus

Quare contemplatio, Mystica dicitur Theologia.

Baruch. 3. 23.

Intellectus excæcari debet respectu vniuersarum notitiarum, quas assequi potest.

B.
Joannis
à Cruce

Opera
Mystica

NVI

129

tellectus uti veller omnibus istis, vel aliqua illarum, velut medio proximo vniionis adipiscendæ; non solum illi obstaculo futuræ, verum etiam posse occasionem multorum errorum, deceptionumque in montis huius ascensu ei præbere.

CAPVT IX.

Qua ratione fides sit proximum proportionatumque medium intellectui humano, ut Anima ad vniionem diuinam valeat peruenire.

Quod auctoritatibus, diuinarumque scripturarum figuris comprobatur.

EX dictis colligi potest, quod ad hoc, ut intellectus aptus dispositusque ad Diuinam hanc vniionem sit, debeat purus, ac vacuus ab omni eo, quod sensibus subesse potest, remanere: expeditus præterea, liberque ab omni eo, quod clare ac perspicue percipere potest; ita ut intus sit pacatus & quietus, ac in fide constitutus, quæ sola proximum est & proportionatum medium, ut Anima Deo coniungatur: nullum quippe aliud intercedit discrimen, nisi ut Deus clarè videatur, vel credatur. Nam sicut Deus immensus infinitusque est; ita quoque fides eum nobis proponit infinitum: & sicut in se Trinus est & vnus; ita illum Trinum & vnum credendum fides docet, sicque hoc solo fidei medio, Deus se Animæ in sua diuinâ luce, quæ vniuersum superat intellectum, manifestat. Proinde quod maiori fide anima fuerit prædita, eo Deo magis est vnita: & hoc est quod dicere voluit S. Paulus in auctoritate superius allata, vbi dicit: Accedentem ad Deum oportet credere;

Quæ fides sit proximum & proportionatum medium Animæ Deo vniendi.

Quo maiori fide Anima fuerit prædita, eo magis est vnita Deo.

hoc est, ut per fidem tendat in illum: quod fieri debet intellectu obcæcato, & in tenebris per fidem solam eleuato; sub istis enim fidei tenebris copulatur intellectui Deus, sub illisque lateri iuxta quod asseruit Dauid his verbis. *Et caligo sub pedibus eius, & ascendit super Cherubim, & volauit super pennas ventorum, & posuit tenebras latibulum suum, in circuitu eius tabernaculum eius, tenebrosa aqua, in nubibus aeris.* In eo quod dicit: *Caligo sub pedibus eius, & quod; Posuit tenebras latibulum suum, & quod; Tabernaculum eius sit aqua tenebrosa; fidei obscuritas, sub qua velut oclusus & absconditus Deus manet, designatur. In eo vero quod ait: Et ascendit super Cherubim, & volauit super pennas ventorum; significatur, Deum transuolare ac transcendere omnem intellectum. Cherubim namque idem est, quod intelligentes, seu contemplantes. Pennæ vero ventorum, sublimes delicatæque notitias, & conceptus spiritus significant; quibus omnibus Diuinum eius esse supereminet, quod nulla creatura ex se assequi potest. Cuius rei expressam figuram in sacris litteris legere est: nimirum, quod postquam Salomon templum ex ædificasset, descendit Deus in nebulâ, taliterque repleuit templum, ut filij Israel nullo pacto aspicere valerent, tuncque Salomon hæc verba protulit. *Dominus dixit, ut habitaret in nebula.* Mosis præterea, dum esset in monte, in nebula apparebat, qua ipsemet velabatur. Et tandem, quotiescunque Deus alicui sese singulariter communicabat, in nebula apparebat: sicut patet in Iobo, quo loco scriptura asserit; Deum esse eum ex aëre obscuro ac caliginoso allocutum, respondens autem Iob de turbine dixit. *Quæ vniuersæ tenebræ & caligines, fidei obturritatem**

Ps. 17. 12.

3. Reg. 8.

12.

Exod. 19. 9

Iob 38. 1.

Et 40. 1.

ritatem designant, sub quâ latitat Diuinitas, Animæ sese communicans. Quæ communicatio tunc perficietur, quando vt S. Paulus dixit: euacuabitur quod imperfectum est: hæc videlicet fidei tenebra & caligo; & adueniet id quod est perfectum. Diuina nimirum claritas. Cuius rei etiam figuram in Gedeonico bello habemus, in quo de vniuersis militibus legimus, eos manibus lucernas gestasse, quas tamen non videbant: eò quod vasis essent oblectæ, quibus contractis, confectum lumen effulsit. Dedit tubas in manibus eorum lagenasq; vacuas, ac lampades in medio lagenarum. Ad eundem modum fides, illis vasis adumbrata, in se complectitur Diuinam lucem; hoc est, veritatem illius, quod Deus in se est: quo fidei vase, per mortem caducæque vitæ finem comminuto & contracto, radiabit continuo lux & gloria Diuinitatis. Manifeste itaque patet, quòd ad hoc, vt Anima in hac vitâ vniatur Deo, ac illum abque medio participet, debeat prius necessariò vniri tenebræ: in quâ, vt Salomon dixit, promisit se Deus habitaturum. Clarum præterea est, debere prope caliginosum aërem sese collocare, in quo placuit Deo, arcana sua lobo reterege: arripere etiam tenebrosas Gedeonis urnas, manibusque gestare, (per exercitium operum suæ voluntatis) lucem, quæ est amoris vnio, quamuis obscure, mediante fide: vt sic statim ac conuassata fuerint vitæ præsentis vasa, videatur Deus facie ad faciem in gloria.

Reliquum nunc est, vt in particulari vniuersas Notitias, intelligentias, apprehensionesque, quas intellectus recipere potest, demonstremus; necnon damna & obstacula, quæ in hoc fidei itinere adferre possunt; & quâ ratione Anima sese in illis gerere

debeat, vt potius illi sint emolumento, quàm detrimento; siue illæ à sensibus, siue à Spiritu orientur.

CAPVT X.

In quo vniuersarum apprehensionum ac intelligentiarum, quæ intellectui obijci possunt, distinctio affertur.

VT in particulari de commodis & nocuentis, quæ intellectuales notitiæ, apprehensionesque Animæ (quantum ad istud diuinæ vnionis assequendæ, de quo locuti sumus medium, fidem nempe spectat) inferre possunt, agamus; necessarium esse duxi, proponere hoc loco vniuersas, tam naturalis, quàm supernaturalis ordinis apprehensionum species, quæ intellectum subire, ab illoque recipi possunt: vt immediatè illarum ordine seruato, in particulari dirigamus, & veluti manuducamus per illas intellectum, in fidei Noctem & obscuritatem: quod quam breuissimè fieri poterit præstabimus.

Quamobrem sciendum est, duplici viâ posse intellectum notitias & intelligentias rerum comparare: quarum vna est naturalis ordinis, altera verò supernaturalis. Naturalis via, est omne illud, quod intellectus sensuum ministerio, vel certè per se ipsum, ex notitiâ per sensus iam comparatâ, percipere ac intelligere potest, supernaturalis verò, est omne illud, quod intellectui supra capacitatem, & aptitudinem suam naturalem infunditur. Notitiarum istarum supernaturalium, quædam sunt corporeæ, quædam verò spirituales. Corporeæ in
G duplici

B.
Joannis
à Cruce

Opera
Mystica

NVI
129

duplex sunt differentia: Nonnullæ corporaliæ & exteriorum sensuum adminiculo recipiuntur; aliæ verò corporaliæ etiam, sed interiorum sensuum præsidio: sub quibus continetur, quicquid imaginatio percipere, fingere, & fabricare potest. Spirituales quoque notitiæ supernaturales, duplices sunt: quarum vna est distincta & particularis, seu singularis; altera autem confusa, obscura & vniuersalis. Distincta, & particularis, in quatuor apprehensionum particularium modos, qui spiritui, nullo corporeo sensu mediante communicantur, distinguuntur; qui modi sunt: Visiones, Reuelationes, Allocutiones & spiritualia sentimenta. Notitia verò, seu intelligentia obscura, & generalis, vna sola est, estque contemplatio, quæ in fide, seu per fidem conceditur. In hac collocanda, & constituenda est à nobis Anima: quod præstabimus dirigendo, & manu ducendo illam, per omnes istas particulares notitias, ad hanc de qua loquimur, generalem: auspiciabimur autem tractationem hanc, à primi ordinis notitijs, & ab illis Animam denudabimus.

CAPVT XI.

De damno, ac impedimento, quod reperiri potest in apprehensionibus intellectus, per ea, quæ supernaturaliter sensibus corporis exterioribus representantur; & qualeser Anima in illis sese gerere debeat.

PRIMA Notitiæ, de quibus præcedenti capite locuti sumus, illæ sunt, quæ ad intellectum per naturalem viam spectant. De quibus quoniam libro primo, egimus, vbi inductimus Animam in sen-

sus Noctem; ne verbo quidem hoc loco agemus: ibi enim sufficientem de illa doctrinam tradidimus. Quare in præsentis capite de notitijs, & apprehensionibus illis, quæ ad intellectum per sensuum corporaliæ exteriorum viam, supernaturaliter pertinent, solummodo agemus: qui sunt: Visus, Auditus, Gustus, Odoratus, & Tactus. In quibus omnibus sensibus, solent spiritualibus viris variæ representationes & obiecta, supernaturaliter exhiberi. Visui enim representantur alterius vitæ personæ; aliorum videlicet Sanctorum & Angelorum, tam bonorum: quàm malorum, & lumina quædam, ac splendores præter ordinarij.

Auditu quoque in solita excipiuntur verba; siue ab illis, quas vident personis prolata, siue non visis ijs, à quibus proferruntur. Odoratu quoque suavissimi interdum, idque sensibilibus, hauriuntur odores; nec constat tunc, vnde illi proficiantur. Gustu etiam grati percipiuntur saporis. Tactu etiam grati percipiuntur sibi delicias sentit: idque interdum adeo efficaciter, vt videantur vniuersæ corporis medullæ, & ossa exultare, reflorescere, & veluti torrenti illi voluptatis, innatare. Similisque est huiusmodi suauitas ei, quam mystici, Spiritus vnctionem appellunt; quæ ab illo, in membra simplicium, purarumque animarum deriuatur. Hæc porro sensuum oblectamenta, solent in spirituales viros ex affectu, & deuotione Spiritus sensibili, plus aut minus, in quem eunque suo modo protrahere.

Sciendum autem est: quod licet vniuersæ prædictæ res, possint corporeis sensibus per operationem Diuinam obijci: nunquam tamen illis fidendum est, aut vilo modo sunt admittendæ, immò totaliter euitandæ, neque an bonæ sint vel malæ disquirendum. Nam quæ

Solent
spiritualibus
viris
variæ
representaciones
& obiecta,
supernaturaliter
exhiberi.

Solent
spiritualibus
viris
variæ
representaciones
& obiecta,
supernaturaliter
exhiberi.

NOTA.
Vniuersæ
calidissimæ
notitiæ quæ
que casti-
tatis in
sensibus
sensibilibus
sunt
esse, im-
mò totaliter
euitandæ,
neque an bonæ
sint vel malæ
disquirendum.

to magis exteriores sunt, ac corporeæ; tantò minus certum est, an à Deo pro-
ueniant. Magis quippe Deo proprium
est spiritui sese communicare, (quàm in
remotior securitas, animæque prouen-
tus continetur) quàm sensui: in quo
vltimum magnum periculum, ac de-
ceptio reperitur: quia in illis sensus cor-
poreus, iudicem se constituit, & arbitrum
spiritualium rerum, existimando ita illas
sese habere, talesque esse, quales ille, ipsas
sentit: cum tamen illæ adeo inter se discre-
pent, quemadmodum corpus, & Anima,
sensus, & ratio. Aded quippe stupidus,
rerumque spiritualium ignarus est corpo-
reus sensus: quemadmodum iumentum a-
liquod, seu bestia, rationalium. Quam-
obrem plurimum fallitur ille, qui res hu-
iusmodi magni facit, magnoque se peri-
culo deceptionis exponit: ad minus ma-
gnum sibi comparat impedimentum, quo
minus ad spiritualia tendere possit.

Vniuersæ quippe illæ res corporeæ, sic-
uti diximus, nullam cum spiritualibus
conuenientiam, & proportionem ha-
bent. Vnde semper metuendum est, hu-
iusmodi res, à Dæmone potius, quàm à
Deo promanare: in illis enim, quæ ma-
gis sunt exteriora, & corporalia, plus
sibi iuris vendicat Dæmon, faciliusque
in huiusmodi rebus insidias struere po-
test, ac decipere, quàm in illis, quæ sunt
magis interiores. Præterquam quod cor-
poralia hæc obiecta, & formæ, quò
magis in se exteriores sunt, tantò mi-
nus vilitatis interiori homini, ac spi-
ritui adferunt: idque ob summam dis-
tanciam, ac exiguam proportionem,
quæ inter corporalia, & spiritualia in-
teruenit. Licet enim aliquid ex illis,
spiritualis feruoris, ac deuotionis res-
soluer, (sicut semper fit quando à Deo
procedunt) multò tamen id minus est,

quàm si eadem res, magis spirituales
ac interiores fuissent. Quamobrem etiam
citiùs faciliusque errorem, præsum-
ptionem, ac vanitatem in animam in-
uehant. Cum enim tantopere palpa-
biles ac materiales sint; maximopere
sensus vrgent, ac excitant: & arbitrat
Anima, tantò illas sublimiores esse, &
maiores, quantò magis sensibus percipi-
untur; sequiturque illas, existimando
lucem illam, seu notitiam, esse ducem,
& medium eius rei, quam peroptat
consequendæ, vnionis videlicet Diui-
næ; & quo pluris eius modo res facit,
eò magis à recto itineris huius tramite,
veroque medio, quod est fides, deniat.
Præterea cum anima duertit Anima, hu-
iusmodi res insolitas, ac præterordina-
rias sibi obuenit; multoties insinuat
sese illi secreta quædam sui ipsius æstima-
tio, se videlicet iam aliquid coram Deo
esse: quod tamen humilitati contrarium
est. Optimè etiam nouit Cacodæmon in-
gerere Animæ, arcanam sui ipsius satisfa-
ctionem; imò aliquando etiam manife-
stam: & idcirco multoties offert sensibus
huiusmodi obiecta, visui scilicet Sancto-
rum imagines, & pulcherrimos splendores; au-
ditui verba sacris palliata insufurrat; odo-
ratui bene olentes odores, dulcedines ori,
ac tactui delicias: ut hoc modo illectos,
in graua præcipitet mala.

Quamobrem huiusmodi repræsen-
tationes ac sentimenta, reiicienda sunt
semper, ac repudianda. Nam dato
causu, aliqua illorum à Deo proficif-
ci; non propterea illis fit aliqua iniuria,
neque amittit Anima effectum, emolu-
mentumque illorum, quod Deus produce-
re volebat, licet Anima illa abijciat, ac re-
cuset. Cuius rei ea est ratio: nam corpora-
lis visio, siue cuiuscunque alterius sensus
perceptio (quemadmodum etiam quæ-

*Graviter
errant A-
nime, qua
sensibilia
ista dona
magnifi-
cium ex-
sequitur.*

*Repræsen-
tationes,
& senti-
menta, sen-
sibilia, sem-
per sunt re-
pudianda:
& cur ita
faciendū?
Notanda
valde do-
ctrina.
Omnis
commu-
nicatio*

G 2 cunq̄ue

B.

Joannis
à Cruce

Opera
Mystica

NVI

129

Divina in ipso quo percipitur momento, primariū suum producit effectum.

cunque alia, quantumvis intima communicatio) si à Deo originem trahit, in ipso quo apparet seu percipitur momento, primarium suum ad quem destinata est effectum, in spiritu ipso producit: nec præbet locum, ut Anima deliberare ac statuere possit, an rem illam sit acceptatura, an verò repudiatura. Quemadmodum enim Deus, supernaturaliter res illas auspicatur, & inchoat, absque aliquâ actiua Animæ industriâ, vel aptitudine: ita absque eiusdem industriâ, cooperatione, seu aptitudine producit in illâ effectum, quem medijs rebus illis intendit: id enim efficitur in spiritu, eo se passiuè solummodò habente; vnde hoc non in eius assensu, vel dissensu positum est, ut effectus producat, vel non producat. Quemadmodum si cuiuspiam nudo injiceretur ignis, parum referret, eum aduri nolle: omnino enim ignis, suum fortiter effectum. Et sic bonæ visiones & repræsentationes adhuc anima illas nolenti primariò, priùs, ac principaliter effectum suum in Animâ producant, quam in corpore. Sic etiam, quæ Dæmone auctore contingunt, etiam si Anima illis non assentiatur, inquietudinem quandam, turbationem, vel ariditatem, vanitatem quoque, ac præsumptionem in spiritu generant. Quamvis istæ non à deo sint ad nocendum efficaces, quemadmodum diuinæ ad bonum Animæ promouendum: Dæmonis quippe operationes, vix primos motus attingunt, nec ad maiora voluntatem impellere queunt, si illa eas respuat; neque inquietudo, quam Animæ inferunt, multum perdurat, nisi forte exigua illius cautela, aut pusillanimitas in causa sint, ut diutius immorentur.

At operationes diuinæ intimas Animæ fibras, medullasque pertranscunt ac

effectum suum excitationis, impulsus, ac victricis voluptatis, qua illa ad liberum, ac amorosum in bonum assensum, disponitur, & facilitatur, producant. Verum quamvis ex Deo nascantur, si Anima huiusmodi sentimentis vel visionibus externis nimis inhæret, atque eas admittere statuit, sex inde oriuntur inconuenientia.

Quorum primum est; Imminutio perfectionis gubernandi se per fidem, siquidem plurimum illi ea, quæ sensuum experimento percipiuntur, detrahunt: fides quippe, ut diximus, superat omnem sensum. Quare nisi Anima ab vniuersis sensuum obiectis, mentis suæ oculos auertat, ab vnionis diuinæ mediò deflectet.

Secundum inconueniens, quod inde sequitur est; quod spiritum, nisi abnegetur, præpediant, ac retardent. Detinetur siquidem sentimentis, & visionibus istis Anima, nec ad inuisibilia euolat. Vnde vna ex causis, quas Dominus discipulis suis attulit, cur expedire illum abscedere, ad hoc ut Spiritus S. adueniret, hæc fuit, quemadmodum etiam post resurrectionem suam, Magdalenam ad suos pedes non admisit, ut firmiores in fide radices ageret.

Tertium est; quod Anima proprietati in huiusmodi rebus, assuecit, nec ad veram resignationem, & Spiritus nuditatem tendit.

Quartum incommodum, quod illarum effectum, ac eum, quæ in interiori homine spiritum ingenerant, sensum amittit: defigit enim internos oculos in eo, quod in illis sensibile est; quod tamen vniuersum est præcipuum. Vnde nec ad eò affluenter, ac copiosè Spiritum, quem producant, recipit: qui tamen imprimitur, & fouetur magis, vniuersa sensibilia abnegando, quæ plurimum, à puro Spiritu, distant.

Quin-

Omnes supernaturales gratiæ à Deo promanantes, prius, ac principaliter effectum suum in Anima producant, quam in corpore. Deidæmonisque repræsentationum discernimen.

Sex inconuenientia...

Primum est...

Tertium...

Quartum...

Quin-

*& senti-
mentorum
sive illa à
Deo sive à
Dæmone
proueniãt,
fugiat*

Quintum; quia diuinarum gratiarum, ac fauorum iacturam facit, eo quod illis eam proprietate inhæreat, nec rectè eis vti- tur. Cum proprietate autem illas reci- pere, nec eis ad vtilitatem spirituales vti, est velle eas sibi ipsi vtiurpare, illis occupa- ri, & voluptatem suam in eis captare; ad quem tamen finem, minime à Deo confe- runtur. Nec facile sibi persuadeat, illas à Deo proficisci.

Sextum incommodum est; quod eo ipso, quod eiusmodi res admittere vult, referat Dæmoni aditum, vt alijs similibus eam fallere possit, quas ipse optimè dissi- mulare, & ita concinnè fingere nouit, vt verisimiles videantur: quandoquidem po- test, vt Apostolus ait, *In Angelum lucis sese transfigurare.* Qua de re fauente Deo, li- bro 2. noctis Obscuræ, capite de Spiritua- li Gula, postmodum acturi sumus,

Quapropter expedit Animæ, oculis, vt dicitur clausis, illas respicere, ac repu- diare, vnde cunque tandem proueniant. Si enim secus faxit, aliqua anam locumque præberet Dæmoni acis visionibus ac senti- mentis, illique ipsi facultatem tantam da- ret, vt nõ solum diuinarum loco suas plu- ries sit admissura: verum etiam quæ à Dæ- mone proficiscuntur, vique eò, multipli- cari possent, & quæ à Deo proueniunt ita cessare, vt omnia tandem in Dæmonem desinerent, & nihil ex Deo remaneret. Quemadmodum pluribus Animabus in- cautis & exiguæ prudentiæ euenit, quæ adeò pertinaciter confiderentq; istarum rerum receptioni adhaeserunt, vt cum illis multum fuerit laborandum, vt ad Deum in fidei puritate redirent: & quod dolen- dum est, multæ ex ijs nunquam redierunt, adeò altas in eis Dæmon radices posuerat. Quapropter omnibus aditum occludere, & vniuersa formidare consultissimum est. Si enim fugiuntur apparitiones, & senti-

menta falla, euitantur pariter errores, ac deceptiones Dæmonis: si autem fugiun- tur, veræ fidei impedimentum amouetur; Spiritus tamen emolumentum ex eis de- cerpit. Et quemadmodum cum eas ad- mittit Anima, Deus sensum illas subtrahit, eò quod eas sibi vtiurperet, non vtendo illis, eo, quo par esset modo, & Dæmon etiam suas ingerit, & auget, præbete illis Anima locū, & assensum; ita quando Anima est in illis resignata, nullaque proprietate eis inhæret; desistit à suis Dæmon, vidēs nul- lum se per illas inferre detrimentum: & vi- cenerit, Deus auget & multiplicat sua do- na in Anima illa humili, & ab omni pro- prietatis labe aliena, & supra multa eam con- stituit; sicuti eum legimus fecisse, cum ser- uo in paucis fidelis. *Quia super pauca fuissti fi- delis, supra multa te constituam.* Quibus in fauoribus, si Anima persistere esse fidelis, non desisteret profectò Dominus, donec eam extollat, & veluti per gradus quo- dam, ad diuinæ vnionis, & transforma- tionis verticem, perducatur. Hoc siquidem ordine, & modo, experitur Dominus, & attollit Animam. Primò, exiguæ eius ca- pacitati sese accommodans, vtiurperat eam magis secundum sensum, vt gerendo se illa, quemadmodum decet, vtendo vide- licet primis istis buccellis sobriè, ad spiri- tuales solum vires comparandas, ad am- pliores, ac præstantiores cibos illam per- ducat. Ita vt si ex Dæmone retulerit vi- ctoriam in primis istis, transeat ad secun- dos; quod si etiam in secundis superauerit Dæmonem, transibit ad tertios; & vterius progrediens, omnes septem man- siones, qui sunt septem amoris gradus transmeabit, donec illam sponsus in cella vinaria perfectæ charitatis suæ, col- locet.

Fœlix & fortunata Anima, quæ decer- tare nouerit aduersus illam Apocalypicos bel-

B.
Joannis
à Cruce

Opera
Mystica
NVI
129

*Math.
25. 21.*

*Ordo quæ
seruat
Deum in
subleuan-
da anima;
qua illi in
fauoribus
istis recipi-
entis, fide-
lis est.*

Can. 2. 4.

Apoc. 2. 39

Felix anima, quae decertare nouit aduersus Apocalypsis bellum septem habentē caput.

belluam, septem habentem capita, septem istis amoris gradibus aduersantia, quibus capitibus, contra quemlibet gradum bellum gerit. & vnoquoque illorum Animā in qualibet istarum Mansionum, (in quibus illa sese exercet, lucrificando quemlibet mansioni illi correspondētem diuini amoris gradum.) impugnat. Dubio procul, si fideliter in quocunque ex illis pugnaverit, vicet: que de gradu ingradum, vel de mansionē, ad mansionē transire promerebitur, donec perueniat ad postremam; præcisus & amputatis septem bestiae capitibus, quibus illi crudele bellū inferebat, ad eō vt S. Ioannes testetur dicens: *Et est datum illi bellum facere cum Sanctis, & vincere eos: quemcunque videlicet ex gradibus istis, armis & machinis suis impetendo.*

Apostolus 7.

Quorumdam spiritualium deploranda calamitas.

Quamobrem, dolendum est, quod multi prælium hoc spiritualis vitæ contra bestiam ingressi, ne tantum quidem animi habeant, vt primum eius caput præciant; res mundi huius sensibus subiectas, abnegando, & repudiando. Et iam quod plerique hoc apud se obtineant, & illud amputent, non amputant secundum; hoc est, visiones, & sentimenta sensibilia, de quibus loquimur. Verū id quod maximè dolendum est, quod postquam aliqui, nō solum primum, & secundū caput, sed etiā tertium, quod ad interiores sensus spectat, (transcundo videlicet à meditationis statu, ad vltiora) præciderunt; dum spiritus puritatem ingredi debent, miserabiliter ab ista crudeli bestia superantur, quæ illos denuo aggreditur, ad eō vt primum quoque iam olim præcisum caput, resuscitet & assumat; & sunt posteriora illorum peiora prioribus, in eorum relapsu; Assumitq; insuper septem spiritus secunda nequiores se, qui illis crudelius bellum inferat. Debet ergo spiritualis homo, abnegare, & repu-

Lucæ 11. 26. Quomodo spiritus inuis

diare vniuersas apprehensiones, ac delenda stamenta corporalia, quæ sensibus exterioribus obnoxia sunt, si primum & secundum bestiae huius caput abscindere cupit; intrando in viuā fide, primum ac secundum amoris cubiculum, nullo modo sibi attrahendo, aut sese, intricando, cum ijs, quæ illius sensibus exhibentur: hæc enim sunt illa, quæ maximè noctem hanc spirituales fidei præpediunt.

Liquido itaque constat; visiones istas & apprehensiones sensitiuas nullo pacto esse posse mediam vnionis diuinæ; cum nulla illis sit cum Deo proportio, aut similitudo; vnaque ex causis, cur Christus nolebat se à Maria Magdalena tangi, quod tamen, & melius & perfectius existimauit in Apostolo S. Thoma &c. hæc fuit. Quare gratissima res sit Dæmoni, quādo aliqua Anima, reuelationes libenter admittit, estque ad eas procliuus: habet enim tunc egregiam occasionem instillandi suos errores; fideique quantum poterit derogandi: vt enim diximus, magnam huiusmodi Anima quæ reuelationes has appetit, mentis stupiditatem, ac ignorantiam contrahit; imò aliquando multas tentationes, & ineptias incurrit, fusus aliquantō de his exterioribus apprehensionibus egimus, vt aliquid lucis afferamus ijs, de quibus nobis immediatè tractandum est: verū tot de hac materia dicēda occurrēbāt, vt nusquā eorum finis appareret; existimo autem, me rem totā ad compendiuū redegisse, dicendo solum modo, vt magno cum studio huiusmodi res respiciantur, & nullo modo admittantur, præterquam si aliquo raro euentu, & tanē à persona docta, & spiritali, & experta, debeat tridantur, ac examinari, & ab Anima quasi inuitè admitti.

primum & secundum caput amputabit.

Apparitiones istas nequeunt esse mediæ vnionis diuinæ consequentia.

Net. Ceterum...

Rare, et cum...

(*)

CA-

CAPVT XII.

In quo de apprehensionibus Imaginarijs naturalibus ordinis disputatur. Docet, quidam ea sint, probatque non posse eas esse medium proportionatum, ad Diuinam vnionem acquirendam: quantumcumque obstat, nescire sese ab eis, tempore competentis auellere.

PRiუსquam de visionibus Imaginarijs, quæ supernaturaliter interiori sensui, Imaginationi scilicet, & Phantasiæ sese offerunt, disputemus; necessarium est hoc loco (vt ordinare procedamus) de naturalibus ipsiusmet interioris, corporeique sensus, apprehensionibus agamus: vt hoc modo à minoribus ad maiora, & à magis exterioribus, ad magis interiora procedamus, donec ad intimam recollectionem, vbi Anima vnitur, Deo, perueniamus: quem etiam ordinem hucusque seruauimus. Primo enim loco egimus, de expolianda, seu denudanda Anima, ab apprehensionibus naturalibus exteriorum obiectorum; & consequenter à naturalibus appetituum viribus. Quod primo libro præstitimus, vbi de nocte sensus locuti sumus; immediatè vero cæpius denudate illam in particulari, ab apprehensionibus exterioribus supernaturalibus, quæ in sensibus exterioribus contingunt (vt antecedenti capite dictum est) vt dirigamus Animam in nocte spiritus, in hoc secundo libro. Nunc itaque primo loco discutiendus occurrit sensus corporalis interior; Imaginatio scilicet, & Phantasia; ex quibus etiam abraderet, & auferre debemus, omnes formas & apprehensiones imaginarias, quæ naturaliter in illis locum habent; & probare, im-

NOTA. Ordine. sicut. dicitur. & merito.

possibile esse, Animam ad diuinam vnionem peruenire, antequam illarum operationes cessent & intermittantur: cum non possint esse proprium, ac proximum medium huiusmodi vnionis.

Sciendum itaque est; sensus, de quibus hoc loco particulariter loquimur, esse duos, corporales quidem, & interiores; qui Imaginatio, & Phantasia appellantur, quorū vnus alteri ordine seruatō deferuit: in vno enim illorum, aliquid imperfecti discursus, seu ratiocinationis, licet imperfecto modo reperitur; alius vero sensus, qui est Imaginatio, efformat & effingit imaginem.

Sensus interioris duplex. Imaginatio & phantasia.

Es qua vtriusque officium.

Quantum verò ad institutum nostrum attinet, idè erit nobis de vno loqui, quod, & de alio. Quamobrem, quando non nominabimus vtroque, sciatur; quod quicquid de vno dixerimus, intelligendum etiam sit de altero, & quod de vtriusque indifferenter loquemur. Hinc igitur est, quod quæcumque sensus isti percipere, & fabricare possunt, imaginationes, phantasiæq; dicantur, quæ sunt formæ, sensibus istis (imaginationi videlicet & phantasiæ) cum imagine, & corporis figura representatæ. Quæ imagines & figuræ corporeæ, in duplici possunt esse differentia: quædam sunt supernaturales; quæ abiq; sensuum istorū operatione representari possunt, & representantur illis passiuè: quas vocamus visiones imaginarias, supernaturali viâ contingentes; de quibus postmodum acturi sumus. Aliæ sunt naturales, quas operatione suâ actiuâ fabricare in se ipsis possunt, sub formis, figuris & imaginibus: sicque ad istas duas potentias spectat, deferuire meditationi, quæ est actus discursiuus, mediantibus imaginibus, formis, & figuris per dictos sensus fabricatis, & efformatis: vt verbi gratia, imaginari Christum Cruci affixum, vel

Quasdam sunt visiones imaginariæ supernaturales.

Naturales imaginatioes quales.

Imaginatio & Phantasia de formis meditationis.

vel

B. Joannis à Cruce

Opera Mystica
NVI
124

vel columnæ alligatum, veleriam Deum in maxima maiestate, & throno sublimi, vel imaginari, ac considerare celestem gloriam, instar speciosissimæ lucis, & alias qualecunque res his similes; siue illæ diuinæ sint, siue humanæ, quæ in imaginationem cadere possunt.

*Vniuersæ
Imagina-
tiones &
appræhen-
siones na-
turales e-
nacuari
ab anima
debent, ut
ad unionem
Diuinam
possit per-
uenire, &
quæret*

Vniuersæ istæ imaginationes, & appræhensiones, euacuari, & eliminari debent ab Anima; ita ut secundum istum sensum, in obscuro, & tenebris remaneat, ut ad vniõnem diuinam peruenire valeat: cum nullam possint habere proportionem proximi medij, respectu Dei; sicut nec res corporeæ, quæ quinque sensibus exterioribus obijciuntur. Huius rei ea est ratio: quia imaginatio, nihil fabricare, imaginarique potest, præter ea, quæ exterioribus sensibus percepit; oculis, scilicet, vidit, auribus audiuit, &c. vel ad summum componere, & fingere potest, similitudines rerum visarum, auditarum, vel perceptarum; quæ tamen res, non sunt præstantiores illis, quas dictorum sensuum medio, recepit. Licet enim imaginetur gemmea palatia, montesque aureos, eò quod gemmas, & aurum viderit, in veritate tamen, non est amplius vniuersum illud, quam exigui auri, vel vnus gemmæ substantia; licet in imaginatione ordinem, ac modum compositionis artificiosæ fortiat. Et quoniam creatæ res, ut iam dixi, nullam possunt proportionem habere cum diuina essentia: sequitur, quod omne illud, quod ad illarum similitudinem imaginationi offertur, non possit etiam tanquam medium proximum vniõnis cum ea deseruire. Vnde illi, qui imaginantur Deum sub aliqua ex istis figuris, vel instar maximi ignis, vel splendoris, vel cuiuscunque alterius formæ; & existimant, quod aliquid illorum erit ei simile, longè ab eo distant. Licet enim inci-

piens necessariæ sint consideratio-
nes istæ, & formæ, meditationumque
modi, ut hac ratione, mediante sensu, a-
more inflamment Animam, illamque
pascant (ut postmodum dicturi sumus)
vnde etiam deseruiunt illis ista, tanquam
remota media vniendi se cum Deo: per
quæ, ut plurimum, transeundum est Ani-
mabus, ut perueniant ad terminum, ac
spiritualis quietis conclaue. Verum ta-
men hæc taliter assumi debent, ut per illa
transeat, nec semper in illis persistat.
Hoc quippe modo nunquam ad viæ ter-
minum peruenient, qui terminus nequa-
quam est instar remotorum mediorum,
nullamque cum illis affinitatem habet.
Quemadmodum gradus scale, nihil com-
mune habent cum termino, seu cubiculo,
ad quod conscendendum, sunt medij: ethi-
ille qui ascendit, non relinquet post se
gradus, donec nullus amplius scandendus
remaneret, velletque illorum alicui adhe-
rere; nunquam peringeret, ac conscen-
deret ad gratissimam termini planitiem,
& conclaue.

Quapropter Anima, quæ in hac vita
voluerit ad vniõnem summi illius boni, &
quietis peruenire, vniuersos consideratio-
num, formarum, noticiarumque gradus
pertransire, & transire debet: cum nulla
illis sit similitudo, aut proportio cum ter-
mino, ad quem festinant, qui est Deus. Ut
etiam S. Paulus in Apostolicis Actis do-
cuit, dicens: *Non debemus estimare auro, aut
argento, aut lapidi, sculptura artu, & cogitationis
hominis, diuinum esse simile.* Vnde grauitèr
errant, nonnulli spirituales, qui postquam
strenuè sese exercuerunt, & studuerunt me-
dijs imaginationibus, formis, ac medita-
tionibus, (sicut par erat facere incipien-
tes) ad Deum quam proxime accedere;
cum illos postmodum vult Deus, ad bona
magis spiritualia interiora, & inuisibilia
per-

*Incipienti-
bus neces-
saria sunt
considera-
tiones: i-
magina-
ria, & me-
ditationis
modi, &
quæ sit
vniõnis rei
causa*

*Talis erit
assumi de-
bet me-
ditationis
exercitium,
ut non fi-
satur in
eis, sed vi-
terius tra-
satur.*

*Et huius
rei notabi-
li causa.
Vniuersi
considera-
tionum
gradus re-
linquendi
sunt, qui ad
Dei vniõ-
nem cupit
peruenire.*

*NOTA.
Gravissi-
mus error
multorum
spiritua-
lium, me-
ditationis
exercitium
relinquent
renuen-
tum, etiã-
si à Deo ad
spiritualia
inueniatur.*

perducere, & attrahere; priuando iam illos meditationis discursus gustu, ac sapore tergeri uentur ipsi, neque audent, neque sciunt auellere, & abstrahere sese ab illis palpabilibus modis, quibus assuefacti sunt. Sicque nihil uelocius in acquiritendis ac retinendis illis laborant, uolentes medijs considerationibus, ac circa formas meditationibus, sicuti antea, iter hoc peragere; arbitantes, semper hoc ita esse debere.

Qua in re plurimum laboris sustinent; parum tamen, aut nihil utilitatis, seu gustus eliciunt: imò potius tantò amplius augetur, crescitque ariditas, defatigatio, & animæ inquietudo, quanto plus in acquiritendo primo illo sapore, seu delectamento laborant, quod iam impossibile est, illo primo modo posse reperiri: non enim iam amplius aridet, & placet cibus ille adeò sensibilis palato Animæ (ut iam diximus) sed exipit alium delicatum magis, & interiorum ac minùs sensibilem, qui non consistit in imaginationis labore, sed in quietanda Animâ, permittendo illam in sua pace, ac tranquillitate manere; quæ res est magis spiritualis. Nam quò plus Anima proficit, progrediturque in spiritu; eo magis cessant operationes suarum potentiarum, circa obiecta particularia: tunc enim illa se ponit, seu constituit in uo solo actu generali & puro, atque ita desistunt operari potentia, eo modo quo prius tendebant ad illud, quo Anima peruenit. Quemadmodum cessant, & sistunt pedes, postquam iter suum confecerunt; si enim curreteret semper, nunquam perueniret, & si nihil esset, aliud præter media, ubi, aut quando succederet finis, terminique assuetio & fructio: Quare res est commiseratione digna, quòd cum Anima istorum uellet manere in pace & tranquillitate interioris quietis, ubi impletur pace, & refectione Diuinâ: ipsi il-

lam inquietant, & per vim ad magis exteriora trahunt, uoluntque ut iter iam confectum iterum conficiat, & ut finem ac terminum itineris, in quo iam quiescit, deserat, propter media, quæ ad illum dirigerent, quæ sunt considerationes. Quæ res fieri non potest absque insigni displicentia, & repugnantia Animæ, quæ uellet in pace illa, uelut in suo proprio centro permanere: sicut ille, qui magno cum labore ad locum, in quo quiescit peruenit, non mediocriter affligitur, si compellatur iterum redire ad laborem. Cum autem huiusmodi homines arcanum nouitatis illius ignorent, se esse otiosos, nihilque boni facere imaginantur: quamobrem illi quieti repugnant, nec se pacificari permittunt; sed discurre, & considerationibus operam dare conantur. Unde prouenit, quòd ariditate & siccitate replentur; laborando in eliciendo gustu, & sapore, quem illa uia non sunt amplius habituri. Imò possumus illis dicere Prouerbium Hispanum *Mientras mas hiela, mas aprieta*. i. Quo gelu intensus est, eo magis stringit. Nam quòd pertinacius, & obstinatius illo modo discursuum, ac meditationum procedere nitentur; eò peius cum illis agitur: siquidem tantò amplius euellunt, & extrudunt Animam, à sua pace, & tranquillitate spirituali. Quòd nihil aliud est, quàm relinquere maius propter minus; & uelle iterum facere, quòd iam factum fuit, ac denique retrò reuertit.

Huiusmodi hominibus dicendum ac commendandum est, ut discant cum attentione, & aduertentiâ amorosâ in Deo, in quiete illa permanere; neque imaginationem eiusque operationes curent: liquidem hoc loco, ut diximus, non operantur potentia, sed in illa simplici & suauiter aduertentiâ amorosâ, requiescunt. Quòd si interdum aliquid operantur, nequaquam

ni insistero
uolentium
licet medi-
tationu si-
no iam sine
potira.

NOTA.
Quid hu-
iusmodi a-
nimabus
consulen-
dum, quid
est facien-
dum?

H id viq

B.
Iuanni's
à Cruce

Opera
mystica
NVI
124

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

id violente, aut cum nimis præmeditato discursu fit; sed cum amoris suavitate, & potius à Deo excitatæ operantur, quam à propria ipsius Animæ aptitudine, seu habilitate: quemadmodum postea amplius rem hanc enodabimus. Hæc nunc sufficiant ad ostendendum, qualiter necessarium sit illis, qui ad ulteriora progredi cupiunt, nosse expedire, seseque extricare ab omnibus istis modis, & operationibus imaginationis, tempore opportuno, quando videlicet id profectus illius, in quo versantur, status exegerit. Ut autem clare pateat, quando & quo tempore id fieri debeat; assignabimus sequenti capite signa, seu indicia quædam, quæ in se vir spiritualis anima aduertere debet, ut per illa cognoscat, & intelligat tempus, & oportunitatem, qua libere, & absque formidine, possit prædicto amoris attentionis termino uti, iterque discursus, & operationum imaginationis, desistere.

CAPVT XIII.

Proponuntur indicia, quæ in seipso animaduertere debet vir spiritualis, ut intellectum ab Imaginarijs formis ac discursibus meditationis, denudare incipiat.

NOTA. Huius, & duorum sequentium capitulorum doctrinam summè esse momenti, & exactissimè ab omnibus orationis

NE autem hæc, de qua agimus, doctrina obscura confusaque remaneat; conueniens, ac necessarium erit præsentis capite enucleare; quoniam potissimum tempore, ac oportunitate, debeat spiritualis vir discursus meditationis, medijs dictis imaginationibus, formis, ac figuris, operationem intermittere, ne forte citius, aut tardius, quam Spiritus requirit, deserrantur. Nam sicut expedit suo eas tempo-

re, ut ad Deum tendi possit omittere; ne iter hoc præpediant: sic etiam apprimè necessarium est, dictam meditationem minime ante tempus desistere, ne retrocedatur. Quanquam enim istarum potentiarum apprehensiones, nequaquam tantquam proximum vnionis medium deseruiant ijs, qui iam in via hæc sunt protractiores; deseruiunt tamen velut remotiora media Incipientibus, ut illarum præsidio, disponant, & adiuuent Spiritum per sensum spiritualibus rebus, & vtea occasione, vniuersas alias formas, vilesque temporalium, secularium, ac naturalium rerum imagines euacuent, & abradant. Ad hunc finem, trademus hoc loco aliqua indicia, quæ in se vir spiritualis anima aduertere debet, & ex quibus manifeste percipiet; an dictas potentiarum operationes, illo tempore prætermittere expediat, an vero minime. Tria autem sunt.

Primum est; cognoscere, se iam non posse amplius meditari, neque Imaginationis opera vri, nec hac in re gustum ac reflectionem mentis, sicuti antea percipere: quin potius ariditatem quandam in ijs reperire, in quibus solebat sensum defigere, & succum, ac pastum elicere. Verum quamdiu poterit meditando discurrere, gustumque ac delectationem hac in re percipere, non debet meditationem prætermittere; nisi forte, quando ipsius Anima sese in tranquillitate constituerit: de qua in tertio indicio agetur.

Secundum indicium est: quando animaduertit, nullo se desiderio, ac propensione ferri ad dictam Imaginationem, aut sensum, in alijs particularibus rebus interioribus, vel exterioribus, collocandum, & occupandū. Nec loquor modo de illius eusgatione; quando nimirum, nunc venit; nunc vero abit (Imaginatio enim, etiam magnæ recollectionis tempore, solet esse

*studij
etiã inci-
piens
per pen-
da, & ch.
seruan-
da.
NOTA.
Quo suo
meditati-
onibus in-
sistenda est*

*Primum
indicium
ad medi-
tationis de-
serendam
est, nō pos-
se amplius
meditari.*

*Secundū
indicium
nullo ferri
desiderio
ad imagi-
nationem, in
aliqua re
dehærendū.
Imagina-
tio, etiam
magnæ re-
collectionis
tempore
magari so-
let.*

esse libera, & vagabunda) sed solummodo, quando nec placet, nec gratum est Animæ, ex industria illam alijs in rebus occupare.

Tertium postremo, idq; reliquis certius actutius est; quâdo liber, & placet Animæ, solâ manere, cum attentione ad Deum amorosa, absq; alia particulari cõsideratione, in quadam interiori pace, quiete, ac requie, absque actibus, & exercitatione, saltem discursiua (quæ ex vno in aliud fertur) potentiarum; Memoriz sc. Intellectus, & Voluntas: sed solum quod maneat, cum notitia, & aduertentia generali, & amorosa, de qua locuti sumus, absque particulari intelligentiâ.

Tria hæc indicia simul sumpta, ad minus in se animaduertere debet spiritualis vir, vt tuto, secureq; statum meditationis detetere, Contemplationis verò, & spiritus viam ingredi, audeat, & præsumat. Nec ad hoc satis est primum indicium, absque secundo; euenire siquidem posset, vt imaginandi, de rebus diuinis vt antea meditando difficultas, seu impossibilitas, ex ipsius distractione modicaque cura oriretur: ob quam causam, debet quoque in se cernere secundum signum; vt nimirum nõ libeat illi, nec vero appetat alijs de rebus peregrinis cogitare. Quando enim ob distractionem, spiritusque teporem, nequit aliquis imaginationem, & sensum in rebus diuinis defigere, & sistere; contestim optat ad alias res diuersas, & differentes, sese conuertere, illisque immorari: quæ etiam illum permouent, vt res diuinas deterat.

Nec etiam satis est primum, & secundum indicium in se animaduertere, nisi simul videat & tertium. Quamuis enim cernat, non posse se discutere, neque de rebus diuinis meditari, neq; etiam libeat illi de alijs diuersis rebus cogitare; posset hoc ex Melancholia promanare, vel aliquo deprava-

uato humore, qui cerebrũ corq; occupat, quique solet producere in sensu suspensionẽ, & impletionem quandã: quæ efficiunt, vt nihil cogitet, nihil velit, nec libeat illi aliquid meditari, sed solũ in illa sapida abalienatione, cupiat permanere. Cõtra quæ omnia debet tertium habere indicium; videlicet notitiam, & attentionẽ amorosam, in pace, & tranquillitate interna, sicuti diximus. Quãuis fatendum sit, quod in principijs, quando status iste contemplationis inchoatur, quasi non aduertitur, nec cognoscitur notitia hæc amorosa: quod cõtingit propter duas causas. Quarum prima est; quia in suis initijs, solet hæc notitia amorosa, admodum esse subtilis, & delicata, & quasi imperceptibilis. Altera verò causa est; quia cũ Anima fuerit assuefacta alteri meditationis exercitio, quod magis sensibus percipitur, non animaduertit, & quasi non percipit hanc aliam insensibile nouitatẽ, quæ iam est pure spiritualis. Idq; maxime euenire solet, quando ob ignorantiam noui huius status, non se in eo quietari sinit, conando magis sensibilibus rebus operam dare: quo conatu, licet copiosior sit pax interior, & amorosa, impedit, nec locum præbet, vt illam possit percipere, ac illa frui. Verum quãtò amplius sese disposuerit Anima, seseque quietari, ac pacificari permiserit; maiora in dies eius capiet incrementa, magisque, ac intimius notitiam illam Dei amorosam, ac generalem experimento percipiet, quæ super omnia palatum eius demulcet: producit siquidem in illa pacẽm, requiem, saporem, & absque labore, voluptatẽ. Vt verò, quæ dicta sunt magis dilucida fiant, adducemus sequenti capite causas, & rationes, ex quibus appareat necessitas trium horum indiciorum, vt commodius spiritum dirigamus.

NOTA.
Tertium indicium, quod est attentio amorosa, vix a principio agnoscitur, idque ob duas valde perpendendas causas.

Attentio nis amorosa commoda.

B.

Iuannis
à CruceOpera
mystica

NVI

124

CAPVT XIV.

Istorum indiciorum congruentia demonstratur: rationesque necessitatis illorum, quæ circa ea dicta sunt assignantur, quæ ad ulteriorem in spiritu progressum deseruiunt.

Quantum ad primum indicium, de quo locuti sumus attinet, animaduertendum est duas ob causas, quæ in vna quodammodo continentur, debere spiritualem virum, (qui spiritus vitam, quæ est vita cõtemplatiua auspiciatur) viam Imaginariam, & meditationis sensibilis quando iam illi est ingrata, nec amplius discurrere valet relinquere. Quarum prima est, quia quodammodo collatum iam est animæ, totum illud spirituale bonum, quod in rebus diuinis inuentura erat meditationis, ac discursus viâ: cuius rei argumentum est, non posse amplius meditari, nec vt solebat discurrere, aut eâ in re gustum aliquem, ac voluptatem nouam, sicut antea reperire: (nondum enim, pro tunc, ad spiritum in rebus illis latentem, degustandum penetrauerat) nam vt plurimum, quotiescunque anima aliquod spirituale bonum de nouo suscipit, suscipit illud degustando, ad minus in spiritu, illo modo, per quem illud suscipit, illique prodest; alioquin pro dũgio simile esset, si donum illud aliquam illi utilitatem adferret. Fit enim res hæc ad illius modum, quo dicunt Philosophi, quod sapit, nutrit. Quam ob causam dixit Iob. Nunquid poterit comedi insulsum, quod non est sale conditum? & hæc est causa cur non possit meditari, ac discurrere sicut prius; modicus videlicet sapor, & consolatio, quam spiritus hac in re reperit, & exigua inde utilitas.

NOTA.
Duas ob causas debet meditatio sensibilis omitti quando nequit anima amplius discurrere.

Quotiescunque anima aliquod spirituale bonum de nouo suscipit, suscipit illud degustando in spiritu.

Secunda verò huiusrei causa est, quia anima iam hoc tempore spiritum meditationis substantialiter & habitualiter acquisiuit. Nam scopus seu finis meditationis, & discursus circa Diuina est, elicere, & comparare aliquâ Dei notitiam & amorem, & quotiescunque anima notitiam hanc elicit, tot eius producit, & exercet actus: & quemadmodum frequentati actus, in quacunque tandem materiâ habitum in anima generant; sic etiam multistarum amorosorum noticiarum actus, quos anima discretis vicibus elicit, vti consuetudineque ita coniunguntur, seu perpetuantur, vt illarum habitus contrahatur. Quam rem solet etiam interdum efficere Deus absque actu istorum meditationis interuentu (saltem absque eo quod multi præcesserint) collocando statim animas in contemplatione.

Atque ita, id quod anima intercalatis vicibus antea labore suo meditandi circa notitias particulares elicibat, cruebatque iam ob vsum, & consuetudinem, versum est ei, in habitum, ac substantialis notitiæ amorosæ, generalis, non sicut antea distinctæ, aut particularis. Quam ob rem statim ac sese in oratione constituerit, (instar illius, qui aquam ad bibendum in promptu habet,) suauissimè bibit absque labore; nec indiget amplius præteritarum considerationum formarum, ac figurarum a quæductibus. Taliter vt statim ac in Dei sese præsentia collocauerit, seipsam quoque in actu Notitiæ, confusæ, amorosæ, pacificæ, & quietæ constituat, in qua haurit anima, sapientiam, amorem, & voluptatem. Et hæc est ratio, ob quam sentit anima tantum laborem, & displicentiam, quando pace hæc perfruens, ad meditandum, ac circa notitias particulares discurrendum, compellitur. Euenit quippe tunc illi, veluti si infanti lac sugenti, ac vberi plene

NOTA.
Fini & scopus meditationis qui sit

NOTA.
Qua ratione generatur habitus notitiæ amorosæ, seu acquisita contemplatiua

Qua ratione exercetur acquisitus habitus notitiæ amorosæ.

Anima in hac notitia amorosâ, seu contenta platiua constituta, haurit sapientiam, amorem, voluptatem

pleno adherenti; eriperetur vber, cogen-
do illum industriâ suâ ac labore, lac ite-
rum conquirere, & elicere: vel certe veluti
si illi, qui cortice alicuius fructus detracto,
ipsam eius substantiam degustat; vis fiet,
vt degustatum fructum relinqueret, vt
iterum idem putamen: quod iam frige-
rat, auferret, tunc enim nec corticem am-
plius reperiret, nec fructus medullâ, quam
præ manibus habebat, frueretur, similis il-
li qui prædam quam manibus tenet, spe
futura, dimittit. Id ipsum multi, qui hunc
contemplationis statum intrare incipiunt,
facere consueverunt, qui arbitantes vni-
uersum hoc negotium in discurrendo, ac
particularia per imagines & formas (quæ
sunt cortex Spiritus) intelligendo, consi-
stere, dum has particularitates, in illâ sub-
stantiali, & amorosâ quiete, in quâ veller
iporum anima tunc permanere, nihil cla-
ri manifestique intelligendo, non reperi-
unt; existimant se à recta via aberrasse, tē-
pulisque inaniter conterere, ac redeunt mi-
seri iterum ad inquirendum imaginis, dif-
cursusque sui corticem, quem tamen mi-
nime reperiunt, eo quod iam sit sublatus:
atque ita nec ipsa substantia fruuntur; nec
meditationem inueniunt, seque ipsos af-
figunt, ac cruciant, retrocedere se, ac pe-
nire autumantes. Et reuera ita est, quam-
vis nō eo modo quo ipsi arbitrantur, per-
eant enim sensibus proprijs, primoque
fieriendi, & intelligendi modo: quod ni-
hil aliud est, quam Spiritum, qui illis sen-
sim communicatur, lucrari. Quem Spiritum
quo minus ipsi intelligunt, eō ampli-
us intimusque noctem Spiritus ingredi-
untur, de qua hoc libro agimus, per quam
etiam transire debent, vt supra omnem
scientiam Deo vniantur.

Circa secundum indicium, pauca su-
perant dicenda: manifeste siquidem pa-
tet, necessario non placere in hoc statu a-

nimæ, nec gratas esse alias differentes, &
mundanas imagines, cum etiam illas, quæ
magis illi sunt conformes, & consenta-
neæ, sicut sunt Diuinæ (vt diximus) ob af-
signatas iam causas repudiet, & non ad-
mittat. Solummodo memoria retinen-
dum est, vt superius adnotauimus, solere
in ista recollectione imaginationem ex se
ire, & redire, ac euagari; sed id fit inuitâ
voluntate, imo inde affligitur, eo quod e-
ius pacem, ac delicias interturbet.

Neque aliquid necessario hoc loco di-
cendum puto, de tertij indicij ad medita-
tionem relinquendam necessitate, ac con-
gruentia, quod indicium est, notitia, &
aduertentia ad Deum amorosa, & gene-
ralis: cum iam in primo indicio res hæc sit
quadamtenus explanata, & dilucidata,
& postmodum ex instituto de ea nobis
agendum sit, quando nimitum de notitia
ista generali, & confusa suo loco disputa-
bimus, quod erit post vniuersas intellectus
apprehensiones particulares.

Verum tamen adducemus nunc, vnam
solam rationem, qua manifeste demon-
stremus, quomodo in euentu quo cōtem-
platio prætermittenda sit meditationis
via, necessarium illi sit, hoc aduertentiæ,
amorosæ, ac generalis Dei notitiæ indi-
cium. Est autem hæc ratio, quia si anima
tunc temporis, ista notitiâ, vel in Deum
assistentiâ destitueretur, sequeretur nihil
illam tunc agere, aut habere: relicta enim
meditatione, mediante qua potentijs sen-
sitiuis operatur, anima discurrendo, & ca-
rendo etiam contemplatione, quæ est no-
titiæ generalis (de qua locuti sumus) in qua
anima habet actu potentias suas spiritua-
les occupatas, quæ sunt memoria, intelle-
ctus, & voluntas, vnitas iam in hæc notitiâ
frequentibus actibus, quasi acquisita, ac in
illis suscepta; necessario illi vniuersum cir-
ca Deum exercitium deesset, cum anima
nulla

B.

Iuannis
à CruceOpera
Mystica

NVI

124

nulla ratione possit operari, nec aliquid in se recipere, nec in eo ad quod operando devenit, perseverare, nisi per ista duo potentiarum genera, sensitivarum nempe, & spiritualium. Nam medijs sensitivis potentijs, ut diximus, potest illa discurrere, investigare, & notitias obiectorum producere: medijs autem spiritualibus potentijs, potest frui

Quodnam sit Potentiarum sensitivarum, & spiritualium exercitium. Et quod sit in discrimine?

Anima necessario in istorum exercitiorum occupari debet, ne sit otiosa in oratione.

Notitia hac generalis, aliquando ita subtilis est, ut anima, qua illa percipitur, minime eam percipiat. Et huius rei causa,

in istis potentijs iam receptarum, obiecto, sine eo quod amplius ipsae laborando, investigando, vel discurrendo operentur. Et sic discrimen, quod inter animae exercitium per potentias sensitivas, & eiusdem exercitium per potentias intellectivas intercedit, idem est, quod inter operantem, & fruente opere iam perfecto: vel certe illud, quod est inter aliquid recipiendum; vel fruente rebus iam receptis, vel illud, quod est inter viam laboris & requiem, quae in viam termino reperitur: denique, veluti illud quod inter cibos praeparantem, vel iam praeparatos edentem, & gustantem. Quod si anima in nullo istorum exercitiorum detineatur, hoc est, nec in meditatione, & discursu, potentiarum sensitivarum operatione utatur; nec in contemplatione, & notitia simplici, de qua iam dictum est, rebus iam receptis, & operatione acquisitis, fruatur; sed in utrisque otietur, & vacaret, non esset unde, vel quomodo posset dici occupata. Est ergo haec notitia necessaria, ad discursum, & meditationem relinquendam.

Illud tamen, alta mente hoc loco perpendendum est, notitiam hanc, de qua loquimur, Generalem, esse aliquando adeo subtilem ac delicatam; (praesertim quando ipsa in se est purior, simplicior, perfectior, spiritualior, & intimior) ut anima, quam occupat, minime illam animaduertat, neque percipiat. Hocque, ut dicebamus, contingere solet, quando ipsa in se est serenior, purior, & simplicior; tunc vero temporiseiusmodi est, quando illa puriore anima, & ab alijs

intelligentijs, & notitijs partem ularibus, quas intellectus sensusque, usurpare poterat, alienam, & liberam transuerberat & penetrat, & quoniam anima notitijs istis, circa quas intellectus sensusque consuetudinem & aptitudinem se exercendi habet, destituitur; non illas percipit, eo quod solita sua sensibilia deficiant.

Et haec est causa, propter quam quo magis notitia haec defaecatior, perfectior, simpliciorque est, minus illam intellectus percipit, & obscurior illi apparet. Sicut est contrarium cum notitia haec minus est pura, & simplex, clarior solidiorque intellectui videtur: eo quod aliquibus intelligibilibus formis vestita, vel permixta ac involuta sit, quas magis animaduertere potest intellectus.

Quae res, hac similitudine explicari, ac declarari potest. Si solis radium contempleremur, qui fenestram aliquam ingreditur; videbimus, quod quo magis aëre atomis, caeterisque minutis refertus est, eo radium ille solaris palpabilior, sensibilibior, atque serenior sensui visus apparet: & tamen nemini dubium est, tunc temporis radium impuriorem esse, minusque clarum, simplicem ac perfectum; siquidem tot atomis, ac minutis obvolvitur. Similiter etiam cernimus, quod quo solaris radius, purior ac liberior est ab illis labeulis, & atomis; eo minus palpabilis, puriorque oculo materiali apparet; minusque illum percipit, & minus illi visibilis videtur. Quod si omnino totaliterque radius esset depuratus, & a minutissimis quoque atomis, & pulvisculis limpidus & liber, omnino videretur oculo imperceptibilis; non reperiretur quippe oculus species ad quas terminaretur, cum lux sensibilis ac pura, non adeo proprie visus abiectum sit; sed potius medium, quo visibilia cernit: unde si visibilia obiecta, quae radius, vel lux ferre, vel illustrare posset, deciderent, minime lux sola, ocu-

Res haec similitudine apte explicatur.

Nota

Liquet

Obiectum

oculo perciperetur. Hinc est, quod si solaris radius per vnam ingrederetur fenestram, per aliam verò exiret, nec aliquid corporeum offenderet; videtur quod nihil illius appareret; & nihilominus radius tunc temporis in se purior, & serenior esset, quam cum visibilibus rebus plenus, clarior apparebat, & magis percipiebatur. Idem fermè agitur in oculo animæ, qui eius est intellectus, respectu spiritalis lucis; quem oculum hæc noticia, & lux supernaturalis, de qua loquimur tam purè simpliciterque percipit, adeoque noticia est ab omnibus intelligibilibus formis (quæ sunt obiecta intellectui proportionata;) aliena, & denudata: ut ipse illam nec percipiat, nec animaduertat. Imò aliquando (hoc autem fit, quando ipsa in se purior est) lux ista, tenebram, & obscuritatem intellectui inducit: eo quod abalienet eum, remoueatque ab eo solitas suas formarum, & phantasiarum luges; & tunc optimè sentitur, & animaduertitur huiusmodi tenebra.

Interdum etiam hæc diuina lux tanta vi transuehit, percipitque animam, ut nec tenebram percipiat, nec reflectat se ad lucem, nec illi videatur, se aliquid, quod ipsa sciat, siue hinc, siue illinc apprehendere, ac propterea remanet anima veluti obliuione quadam alrà sepulta, neque vbinam fuerit, aut quid egerit agnoscit, neque aliquid illi répus elapsum esse videtur. Vnde euenire potest, & reuera ita est, ut plures horæ in hac obliuione consumantur, animæ verò quando ad se redit, vix momentum vnum fuisse videatur. Obliuionis porro huius causa est puritas & simplicitas (de qua locuti sumus) notitiæ huius. Quæ occupando, & penetrando animam, sicut ipsa pellucida, & pura est, sic efficit eam simplicem, mundam, & ab vniuersis sensuum, ac memoriæ appre-

hensionibus, & formis, quibus medijs ipsa prius operabatur, depuratam: hocque modo illà in obliuione relinquit, absque eo quod sese ad temporis differentias reflectat. Quamobrem hæc oratio licet sit (vt dixi) proluxa, breuissima apparet Animæ: quia peracta est in intelligentia pura, quæ est breuis illa oratio, de qua dicitur, quod cælos penetret. Breuis appellatur, quia non percipit nec anima duertit tempus. Penetrat verò cælos, quia anima, in quadam cælesti intelligentia vuita est. Sicque noticia hæc relinquit animam quando expergiscitur, eam effectibus illis, quos in ea produxit, absque eo, quod ipsa illos dū fierent perferret: qui effectus sunt, mentis eleuatio ad cælestem intelligentiam, ac abalienatio & abstractio, ab omnibus rebus, formis, ac figuris earum. Quod sibi euenisse David fatetur, cum in se à simili obliuione rediret, dicens. *Vigilauit, & factus sum sicut passer solitarius in tecto.* Solitarius ait: hoc est, ab omnibus rebus, abstractus, & abalienatus.

In tecto insuper: hoc est, mente in sublime elata, & hoc modo remanet anima, quasi omnium rerum ignara, solum enim Deum nouit, nec tamen scit, qua id ratione fiat. Sic etiam sponsa, inter effectus, quos in ea somnus hic, obliuioque, produxit, hunc quoque ignorantiam recenset, dum ait. *Nesciui.* Id est, nesciui vnde. Licet (vt dictum est) videatur animæ in hac notitia constitutæ, nihil se profusus facere, neque se re aliqua esse occupatam, eò, quod sensuum operatione non utatur: credat tamen sibi que persuadeat nequaquam se tempus inutiliter, & otiose consumere. Quamuis enim potentiarum Animæ harmonia, & concertus cesserit, ipsius tamen intelligentia, ad eum se modum habet, sicuti exposuimus.

Et idcirco sapiens sponsa, tacitæ suæ hæc

Quæ sit oratio breuis penetrans cælos

Effectus huius orationis.

Pf. 101. 38

Cant. 6. 11

B.

Joannis
à Cruce

Opera
mystica

NVI

124

Cap. 3. 2.

hac dere obiectioni respondit, dicens: Ego dormio, & cor meum vigilat: id est, quamuis dormiam ego secundum id quod naturaliter mihi competit, ab operatione desistendo: meum tamen cor vigilat supernaturaliter, ad notitiam supernaturalem eleuatum. Indicium itaque ad cognoscendum vtrum anima versetur in hac intelligentia secreta, est, si videat se vltra non appetere cogitare quidquam, siue altum, siue humile.

NOTA.

No est omnino necessarium ad hoc ut notitia seu contemplatio ista, vere salis sit, hanc obliuionem auertere. Hac obliuio quippe tunc accidit quando ipse Deus particulariter abstrahit Animam, & hoc raro fit.

NOTA.

Qualis nō notitia sit ad meditationem relinquentia? Fere semper notitia hac cum amore coniuncta est. Cur vocetur notitia Generalis, amorosa, hac contemplatio

Verum animaduertendum est, nullo modo existimari debere notitiam hanc, de qua hoc loco præcipue tractamus, ad hoc vt vera talis sit, debere necessario talem inducere obliuionem: hoc enim solum contingere solet, quando Deus ipse particulariter abstrahit animam; quod non frequenter fieri solet: non semper quippe notitia hæc rotam occupat animam. Vt autem huiusmodi sit, quæ ad meditationem, ac discursus relinquendos fatis sit, sufficit vt intellectus à quacunque particulari notitia abstractus sit, siue illa temporanea sit, siue spiritalis: & præterea, vt voluntas, ad neutras cogitandas propendeat, vt dictum est. Atque ex hoc indicio agnosci poterit, animam in hac obliuione de qua egimus versari, quando scilicet notitia hæc soli intellectui infunditur, & communicatur. Quando enim voluntati quoque simul conceditur (quod fere semper, siue parum illud sit, siue multum, euenit) bene percipit Anima, si considerare velit, se notitia hac occupari, & detineri, eo quod amoris palato, seu gustu, se in illa versari, animaduertit, non tamen in particulari discernit, quidnam amet. Et idcirco amorosa, ac generalis notitia appellatur: quia quemadmodum generalis est, in intellectu, obscure se illi communicando: sic etiam generalis est in voluntate confuse amore illi, ac voluptatem communican-

do; absque eo quod voluntas distincte cognoscat, quidnam amet.

Hæc nunc sufficiant, ad declarandum, qua ratione necessarium sit animæ, notitia hac occupari: vt possit meditationis, & discursus viam deserere: & vt tuta secutaque reddatur, quod licet illi se otiosam esse, nihilque agere videatur; se tamen bene, ac fructuose esse occupatam: si tamen dicta iam indicia, in se animaduertit: ex allata quoque similitudine intelligi potest, quomodo non ideo lucem hanc æstimare debet anima, puriorem, sublimiorem, & ferentorem, quia intellectui apprehensibilis magis, & palpabilis representatur, sicut solis radius oculo apparet clarior quando atomis scæter. Cum iuxta Aristotelis, Theologorumque doctrinam manifeste constet, quod quo lux Diuina sublimior, & eleuatio est; eo oblectior sit intellectui nostro.

Quo lux Diuina sublimior, eo intellectuui oblectior.

De Diuina hac notitia, tam secundum se considerata, quam secundum effectus, quos in contemplatiuis producit, multa essent dicenda; sed omnia hæc suo referuamus loco; quoniã nec ea, quæ hoc loco adduximus, adeo fuscè prolixè que proponere oportebat, nisi forte, ne doctrina hæc confusa magis remaneret, quam reuera remaneret; quia profecto, ego ipse fateor illam admodum confusam remanere, nam præter quod materia hæc sit, de qua raro hoc, quo eã nos hic proponimus modo, siue sermone, siue scripto, agitur: (eo quod illa in se sit præterordinaria, & obscura) accedit etiam rudis meus stylus, & exigua scientia: & sic diffidens posse me ista congruenter explicare: multoties agnosco me nimis prolixum esse & limites qui ad proponendam hoc loco doctrinam, de qua discepto partem satis erant, transilire. Quam rem fateor me interdum ex industria, ac data opera facere; nam quod vno modo

Nota. Quæ notitia sit ad meditationem relinquentia? Fere semper notitia hac cum amore coniuncta est. Cur vocetur notitia Generalis, amorosa, hac contemplatio

modo & argumento intelligi nequit, fortasse melius, alio, atque alio percipietur. Præterea, idcirco aliquanto prolixus sum; quia existimo aliquam lucem adferri ijs, quæ postmodum sunt dicenda. Quam etiam ob causam ut hanc doctrinæ partem abfoluam, videtur mihi omnino cuidam dubitationi respondendum, quæ circa notitiæ huius continuationem emergere posset, idque capite sequenti succinctè præstabo.

CAPVT XV.

In quo demonstrat, quomodo proficientibus, qui notitiam hanc Generalem contemplationis ingredi incipiunt, expedit interdum discursu, & operatione potentiarum naturalium vii.

Circa hucusque dicta, posset hæc dubitatio oriri, an Proficientes, illi videlicet, quos Deus in hac supernaturali contemplationis notitia (de qua locuti sumus) collocare incipit; eo ipso quod illa sui incipiunt, nunquam an plus meditationis discursus, naturæ huiusque formatum exercitium, resumere debeant? Dubitationi huic responderetur, nullo modo hanc doctrinam sic accipi debere, ut illi, qui incipiunt notitiâ istâ amorosâ, & simplici perfrui, nunquam amplius uti debeant meditatione, nec ad eam habendam conati. Nam in istis profectus sui principijs, nec ad eum profectus est in illis notitiæ huius habitus, ut statim ac ipsi voluerint possint actum eius exercere, seu in illo se constitutere; nec ita longe à meditatione recesserunt, ut meditari ac discurre sicut solebant interdum non valeant, aliquas res novas, meditatione inueniendo. Quinimo in istis principijs, quando ex allatis indicijs iam cognouerimus animâ, minime quiete illa seu notitia occupatam esse, omnino discursu uti oportebit eam,

donec acquirat habitum (de quo iam locuti sumus) aliquo modo perfectum: tunc autem erit habitus iste acquisitus, quando quotiescunque meditari voluerint, confestim se sentiant in ista pacis notitia constitutos, abique eo quod meditari possint, neque voluntatem ad meditandum fluctere. Antequam enim eò perueniatur (nimirum ad notitiâ istam amorosam habitualement) in isto statu, qui est proficientium, aliquando reperitur vnum, aliquando verò aliud. Ita ut pluries sese inueniat anima in ista amorosâ vel pacifica assistentia, nihil (ut declaratum est) potentij operando: pluries verò moderato, pacatoque meditationis, & discursus conatu, ad se in ea collocandam, indigebit. Quæ pacifica notitia obtenta, nõ discurret, nec laborat iam potentij anima, tunc enim verius dici poterit, intelligentiam, & suavitatem in ea quasi passivè se habente, fieri, seu produci; quàm quod ipsamet aliquid operetur; sed solummodo istud illi incumbit, ut attentam cum amore habeat ad Deum animam, nihil percipere, ac videre cupiendo, sed permitiendo se duntaxat à Deo duci: quæ in re passivè sese illi communicat ipse Deus; quemadmodum illi qui apertos habet oculos, lux communicatur. Illud solû necessarium est ad lucem hanc Diuinam simplicius copiosiusque suscipiendam, ut non conetur, neque curet alias magis palpabiles aliarum notitiarum, vel formatum, vel figurarum discursivas luces, interponere: nam nihil istorum, serenæ illi, & limpidæ luci, simile est. Vnde si illo tempore intelligere, atque considerare res particulares vellet, licet illæ maximè spirituales essent simplicem illam, ac delicatam spiritus lucem, nubeculas istas interponendo, præpediret: Quemadmodum si cui res aliqua ante oculos opponeretur, in quam visus offenderet,

Vnde cognosci possit ab aliquo, habitum perfectum notitiæ amorosæ, seu contemplationis acquisitum fuisse.

NOTA. In proficientium statu, aliquando anima in hac se notitiâ amorosâ constitutam reperiet, aliquando verò meditatione adponendum se in ea indigebit.

Ad copiosius lucem hanc seu notitiâ suscipiendam, quid facere debeat anima?

B.

Iuannis
à CruceOpera
Mystica

NVI

124

Statim ac anima sese ab omnibus apprehensibilibus imaginibus perfecte euacuauerit, in pura luce notitia istius remanebit. Lux hæc semper parata est, ad communicandum se anima.

Nullum Deus replet vacuum quod non implet.

NOTA. Quid facientiam spiritali viro quando meditari nequit.

deret, proculdubio, & lumen & anteriorem prospectum, & præpediret. Hinc manifestè deducitur, quod statim ac anima expurgationem hæc, & euacuationem ab omnibus formis, & imaginibus apprehensibilibus perfecte absoluere, eam in istâ purâ simplici que luce remansuram, transformando se in illam in statu perfectionis. Lux quippe hæc, prompta semper, parataque est ad communicandum se animæ; sed propter formas, & creaturarum velamina, quibus anima tecta, itretitaque est, haudquaquam illi infunditur. Quod si impedimenta hæc, & velamina omnino auferretur (eo quod postea dicemus modo) in pura nuditate, ac spiritus paupertate remanendo; confestim anima iam simplex, & pura, in puram simplicemque sapientiam Diuinâ, quæ est Dei filius, transformaretur. Quia deficiente ab anima amore iam sauciata, illo, quod illi naturale est, confestim infunditur ei supernaturaliter, illud, quod Diuinum est: cum Deus nullum relinquat vacuum, quod non impleat.

Distat spiritualis, quando meditari nequit, cum amorosâ ad Deum aduertentiâ seu attentione, cum intellectus pace permanere, licet illi se otiosum esse videatur. Hoc quippe modo sensim, & valde citò animæ suæ, Diuina requies & pax cum admirandis, & sublimibus Dei notitijs amori Diuino inuolutis, infundetur. Nec sese formis, imaginationibus, meditationibus, vel alicui discursui immisceat: ne inquietet animam, eamque à sua voluptate, ac pace auellat, & ad illud in quo illa tædium auersionemque sentit, compellat. Si autem ut diximus scrupulus aliquis suboriatur, nihil illum agere; animaduertat non exiguam eum rem præstare, animam pacando, eamque in tranquillitate absque vlla operatione

suâ vel appetitu collocando, & conferuando: quod est illud, quod à nobis Dominus noster per Dauid requirit, dicens: *Vacate, & videte, quoniam ego sum Deus. hoc est, Discite, & conamini ab omnibus rebus esse vacui, (interius videlicet) & cum magna voluptate videbitis, quoniam ego sum Deus.*

Magnum opus effici anima se ipsam pacando, & ab omni ratione vel appetitu attentam Deo exhibendo, & hoc ab ea requirit Deus. P. Jal. 45. 10

CAPVT XVI.

In quo de imaginarijs apprehensionibus, quæ supernaturaliter in phantasia representantur, disputatur. Demonstratur etiam non posse eas deseruire animæ, tanquam medium proximum ad Vnionem cum Deo.

Postquam de apprehensionibus, quas in se anima naturaliter recipere, & circa quas imaginatione phantasiâ; occupari potest, disputauimus. Rationi consentaneum est, ut de supernaturalibus, quæ Imaginariæ visiones appellantur, hoc loco agamus; quæ quoniam imaginibus, formis, & figuris subditæ sunt, ad hunc quoque interiorem corporeumque sensum spectant, quemadmodum & naturales.

Animaduertendum autem est, nomine hoc visionum imaginariarum, velle nos intelligere ac comprehendere ea omnia, quæ sub imaginum, formarum, & figurarum vel specierum modis, supernaturaliter imaginationi obijci representarique queant; idque per species admodum perfectas; & quæ viuacius ac perfectius quam connaturali sensuum ordine fieri soleat, representant, & mouent.

Omnes enim apprehensiones & species, quæ ab vniuersis quinque corporeis sensibus ortæ representantur animæ,

in

in illa naturali via sedem figunt, possunt etiam supernaturali via in eadem habere locum, illique representari absque aliquo exteriorum sensuum præsidio. Ille quippe phantasiæ sensus & memoriæ, est veluti archiuum seu receptaculum quoddam respectu intellectus, in quo vniuersæ formæ & imagines, quas ille efficit intelligibiles, recipiuntur, hocque modo intuetur illas intellectus, & de illis fert iudicium.

Sciendum itaque est, quod quemadmodum quinque exteriores sensus, imagines & species suorum obiectorum, his interioribus sensibus, Phantasiæ scilicet & imaginationi proponunt, & representant: eodem etiam modo (vt diximus) absque exteriorum sensuum interuentu, possunt supernaturaliter eadē imagines, ac species, idque multo viuacius, & perfectius representari. Hocque modo, sub imaginibus istis multoties plura representat Deus animæ, eamque eximia erudit sapiētia, quemadmodum passim in sacris literis videre est, cuiusmodi est illud, quando patefecit Deus gloriam suam sub imagine fumi, qui obtegebat templum. Exitum patefecit gloriam suam inter Seraphinos, qui alis velabant facies & pedes. Et Ieremiæ, virgam vigilantem, Danieli quoque plurimas visiones, ostendit.

Dæmon quoque visionibus suis apparenter bonis nititur decipere animas: quemadmodum libro tertio Regum videre licet, quando vniuersos Prophetas Achab in errorem induxit, representans illorum Imaginationi, cornua, quibus ventilandos, superandosque Assyrios prædixit, quod tamen mendacium fuisse, exitus comprobauit. Eiusdem farinae visiones vxoris Pilati, fuerunt, quibus persuadebat ne CHRISTVS morti addi-

ceretur, & plures id genus aliz diuersis in locis.

Visiones huiusmodi Imaginariæ frequentius in via Dei iam prouectis, euenire solent, quam corporeæ exteriores; nec in quantum sunt imagines, & species distinguuntur ab illis, quæ per exteriores sensus ingrediuntur: vt iam quantum ad illarum perfectionem, effectusque, quos producunt attinet, latissimum inter eas discrimen reperitur: delicatiores enim, & subtiliores sunt, & maiores ex ijs in animam effectus promanant, eo quod simul, & supernaturales sint, & supernaturalibus exterioribus, intimiores.

Hoc tamen minime obstat, quin interdum aliqua ex istis corporalibus exterioribus, maiores effectus producant; sit tandem eo modo, quo Deo communicationem fieri placet: verum loquimur nunc secundum naturalem ipsarum proprietatem; siquidem magis sunt intimæ. Hic Imaginationis, & Phantasiæ sensus, est ille, in quo vt plurimum codæmon suas exerit vires, & aures: cum sensus iste sit veluti inua quædam seu introitus animæ; in quo etiam intellectus, veluti in foro aut portu accipit, aut relinquit suarum specierum merces. Et propterea Deus, & etiam Dæmon huc cum imaginibus, & formis suis accurrunt, vt illas intellectui obijciant, ac offerant: quantum Deus, non hoc solum ad erudiendam animam vtitur medio, cum in eâ substantialiter commoretur, potestque id siue per se, siue per alia media, præstare. Nolo amplius immorari, in adferenda indiciorum doctrina, per quam discerni possit, quænam visiones à Deo sint, quæ verò nequam: cū non sit mea mens, hac de re, hoc loco agere: sed solum animus sit, erudire

I 2 circa

B.

Joannis
à Cruce

Opera
mystica

NVI

129

Visiones Imaginariae in via Dei prouectioribus, frequentius euenire solent, quam corporeæ exteriores.

Multo excellentiores effectus producant visiones imaginariae in anima, quam exteriores corporales, & quare?

In Imaginationis Phantasiæ sensu, vt plurimum Dæmon exerit excessus, & artes, & quæ sit huius rei ratio?

circa illas intellectum, ne sese visionibus bonis implicet, vnioniq; sapientie Diuine, obstaculum ponat, & ne visionibus falsis decipiatur, & illudatur.

NOTA. Nullas visiones imaginarias siue à Deo, siue à Dæmone proficiantur, debet anima admittere, aut illis occupari, & quare?

Cur anima ad Diuinam vnionem anhelans, tota pura debeat esse ab omni imagine, & simplex?

Propterea dico & assero, nulli omnium istarum apprehensionum, & imaginariarum visionum, & quarumcunque aliarum, quæ sese sub aliqua forma vel imagine, vel aliqua particulari intelligentia offerunt, siue illæ falsæ sint, & à Dæmone proficiantur, siue etiam veræ esse, & à Deo promanare, cognoscantur; nulli inquam intellectum sese implicare, aut immiscere debere, nec illis pasci, neque animam debere illas velle admittere, nec in illis sistere; vt possit esse abstracta & expedita, nuda, pura, & absque omni modo, simplex, quemadmodum ad Diuinam vnionem requiritur. Huius rei ratio est: quia omnes istæ formæ, iam enumeratæ, semper in sui apprehensione sub aliquibus modis, & rationibus limitatis representantur: sapientia autem Diuina, cui intellectus vniri debet, nullum habet modum, aut rationem, nec est aliqua intelligentia distincta, & particulari circumseptæ: cum sit omnino tota pura, & simplex. Cùm autem ad hoc, vt duo extrema (cuiusmodi sunt anima, & sapientia Diuina) coniungantur, necessarium sit vt sibi mutuo consentiant, secumque in quodam similitudinis modo conueniant; hinc est, quòd etiam anima, debet esse pura, & simplex; non limitata, nec alicui intelligentie particulari alligata; neque aliquo formæ, speciei, aut imaginis limite modificata, seu constructa. Et quoniam Deus nulla forma, aut imagine comprehenditur, nec sub intelligentiam particularem cadit, etiam anima vt vnietur Deo, non debet aliqua forma, vel distincta intelligentia coarctari. Porro nullam in Deo reperiri formam, aut similitudinem,

optimè declarat Spiritus sanctus in Deuteronomio his verbis. *Vocem verborum eius audistis, & formam penitus non vidistis.* Quamuis dicat fuisse ibi tenebras, nubem, & obsecritatem, quæ est notitia obscura, & confusa, de qua locuti sumus, in qua Deo anima copulatur: Et paucis interiectis ait. *Non vidistis aliquam similitudinem in die, qua locutus est Dominus in Horeb de medio ignis.* Deut. 4. 12
num. 15.

Quod autem non possit anima ad vnionis cum Deo sublimitatem, qualis in hac vita acquiri potest, medijs aliquibus formis, & figuris pertingere, idem Dei spiritus in Libro Numerorum asseruit, quo loco arguens Deus Aaron, & Mariam germanos Moysi, quæ contra eum murmurabant, volensque illis declarare, sublimem vnionis, ac amicitie mutue statum, ad quem Moysen prouexerat, dixit. *Si quis fuerit inter vos Propheta Domini, in visione apparebo ei, vel per somnium loquar ad illum: At non talis seruus meus Moyses, qui in omni domo mea fidelissimus est: ore enim ad os loquor ei: & palam, & non per aigmata & figuras Dominum videt.* Ex quibus verbis manifeste constat, in isto eminenti vnionis amoris statu, nequaquam se Deum communicare anima medio aliquo visionis imaginariæ, similitudinis, aut figuræ scheniate, neque illud reperiri debere: sed ore ad os, hoc est, in pura & nuda Dei essentia, quæ est veluti os Dei in amore, in pura vicissim & nuda essentia Animæ mediante voluntate quæ est os Animæ in Dei amore. Quamobrem vt ad vnionem hanc adeo perfectam perueniri possit; sollicitè debet cauere anima, ne visionibus imaginarijs, aut formis, aut figuris, aut particularibus intelligentijs, innotatur: cùm illi nequaquam deseruire possint, velut mediū proportionatū & proximi.

Nequit anima ad Diuinam peruenire vnionem, medijs formis, aut figuris.

Nu. 12. 1.

Quidam su Deum ore, ad os loquitur.

Quidam vere debet Animam ad vnionem asperare.

proximum ad hunc finem: quin potius erunt illi impedimento; ideoque debet eas repudiare, & ne contingant, quantum valuerit, obviare. Nam si in aliquo euentu admittendæ, æstimandæque essent; id fieri deberet ob vtilitatem, ac fructum, quem in Anima quando veræ sunt producant: sed ad hæc consequenda, nequaquam necesse est illas admittere: imo vt magis profint, oportet semper illas respicere, & abnegare. Omne siquidem bonum, quod visiones istæ imaginariæ (sicut etiam exteriores corporeæ, de quibus sumus locuti) in Anima producere possunt, est impertiri illi intelligentiam, amorem, vel suauitatem: verum ad effectum istum in ea causandum, non requiritur, vt ipsa Anima velit eas admittere. Nam (sicut etiam superius dictum est) quando offeruntur, imaginariæ, efficiunt statim, vel infundunt in animam intelligentiam, amorem, vel suauitatem, quam vult eas Deus producere: hocque modo suscipit passiuè Anima effectum suum excitantem, nec ipsa potest eum præpedire: quemadmodum etiam nec in eius sicut erat potestate, posse & scire illum acquirere, licet antea laborauerit, se ad effectum istum disponendo. Quia in re aliquo modo similis est Anima vitro, quod prohibere non valet, nec solarem radium sese transuerberantem impedire: sed solummodo passiuè se habendo, mundicia iam dispositum absque aliqua diligentia, & operatione sua, ab illo clarificatur. Sic etiam anima non potest non recipere in se influentias & communicationes illarum figurarum: in fisionibus enim supernaturalibus, voluntas negatiua reluctari nequit, permanens in humili, & amorosa resignatione. Quamuis dubio procul impunitas, Animæque imperfectiones, non ex quo sint obstaculo: sicut etiam maculæ in vitro, impediunt clarita-

tem. Ex quibus manifeste apparet, quod quo amplius Anima sese voluntate, & affectu à maculis apprehensionum, imaginum, & figurarum, quibus communicationes spirituales (quas recensuimus) inuoluuntur, denudauerit, & abalienauerit, non solum se communicationibus istis, & bonis quæ producunt, priuat; sed multo melius disponitur, ad illa in maiori copia, claritate, spiritusque libertate, & simplicitate suscipienda, explosis repudiatisque vniuersis illis apprehensionibus, quæ sunt cortinæ quædam, & velamina illud, quod in eis magis spirituale est, regentia, & operientia. Occupant itaque huiusmodi apprehensiones sensum, & spiritum, si illis pasci, ac nutriri voluerit, idque adeo, vt non valeat animæ, simpliciter, & libere Spiritus communicari: dum enim, corticibus illis detinetur, manifeste patet non habere intellectum libertatem recipiendi substantiam, quare si anima admittere illas, magnique pendere vellet, nihil aliud faceret, quam seipsam intricare, & minori, quod in illis continetur bono, eo nimirum, quod ipsa in illis apprehendere & cognoscere potest, esse contentam; quod tandem nihil aliud est, quam illa forma, & imago, & particularis intelligentia. Nam illud, quod in illis præstantius est, spirituale nempe bonum, quod illi infunditur, nescit illa apprehendere, nec intelligere, nec qualiter sit nouit, nec illud poterit verbis exprimere; eò quod pure spirituale sit. Id solummodo, quod de illis nosse potest, minimum est (vt dixi) quod in illis reperitur, secundum suum intelligendi modum, formæ videlicet per sensus, & propterea dico, quod passiuè, & sine eo, quod illa vatur operatione sua intelligendi, nec quod illa vti sciat, communicatur illi spirituale bonum visionum illarum, quod illa nec intelligere, nec imaginari sciret.

B.
Ioannis
à Cruce

Opera
Mystica

NVI

129

Quapropter semper sunt oculi Animæ auertendi ab omnibus istis apprehensionibus, quas illa videre, & n. ell gere distinet potest, quæ quoniã suam habent cum cõsensu communionem, minimè stabilitatē ac securitatem fidei sortiuntur: verum defigere oculos in eo, quod minime videt, nec ad sensum, sed ad spiritum pertinet, quod etiam nõ cadit sub figuris sensus; est illud, quod animam ad vnionem perducit per fidem, quæ est proprium mediũ. Atq; hoc modo visiones istæ, secundum id, quod in illis substantiale est proderunt Animæ ad fidem altius imprimendam, quãdo illa didicerit rectè abnegare & respuere id, quod in illis est sensibile, & intelligibile, particulare seu singulare; & quando nouerit, bene illo sine vi, quem Deus in dandis illis intendit; refutando & repudiando illas: vt enim de visionibus corporalibus diximus, non idcirco eas communicat Deus, vt illas acceptet anima, illisque affectu hæreat.

Verũ emergit hoc loco dubitatio quædam; estque, si res ita se habet, vt Deus tribuat visiones supernaturales animæ, non ad hoc vt eas acceptet, aut illis innitatur, easque æstimet, ad quem ergo finem eas largitur? maxime cum possint esse animæ multorum errorum, ac periculorũ occasio, vel ad minus impedimenta, & obstacula (de quibus loquuti sumus) ne progredi in spiritu possit, adducant, præsertim cum possit Deus, spiritualiter conferre Animæ & in substantia, quidquid illi per sensus, medijs dictis visionibus, & formis sensibilibus, communicat. Huic dubitationi sequenti capite occurreremus, quod magni momenti continebit doctrinam, apprimeque (secundum meam opinionem) tam spiritualibus viris, quam ipsorum directoribus necessariam. Docetur quippe ibi modus & finis, quo Deus in

illis conferendis vtitur, & intendit: quem quoniam plures ignorant, nec seiplos regere norunt, nec alios per illas ad vnionem dirigere. Arbitrantur enim, quod eo ipso quod exploratum habeant, eas veras esse, à Deoque proficisci, expedit ad hæere illis, & inniti; non considerando quod etiam in istis inueniet anima suam proprietatis, adhæisionis, & impedimentorum, modum, quemadmodum & in rebus mundanis reperire solet; nisi illis nuncium remittere, & eas abnegare noñt, sicuti & mundanas. Vnde bonum illis proficuumque esse videtur, visiones admittere, res verò mundanas respuere, istoque modo se & animas, quibus præsumunt, magno exponunt periculo & labori, quem subire necesse est, in discernendis veris à falsi. Sed nec Deus requirit ab eis, vt hunc assument laborem, nec vult vt animas sinceras ac simplices huiusmodi luctæ ac periculo obijciant: cum præmanibus habeant sanam, tutamque doctrinam, quæ est fides, in qua debent, ad vltiora progressum facere. Quod tamen fieri nequit, nisi intellectus oculi omni illi, quod sensui subest & distinctam particularemque intelligentiam partim occludantur. Licet enim adeo certus indubiusque esset, S. Petrus. Visionem illam gloriam, quam in Christi conspexit transfiguratione, fuisse omnis ambiguitatis expertem, postquã tamen illã, fidelibus ad quos scribebat, recensuisset, ad fidem illos dirigendo, dixit: *Et habemus firmiorem Propheticum sermonem* (testimonium Christo perhibentem quam sit hæc visio montis Thabor) *cui benefacitis attendentes, quasi lucerna lucentis in caliginoso loco.* Quã similitudinẽ si considerare volumus, reperiemus ea, doctrinam, quam tradimus, expressam & declaratã. Dicere enim vt fidei, quã docuere Prophetæ attendamus, veluti lucernæ in

A visionibus auertendi mentis oculi, & ad ea, quæ nõ videntur conuertendi.

Quomodo visiones istæ, proderunt Anima ad fidei incrementum.

Si Deus nõ vult acceptari visiones ab Anima, cur eas tribuit?

De quibus sequenti capite agendum in ordine ad præposita subiecta, non, regis, suum. Multis spiritibus erroribus visiones etiam quæ de Diabolo.

Non vult Deus se subiacere labori in discernendis veris à falsi, sed vult fidei esse certum.

2. Pet. 1. 19.

caliginoso loco; idem est ac dicere, vt in obfcuritate remaneamus, oclusis Animæ oculis, vniuersis alijs luminibus, vt que hæc fidei tenebra, quæ etiam est obfcura, sola fit illa lux cui innitatur. Si enim luminibus alijs distinctarum manifesta- rumque intelligentiarum inniti voluerimus, iam non innititur luci obfcuræ, quæ est fides, nec nos illuminat illa, in caliginoso loco, de quo loquitur S. Petrus, qui locus significat intellectum, qui est veluti candelabrum, cui hæc fidei candelâ imponitur, vnde debet etiam esse obfcurus, donec in alia vita illucescat claræ Dei visionis dies, in præfenti vero transformationis, & cum eo vnionis, ad quam anima pergit.

CAPVT XVII.

In quo finis, ac modus, quem Deus in communi-
canda anima per sensus spiritualibus bonis ha-
bere consuevit, declaratur, Dubitationi-
que superius proposita satù fit.

Multa dicenda forent circa finem, quem intendit Deus, & modum, quo in conferendis visionibus istis, ad animam ex suo tempore, ad Diuinam suam vnionem subleuandam, vtitur: qua de re vniuersi spirituales libri agunt; & propterea hæc capite illa tantum adducentur, quæ ad dubitationem nostram enucleandam satis sunt. dubitatio porro hæc erat. Si quidem visionibus istis supernaturalibus, tantum periculi, ac impedimenti ne ad vltiora tendatur (vt diximus) subest, cur sapientissimus Deus, & ad amouenda ab animabus impedimenta, & laqueos auertendos tantopere pronus; cur inquam, visiones huiusmodi illis offert, ac communicat?

Vt propositæ dubitationi respondeamus, supponenda sunt necessario tria principia. Primam est D. Pauli dicentis: *Rom. 13. 1. Quæ autem sunt à Deo, ordinata sunt.* Secundum est Spir. S. in Sapientiæ libro, vt ait, *Sap. 8. 1. Disponit omnia suauiter, hoc est, Dei sapientia licet ab vno fine ad alium pertingat, id est, ab vno extremo ad aliud extremum, disponit tamen omnia suauiter.* Tertium tandem Theologorum est, asserentium: *Deum omnia mouere, secundum eorum modum.* Iuxta hæc itaque principia manifestè patet, quod ad hoc vt Deus moueat animam, illamque à fine seu extremo vilitatis suæ, ad aliud finem, seu extremum sublimitatis suæ, in diuinam suam vnionem subleuet, debere hoc ordinare, & suauiter, & secundum ipsiusmet animæ modum, præstare. Cum autem cognitionis ordo, quo vtitur Anima, sit per creaturarum rerum formas, ac imagines: & cognitionis ac scientiæ suæ modus, à sensibus dependeat; hinc est, quod ad hoc vt Deus illam ad supremam notitiâ subleuet, vt hoc suauiter efficiat, auspiciari ab infimo gradu, seu extremo sensuum animæ, debet, vt hac ratione sensum illum, secundum ipsius modum, ad alium vsque sapientiæ suæ spiritualis finem, qui sub sensum non cadit, subleuet. Quam ob causam, erudit illam primo loco per formas, imaginis, & sensibiles vias, siue illæ naturales sint, siue supernaturales, idque facit secundum ipsius intelligendi, ac discurrendi modum, sicque ad summum Dei Spiritum, dirigit. Et hæc est causa cur illi visiones, & formas imaginarias, cæterasque alias notitias sensitiuas, & intelligibiles largitur.

Non quod noller Deus, confestim & in primo actu, conferre illi spiritus substantiam, si duo extrema humanum vide licet, & Diuinum; sensus, & spiritus, ordinario cursu possent inuicem conspirare,
& vno

B.

Ioannis
à CruceOpera
Mystica

NVI

129

*Causa, ob
quâ Deus
Visiones
Imagina-
rias largi-
tur.*

& vno solo actu coniungi, absque eo quod prius plures alij dispositionum actus præcedant, qui ordinate, & suauiter inter se conueniant, sitq; vnus dispositionis actus, alterius fundamentum, & aliarum dispositionum dispositio: quemadmodum in agentibus naturalibus, primæ dispositiones in seruiunt secundis, secundæ vero tertijs, & sic deinceps. Hocque modo perficit, Deus hominem secundum hominis modum, per vtiliora, scilicet & exteriora, ad sublimiora, & interiora promouendo.

NOTA.
Deus perficit hominem secundum hominis modum, hoc ordine.

Quamobrem primo loco perficit sensum eius corporalem, excitando illum ad recte vtendum obiectis naturalibus perfectis exterioribus; sicut est ad factum, & concionem audiendam; res sanctas intueudas; appetitum cibi mortificandum: tantum quoque penitentis, ac rigore sancto affligendum. Quando vero iam isti sensus, aliquo modo sunt dispositi, & præparati, consuevit illos amplius perficere, conferendo illis aliquas supernaturales gratias, & delectamenta, ad illos magis in bono stabiliendos, obijciendo illis aliquas supernaturales communicationes, cuiusmodi sunt Sanctorum, vel rerum sacrarum corporales visiones, suauissimi odores, allocutiones, pura singularique suauitate refertæ, quibus rebus roboratur maximopere, stabiliturque sensus in virtutibus, & à malorum obiectorum appetitu abalienatur. Sensus præterea corporei interiores (de quibus hoc loco disputamus) qui sunt imaginatiua, & phantasia, simul etiam perficiuntur ab eo, & bono, medijs considerationibus, meditationibus, sanctisque discursibus, assue fiunt; eo modo quo in illas id cadere potest: omnibusque istis modis instruit ac docet Spiritum. Postquam autem isti quoque sensus, exercitio naturali satis fuerint dispositi ac præparati, solet Deus illuminare, & veluti am-

plius illos spiritualizare aliquibus supernaturalibus visionibus, quas hic imaginarias dicimus, ex quibus simul (sicut diximus) magnam Spiritus percipit vtilitatem: qui etiam tam visionibus exterioribus corporalibus, quam istis interioribus, pederentim efformatur, ruditatem que suam seu scabriciem, deponit. Atque hoc paulo gradatim Deus, animam ad magis interiora deducit: non quod omnino ordinem hunc secundum prius, & posterius adeo stitete, sicut hic descriptimus, seruire necesse sit; præbet quippe Deus interdum, vnum atque altero, sicuti è re Animæ esse animaduertit, & sicuti illi placet gratiam, fauoremque ei exhibere: ac ordinarius modus seu cursus est his, quæ diximus, contentaneus. Hoc itaque modo ordinari loquendo instruit & erudit Deus Animam, ac spiritualem efficit, incipiendo communicare illi Spiritum à rebus exterioribus, palpabilibus, sensuique conformibus, secundum animæ paruitatem, & capacitatem exiguam: vt mediante illo sensibilem rerum cortice, quæ ex se bona sunt, producat Spiritus exerceatque particulares actus, totque veluti buccellas spiritualium communicationum suscipiat, vt spiritualium rerum habitum acquirat, ac contrahat, & vsque ad magis substantialia spiritus, qui ab omnibus sensibus remotus est, & alienus, pertingat: ad quem, sicuti diximus, non potest peruenire Anima, nisi pederentim secundum suum modum, id est, per sensum, cui semper fuit affixa: vnde iuxta mensuram ac modum, quo magis spiritui, cum Deo agendo, accedit, sitque vicinior, magis etiam seipsam euacuat, & denudat à sensuum vijs, quæ sunt, discursus, meditationes, & imaginationes. Quare cum ad perfectam cum Deo in Spiritu conuersationem ac conuetudinem peruenit; debet necessario

cessario iam euacuasse & abiecisse quid-
quid de Deo rebusque diuinis, sub sensum
cadebat. Quemadmodum quod magis
quæpiam res, extremorum vni adhæret, eò
magis ab alio remotior fit; quando verò
iam perfecte illi inhaeret, perfecte
etiã ab altero extremo seiugetur. Quã ob
causam vulgato illo spirituali adagio, di-
citur, *Gustato spiritu desipit omnis caro*, hoc est
de gustata parte esse Spiritus dulcedine, ac
voluptate, vniuersa caro redditur insulsa,
hoc est, non amplius arident, mulcentq;
palatum cordis, cuncta solatia, ac ita iera
sensibilia: quibus etiam verbis, omnis sen-
suum circa spiritualia operatio, compre-
henditur. Estque res omnino manifesta:
nam si est Spiritus, iam sensibus non subest:
si autem tale est, quod à sensu percipi, &
comprehendi possit, iam non est purus
Spiritus. Quo enim amplius ex eo sensus,
& naturalis apprehensio, capere potest;
eo minus Spiritus, & supernaturalitatis
in se continet.

Quamobrem spiritualis vir iam perfe-
ctione adeptus, nihili facit sensum, nec illo
mediante aliquid percipit, nec illius mini-
sterio, in ijs præfertim, quæ ad Deum sunt,
vitur, quemadmodum faciebat prius, an-
tequam Spiritus cepisset incrementa. Et
hoc est, quod S. Paulus ad Corinthios scri-
bens, significauit dicens: *Cum essem paruulus*
loquebar vt paruulus, sapiebam vt paruulus, co-
gitabam vt paruulus: Quando autem factus sum
vir euacuauit, quæ erant paruuli; iam in supe-
rioribus declaratum est, res ad sensum spe-
ctantes, cognitionemque, quam per illum
elicere potest anima; exercitium esse par-
uulorum. Si itaque vellet anima semper il-
lis inhaerere, nec ab illis aliquando diuelli,
semper esset puer paruulus, semperque lo-
queretur de Deo sicut paruulus, saperet vt
paruulus & cogitaret de Deo vt paruulus:
adhærendo quippe cortici sensus, qui est

paruulus, nunquam ad substantiam spiri-
tus, qui est vir perfectus, perueniret. Qua-
re non debet velle anima dictas reuelatio-
nes admittere, vt in spiritu crescat, quam-
uis illi Deus eas offerat: quemadmodum
infans, vt substantiali magis solidoque ci-
bo assuescat, debet necessario ab vberibus
diuelli. Ergo dicet aliquis oportebit ani-
mam quando est paruula velle illas acce-
ptare, quando verò fuerit grandior, tunc
respuere, sicut etiam infans necesse est vt
admittere velit vbera ad hoc vt nutriatur,
ac possit cum creuerit, illa deserere. Re-
spondeo quantum ad meditationem, &
naturalem discursum, per quem anima in-
cipit inquirere Deum, attinet, verum esse,
non debere illam, relinquere, sensus vbera,
vt nutrirî possit, donec perueniat ad tem-
pus opportunum, quo illa deserere possit:
hoc vero tempus est, quando Deus con-
stituit iam animam in commercio magis
spirituali, contemplatione videlicet; qua
de re iam tradidimus doctrinam cap. 11.
libri huius. Verum quando sunt visiones im-
maginariæ, vel aliæ supernaturales appre-
hensiones, quæ sub sensum sine liberi ar-
bitrij consensu, cadere possunt: dico & as-
fero quod quocumque tempore, & qua-
cumque occasione, siue homo sit in statu
perfecto, siue in statu minus perfecto cõ-
tigerint, licet constet eas à Deo proma-
nare, nunquam debet illas Anima optare,
neque nimium se illis occupare, idque ob
duas causas.

Prima est, quia vt diximus, passivè in a-
nima suam producant effectum, absque
eo quod possit illum præpedire, quamuis
aliquid valeat ad impediendum visionis
modum; & consequenter, ille secundus
effectus, quem productura erat in Anima
visio, multo copiosius illi communicatur,
secundum substantiam, licet hoc eo mo-
do non fiat. In respuendis enim & cum

K humi-

*Dubium
ex dictis
oritur.*

*Duas ob
causas in
omni statu
non debet
anima vi-
siones ima-
ginarias
optare.
Etiam si
constet eas
à Deo pro-
ficisci, nec
se à illis
nimis oc-
cupare.*

B.
Iuannis
à Cruce

Opera
Mystica

NVI

129

humilitate, & timore repudiandis rebus istis, nulla imperfectio, nullaque proprietas reperitur, imò potius libertas, & vacuitas, quæ sunt optimæ ad vniõnem cum Deo dispositiones.

Inanis est labor, quo fatigantur multi, in discernendis veris à falsis visionibus.

Secunda causa est, ut periculum & laborem euadant, qui in dignoscendis malis visionibus à bonis reperitur; & in discernendo inter Angelum lucis, & tenebræum: quæ in re nulla est vtilitas, sed solum temporis iactura, rebusque huiusmodi præpeditur, & implicatur Anima; occasionibusque multarum imperfectionum exponitur: & à progressu ulteriori retardatur, dum eam spirituales Magistri nõ collocant in eo quod ad rem facit, expediendo, & euacuando illam ab apprehensionum, & intelligentiarum particularium minutis, sicut dictum est de visionibus

Quinquã Deus quæcum in se est, per formas & figuras spirituum suis communi-carer. Anima, nisi se moica, ipsius capacitati accommodare vellet.

Es. 47. 17

& imaginarijs, de quibus iam agimus, pluraque postmodum dicentur. Quæ in re fidem mihi adhiberi vellem, quod nisi Dominus naturali animæ capacitati sese accommodans, eam secundum eius modum ad se ducere vellet (vbi diximus) minimè quantum est ex sua parte, illi spiritus sui copiam per aqueductus ad eò arctos, ac sunt formæ, figuræ, & particulares intelligentiæ, quibus medijs eam veluti, quibusdam micis pascit & nutrit, communicaret, Et propterea dixit Dauid. *Mittit cristallum suam* (id est, sapientiam animabus) *sicut buccellus.* Quod profecto commiseratione, ac dolore dignum est: quod cum Anima capacitare quasi infinita polleat, pascatur, nutriaturque sensus buccellis, ob exiguum ipsius Spiritum, & indispositionem & inhabilitatem sensualem. Quamobrem etiam S. Paulus non mediocriter affligebatur exigua hæc dispositione, & capacitare ad spiritum recipiendum, cum diceret. *Es ego fratres, non potui vobis loqui quasi spiritualibus, sed quasi carnalibus:*

1. Cor. 3. 2.

Tanquam paruulis in Christo, lac vobis potum dedi: non escam: nondum enim poteratis, sed nunc quidem potestis; adhuc enim carnales estis.

Reliquum itaque nunc est, ut illud per spectum exploratumque sit, Animam nullo modo debere metatis suæ oculos conuertere & defigere in cortice illo figurarum ac obiectorum, quæ illi intuenda supernaturaliter sensuum exteriorum ministerio obijciuntur, ut sunt cum locutiones, ac verba insusurratim auribus, vel Sanctorum Visiones ac splendores formosissimi offeruntur oculis, odores raribus, sapores suavitateque palato, aliæque voluptates tactu, quæ ex spiritu promanate conueerunt. Sed neque oculi conijciendi sunt, in quæcumque interioris sensus visiones, cuiusmodi sunt Imaginariæ interiores; imò repudiatis ac abnegatis omnibus istis, solummodo collimandi sunt oculi, in medullam illam boni Spiritus, quem producent, omne adhibendo studium ad eum in bonorum operum exercitio consuandum, ad praxim etiam reducendo omne illud, quod ad Dei obsequium spectat, idque purè ac nudè, & nullam habendo rationem representationum illarum, neque ad illas sese reflectendo; nullam denique sensibilem voluptatem ac gustum requirendo.

Atque isto modo, illud solum ex rebus istis elicitur, quod Deus vult, & per illas intendit; spiritus, videlicet, deuotionis: nõ enim aliam ob causam finemque primum illa impertitur: hac præterea ratione prætermittitur, ac respuitur illud, quod etiam prætermitteret ille, minimeque concederet, si bonum, quod intendit in Spiritu percipi, absque eo posset, scilicet absque exercitio & sensuum apprehensione.

CA.

CAPVT XVIII.

De damnis, quæ nonnulli Spirituális vite magistri, animabus inferre possunt, eò quòd non recta eas ratione methodo que in dictis Visionibus regant. Et præterea, quomodo illis, licet à Deo sint, falli, ac decipi possint.

Non valemus in hac Visionum materia ad eò breuitati studere, ac cupere mus, ob multa quæ de illis dicenda occurrunt. Quamobrem licet quòd ad rei substantiã de ijs, quæ huc spectabãt, & ex quibus Spirituális vir erudiri potuit, qualiter sese in dictis Visionibus gerere debeat, satis dictum est: Magistro quoque, qui eum docet præscriptus sit modus, quo eum in illis regere debeat; non videtur tamen superuacaneum futurum, si generalem doctrinam, ad magis singularem, & particularem redigamus; maioremque facere ad dignoscendum damnum, quod ex visionibus istis, licet eæ à Deo promanent, (si in credendis illis nimis sint faciles) tam Spirituálibus animabus, quàm earum magistris, nascitur, præferamus. Causa verò, quæ me ad hæc scribere nunc prosequenda permouit est, exigua discretio quàm ego (vt mihi videtur) animaduerti, in quibusdam Spirituálibus Magistris. Qui eò quod dictas apprehensiones supernaturales bonas esse, ac à Deo proficisci agnoscebant, nimium illis fidebant, seseque tutos, ac securos in ijs arbitantes, tã sibi ipsi quàm animabus, quibus gubernandis præerãt, plurimorù errorum causa fuerunt, & magnam tandem confusionem pudoremque incurrerunt, ac illud Christi Domini in illis impletum est. *Cecus si cecus ducatur præter, ambo in foueam cadunt.*

Non eos casuros dixit, sed iam cadere:

non enim necessarius est erroris manifesti lapsus, seu casus vt cadant: nam hoc solum, quod est velle & audere alium per hanc visionum viam ducere, iam error est: vnde saltem in istum labuntur, & cadunt: Et primo loco cadunt in errorem nonnulli, qui in animabus, quæ huiusmodi visiones habent, gubernandis, tali vtuntur modo, seu methodo; vt vel illas aberrare faciant, vel illis eas implicant, intricentque, vel non illas per humilitatis viam ducant; illisque vt magnas res faciant, ac oculos in illis detineant, indulgent: quod est in causa, ne puri, perfectique Spiritus fidei itinere gradientur: nec illes in fide fundant & roborant dum maximi illas res faciunt.

Quibus rebus tacitè illis significant ac persuadent magni se res pendere, & consequenter ipsi etiam illas magni pendunt: remanentque hoc modo Animæ in illis apprehensionibus constitutæ, nec in fide stabilis, nec ab illis rebus vacuæ, nudæ, & auulsæ, vt ad celsitudinem obsecræ fidei euolare valeant. Et hæc omnia ex illo de rebus istis Magistri tractandi, ac loquendi modo, quem in eo Anima conspicit, proficiscuntur. Nescio quippe qua ratione facillime adhæret & affricatur existimatio, & quædam satisfactio rerum illarum (nec contrarium in suã situm est potestate) quæ oculos à fidei abyssu, diuertit. Facilitatis verò huius causa fortassis est, quòd Anima plurimum rebus istis detineatur, & occupetur. Cum enim huiusmodi res, ad sensum pertineant, ad quem natura prona est, & præterea apprehensione rerum illarum distincta sit; satis est vt in suo Confessore, vel in aliã personã aliquam rerum illarum æstimationem, & ponderationem

K 2 ani-

NOTA.
Varij &
graves Ma-
gistro-
rum circa
Visiones,
errores.

Causi de-
bent esse
Magistri,
ne verbis
significent,
magni se
res istas fa-
cere si ani-
mabus no-
cere nolint.

Cur facile
Anima
magni
pendas, Vi-
siones istas
imagina-
rias.

B.

Ioannis
à CruceOpera
Mystica

NVI

129

*Multi
nascuntur
imperfe-
ctiones ex
verū ista-
rū magni-
pensione.*

animaduertat; vt non solum anima illas magni faciat, sed vt auidius (quamuis hoc ipsa non animaduertat) suauiusque pascatur illis ac nutriatur appetitus, & amplius ad eas procliuus reddatur, vehementiusque illas sibi attrahat. Hinc ad minus multæ nascuntur imperfectiones: non enim Anima iam a deo manet humilis, existimando illud aliquid esse seque aliquid boni habere, & à Deo se in precio haberi, sicque læta viuit, & aliquantum de se ipsa satisfacta, quod contra humilitatem est. Confestim etiam Dæmon auget ista occulte, nec misera Anima hoc animaduertit, simul etiam illi inserit quandam opinionem, & æstimationem aliorum, si habent, vel non habent eiusmodi res, vel si sunt tales, vel non sunt: quæ omnia sanctæ simplicitati, ac solitudini spirituali, aduersantur: à quibus damnis, ideo quia in fide non proficiunt, nõ sunt liberi. Præterea, etiam si a deo palpabilia non incurrant damna, ac hic descriptissimus: incurrunt tamen quædam alia eiusdem generis, subtiliora, & Deo magis exosa; eo quod misera Anima, in nuditate non viuat. Verum ab istorum tractatione nunc superfedendum est, donec nobis de spiritali gula, aliisque sex vitijs agendum erit: quo loco, Deo propitio, adferentur multa de subtilibus, & delicatis huiusmodi maculis: quæ spiritui adhærescunt; eo quod nesciant, spirituales Magistri, eum in nuditate dirigere. Hoc loco duntaxat modum ac methodū, qua nonnulli magistri in animabus deducendis vtuntur, trademus, & quomodo non recte ea dirigantur ac gubernentur Animæ, ostendemus. Et profecto scire peroptarem hanc, quam optime dilucidare: sentio enim quam res hæc sit explicatu difficilis, declarare nempe, qua ratione discipuli Spiritus, secrete

occulteque conformis Magistri sui spiritui reddatur: videtur enim non posse commode explicari vnum, nisi explicetur pariter, & alterum. Cum enim res hæc spirituales sint, mutuo sese respiciunt, & sibi consentiunt.

Videtur mihi (nec aliter res se habet) quod si spiritualis vitæ Pater ad reuelationum spiritum ita fuerit procliuus, vt illas magni pendat, in illisque complacentiam, & satisfactionem sentiat; non poterit (licet hoc ille minime aduertat) non imprimere spiritui discipuli, illam ipsam earum satisfactionem, & existimationem, nisi forte discipulus maiori quam ille perfectione polleat: & quamuis polleat, si sub eius spiritali cura diutius perstiterit, insigne poterit illi adferre detrimentum. Ex illa namque pronitate, & gustu, quo spiritualis Pater, ad huiusmodi visiones fertur, gignitur in eo quidam æstimationis modus: qui nisi summo studio occultetur, non potest aliqua sui indicia sentimenta; alteri personæ non patefacere: quod si alia persona, eundem pronitatis ad reuelationes spirituum sortita sit, non poterit meo iudicio non communicari vtinque magna apprehensio ac istarum rerum æstimatio.

Verum non agamus hac de re cum tanto rigore, nec adeo subtile texamus filum, sed loquamur in casu, quod confessarius (siue ad reuelationum spiritum sit pronus siue non) minime ea præditus est prudentia & circumspectione, quæ ad extricandam animam, denudandamque, ab istis rebus discipuli sui appetitum, necessaria est: quin potius de hisce rebus cū eo sermone libenter miscet, & præcipuam conferentiam spiritus partem (sicut diximus) in visionibus constituit, præbendo illi indicia, quibus visiones bonas à malis dignoscat. Licet enim hæc nosse bonū sit, non est tamē cur

anima

anima labori huic, sollicitudini, & periculo exponatur: nisi forte in aliquo raro euentu, & inuitabili necessitate, vt dictum est: cum per exiguam istarum rerum estimationem illarumq; abnegationem, euadantur, & euentur vniuersa hæc, fiatque in hoc casu, quod fieri debet. Nec hic negotiū istud sistit, verum etiā ipsimet spirituales Patres quando animaduertunt dictas Animas huiusmodi Diuinis donis insignitate esse, exigunt ab eis vt petant reuelari sibi à Deo tales, vel tales res, ad se ipsos, vel ad alios spectantes: simpliciterq; animæ illis obediunt, arbitrantés licitum esse ea velle, hac via seu modo cognoscere.

Existimât enim quod quoniâ vult Deus reuelare aliquid, aut supernaturaliter dicere, sicut ipse vult, aut ob quem illi finem placet, licet ac permixtum esse velle, vt nobis aliqua reuelet, in dō hoc ipsum ab eo precibus flagitare. Quod si cōtingat vt ad illorū preces illud reuelat Deus, sumunt animam, maioriq; cum securitate id ipsum in alijs occasionibus faciunt: & arbitrantur Deo istū cum illo agendi modū esse gratum, cū tamen reuera nequaquā illi sit acceptus, nec fecum hoc modo agi velit. Cū autem ipsi illi cum Deo agendi & conuersandi modo nimis afficiantur, vehemēter illis imprimitur, & voluntas naturaliter illi adhæret, & assentitur: cum enim naturaliter modus iste gratus illis sit, naturaliter etiam sese huic modo intelligēdi accommodant, & in illis rebus, quas ex reuelatione asserunt, multoties errant, & decipiuntur; deprehenduntque non illis res sicuti ex reuelatione intellexerant succedere; vnde & mirantur; ac suboriuntur confestim illis dubia, an à Deo fuerint, an verò minimè, cum non eo, quo arbitrabantur modo, eas euenire animaduertant. Persuaserant prius sibi ipsi, duo hæc. Primo reuelationes illas

à Deo processisse, siquidem tantopere ipsis imprimerentur, & infedissent: & tamen prouenire hoc potuit ex naturæ ad reuelationes propensione, quæ imperfectiōem seu adhesionem illam efficiebat, vt diximus. Secundo existimabant, quod quoniam à Deo promanassent; debuissent eo succedere, & adimpleri modo, quo ipsi cogitarant. Qua in re magna latet deceptio; reuelationes quippe & locutiones Diuinæ non semper eo succedunt modo, quo homines illas intelligunt, nec prout ipsæ in se sonant. Vnde nequaquam illis securè fidendum est, nec adhibenda omnino fides; etiamsi constet Dei esse reuelationes, dicta, siue responsa. Licet enim ipsæ secundum se, & in se certæ sint, & veræ, non semper necesse est vt huiusmodi sint secundum nostrum intelligendi modum. Quam rem sequenti capite comprobabimus. Dicemus etiam postmodū, quod quamuis aliquando supernaturaliter respondeat Deus ijs, quæ ab eo requiruntur; non tamen hoc gratum illi est: & quomodo interdum licet respondeat, id ægrè, molesteque fert.

Reuelationes locutionesque Dei, non semper eo eueniunt modo, quo homines illas intelligunt.

CAPVT XIX.

In quo declaratur & comprobatur, quod licet visiones ac loquutiones à Deo provenientes, in se ipsi vera sint, possumus tamen ijs decipi.

Ostenditur hoc aliquibus sacra Scripturae auctoritatibus.

DVas ob causas, superius diximus, Visiones ac loquutiones Dei, quamuis semper in se veræ certæque sint, non semper tamen huiusmodi esse, nostro intelligendi modo. Prima est ob nostri illas intelligendi modi defectum, & imperfectiōnem. Altera, ob illas quibus nituntur causas, seu fundamenta, cum sæpe sint

Reuelationes Diuina licet in se vera, non semper tamen huiusmodi sunt nostro intelligendi modo.

K 3 com-

B.

Ioannis
à CruceOpera
Mystica

NVI

124

Primo propter imperfectione non nisi eas intelligendi modi.

Secundo, quia comminatoria interdum sunt & conditionata.

Solet profundissimus

DEVS in suis locutionibus, alios in mente habere conceptus plurimum ab illo sensu in quo à nobis accipi solent, differant.

Gen. 15. 7. 8.

comminatoriæ, & veluti conditionatæ: verbi gratia, si res hæc non fuerit correctæ, vel si illud fiet, licet termini, seu loquutionis verba, vt sonant, absoluta sint, & sine conditione: vtræque hæc aliquibus diuinarum literarum autoritatibus confirmabimus.

Quantum ad primum attinet, manifestum est non semper eas esse, nec semper succedere, sicuti nostro intelligendi modo, earum verba sonant. Huius rei est ratio, quia cum DEVS immensus sit, & profundissimus, solet in suis Prophetijs, Locutionibus & reuelationibus, habere in mente alios conceptus intelligentiasque, plurimum ab illo sensu, in quo vulgo à nobis accipi solent, discrepantes: cum tamen ipsæ tanto sint in se veriores, ac certiores, quanto minus nobis huiusmodi esse apparent. Quod in Sacris literis passim videre est, vbi pluribus antiquis hominibus, multæ Prophetiæ Dei que loquutiones, nequaquam eo eveniebant modo, quo ipsi sperabant, eò quod aliter illas, suoque intelligerent modo, & secundum sensum nimis literalem. Quæ res ex sequentibus autoritatibus manifestè apparebit.

In libro Geneseos dixit Deus Abraham, postquam illum in Chananzorum regionem perduxisset, *Terram hanc tibi dabo*: cum autem idem pluries repetisset, & Abraham iam consensisset, nec tamen vnquam regionem illam ei cõtulisset; cū DEVS iterum id ipsum illi dixisset: respondit Abraham, quo iudicio, agnoscam ego, eam à me possidendam? Tuncque primum reuelauit illi DEVS, non ipsum in persona sua, sed eius filios, post quadringentos annos, eam esse possessuros. Ex quibus verbis, Abraham perfectè & integrè promissionem illam diuinam intellexit; quæ in se ipsa verissima erat: dando quippe DEVS terram illam eius filijs, ipsius amore & intuitu,

perinde erat, ac si ipsimet eam contulisset. Et sic Abraham, secundum suum intelligendi modum fuit deceptus. Quare si ipse tunc aliquid secundum suum illam prophetiam intelligendi modum, egisset, aut fuisset operatus, plurimum aberrare potuisset: cum nondum esset illud tempus, quo adimpleri debebat, & qui eum, non possessa terra, quam ei à Deo dandam, & ei promissam audisset, mortem oppetere conspexissent; dubio procul rubore suffusi, eam falsam credidissent.

Iacobo postmodum eius nepoti quem Ioseph filius suus, in Ægyptum ob Cananiticis famem euocauerat) cum in itinere esset, apparuit DEVS, dixitque noli timere Iacob: *Ego descendam tecum illuc: & ego inde adducam te reuertentem.* Quod tamen minimè ita euenit, sicut nostro intelligendi modo, verba ista significant, nemini dubium est, sanctum senem Iacob in Ægypto extremum clausisse diem, nec inde viuum recessisse: huius rei causa erat, quia diuinum illud promissum, in suis erat filijs adimplendum, quos post multos annos inde eruit, ipsemet eos in itinere deducens, Ex quo clarè patet, quod quicumque promissionis huius Dei factæ Iacob conscius fuisset, potuisset veluti certissimam rem credere, quod quemadmodum Iacob ex Dei mandato, & fauore Ægyptum viuens fuerat ingressus; eodem modo, infallibiliter viuum inde egressurum, cum idem fuerit promissionis modus & forma, qua ei egressionem adiutoriumque suum fuerat pollicitus: falleretur tamen, & obstupesceret, cernens illum in Ægypto emori, nec promissionem diuinam, vt sperabatur adimpletam. Atque ita cum diuinum promissum in se fuerit verissimum, multi tamen circa eius intelligentiam, decipi, fallique potuissent.

In

In libro quoque Iudicium legimus, quod cum vniuersæ Israeliticæ tribus in unum conuenissent, ut tribum Benjamin debellarent, quoddamque crimen ab eius tribus hominibus, perpetratum, seuerè punirent; eò quod illis Deus belli duce designasset, tam erant de victoriâ certi, ut postquam fuissent in prælio superati, & viginti duo eorum millia cæta; vehementer obstupuerint: & in Dei præsentia constituti, amaras totâ illâ die lachrymas fuderint, eò quod illius cædis causam ignorarent, victoriâque à suis staturam partibus, omninò sibi persuasissent. Cumque interrogassent Deum, an iterum essent pugnaturi nec ne? Respondit, pugnarent omnino. Qui cum iam vice illa lecuri, certique essent de victoriâ; magno cum impetu ac ferocitate hostes aggressi sunt, fueruntque secundo victi, decem & octo millibus suorum amissis, vnde summâ sunt verecundia confusioneque plane obruti, nesciendo quid amplius facere debuissent, cum viderent quòd ex Dei mandato in eundo prælium, temper tamen victi ac superati recederet, præsertim cum aduersarios suos tantopere, & numero & viribus excederent: illorum enim, qui de tribu Benjamin erant, non erant amplius quam viginti quinque millia & 700 viri, ipsorum vero quadringenta millia: Atque hoc modo secundum suum intelligendi modum decipiebantur, cum dicta Diuina nihil falsitatis & deceptionis contineret: non enim ipse illos victoria posituros dixerat, sed solummodo ut præliarentur in mandatis dederat: istis enim eladibus voluit Deus, quâdam eorum incuriam ac præsumptione in quâ incurrerat punire, hocque modo ipsos humiliare. At quâdo ad vltimum dixit eos victoriâ consecuturos, non aliter euenit, ingenti enim animo prælium ingressi, victoriâ

retulerunt. Hoc itaque modo: alijsque multis decipi soler animæ circa reuelationes & locutiones Diuinas, eò quod illarum intelligentiam secundum litteram & corticem, accipiant. Nam (sicuti iam declaratum est) principalis finis seu intentio Dei in huiusmodi rebus est, verbis exprimere, ac impertiri illis spiritum ibi latentem, & inclusum, qui difficulter intelligi potest. Qui spiritus multo copiosior est litteræ cortice, valdeque præordinarius, & litteræ metas excedens. Atque ita qui sese locutionis Diuinæ verbis, vel formæ, vel figuræ apprehensibili visionis alligauerit, non poterit non in graues labi errores, & non mediocriter postmodum erubescendum illi erit, eò quod in illis secundum sensum sese gubernarit, nec spiritui locum in nuditate sensus præbuerit. Ut enim dicit Sanctus Paulus, *Littera occidit, spiritus autem viuificat.* Quam ob causam in hoc euentu, respui & repudiari debet literalis sensus, & in fidei obscuritate permanendo, quæ est spiritus, qui à sensu comprehendere nequit. Quam ob causam plures filiorum Israel, quia Prophetarum dicta & oracula nimis ad litteram accipiebant, intelligebantque non illis ut ipsi sperabant, succedebant; vnde & parui illas faciebant, neque illis amplius fidem adhibebant, adeo ut inter eos velati publicum quoddam prouerbium inoleuisset, quo deridebant & aspernabatur Prophetas. Quâ de re conqueritur Isaias, huiusmodi prouerbium recensendo istis verbis: *Quem docebis scientiam? & quem intelligere faciet auditum? id est, quem faciet percipere prophetias, & verba sua? ablatos à latere, auulsos ab vberibus: Quia (hoc est, omnes de prophetijs dicunt) manda remanda, manda, remanda, expecta, reexpecta, expecta, reexpecta, modicum ibi, modicum ibi. In loquela enim labij, & lingua altera loquetur ad populum istum.*

Præcipua
Dei inten-
tio in vi-
sionibus &
Reuelationibus
conferen-
dis est, spi-
ritum in
illis laten-
tem signi-
ficare &
tribuere.

2. Cor. 3. 6

NOTA.
Respui de-
bet litera-
lis Reuelationis
sensu, & in
Fidei ob-
scuritate
ambulandum,
si accipi noli-
mus.

Isa. 28. 9

B.

Ioannis
à Cruce

Opera
mystica

NVT

124

istum. Quo loco manifeste Isaias declarat, solitos eos fuisse deridere Prophetias, dicereque per sarcasum, prouerbiū istud, expecta, reexpecta, significando nunquam Prophetias adimpleri; eo quod ipsi alligati essent literæ, quæ est lac paruulorū: ac sensui suo adhererent, qui est vter vbera, quæ magnitudini scientiæ spiritus, repugnant, & contradicunt, ob hoc dicit; Quem nam æterna sapiētia suas prophetias edocebit? et cui doctrinæ suæ, propalabit intelligentiam? Certè solummodo, ab lactatis à corticis literæ lacte, & ab vberibus sensuum suorum auulsis. Idcirco itaque huiusmodi homines minimè prophetias capiunt, quia hoc corticis, ac literæ lac auidè consecretantur, & istis sensuum suorum vberibus inhaerent, vnde & dicunt: *manda, remanda, expecta, reexpecta, &c.* Doctrinam quippe oris Dei, & non doctrinam oris ipsorum, aliaque longe diuersa lingua, ab eorū lingua, loquetur illis Dominus.

Quinam sint Reuelationum Diuinarū capaces.

Non debet in Prophetiis locutionibusque diuinis, non per sensus loquendi, modus considerari, si errare nolumus.

1er. 4. 10.

Quamobrem non debet considerari in Prophetiis locutionibusque diuinis, noster sensus aut noster loquendi modus, cum certum sit, longe diuersam esse, Dei linguam secundum spiritum, à sensu nostro, multumque eam difficilem, & à nostro intelligendi modo plurimum differentem. Idque tantopere, vt Hieremias licet esset Dei Propheta, considerando diuinarum locutionum conceptus, & sensus tantopere à communi hominum sensu discrepantes, videretur quodammodo in illis hallucinari, & veluti Israelitici populi partes agens ad Dominum dixit. *Heu, heu, Domine Deus, ergone decepsisti populum istum, & Hierusalem dicens, Pax erit vobis: Ecce peruenit gladius vsque ad animam?* Potro pax, quam pollicebatur Deus, erat illa, quæ inter ipsum, humanumque genus Messæ interuentu, quem illis missa-

rus erat, concilianda fuerat; ipsi autem diuina promissa, de temporanea pace intelligebant: & propterea quoties bella ac tribulationes imminabant, arbitrabantur se à Deo decipi, siquidem contraria ijs, quæ expectabant, & sperabant ipsi eueniebant, vnde & conqueiebantur, vt etiam ait Hieremias. Expectauimus pacem dicebant, & nullum pacis bonum apparet. Atque ita impossibile erat ipsos non decipi, cum soli litterali sensui inhaerendo, secundum eum, suas actiones moderarentur. Quis enim obsecro mentis confusionem non incurreret, quis non aberrabit, si sensui litterali tenaciter inhaerere voluerit in Prophetia illa, quam Dauid de Christo Domino in toto septuagesimo 1. Psal. protulit & præsertim vbi ait: *Dominabitur à mari vsq; ad mare, & à flumine vsque ad terminos orbis terrarum.* Et alio loco, vbi dicit. *Liberabit pauperem à potente, & pauperem cui non erat adiutor?* Si videat & consideret illum humiliter natum, in paupertate summa viuentem, & miserime morientem, & non solum dum viueret vniuersæ terræ non dominantem: sed etiam vilissimis hominibus se subicientem, donec sub Pontij Pilati potestate moreretur? Et quod non solum discipulos suos pauperes, de manu potentium temporaliter non liberauerit, sed etiam illos propternomen suum persecutionem pati, occidique permiserit? Qui error confusioque idcirco fuisse secuta, quia istæ Prophetiæ de Christo spiritualiter accipi & intelligi debebant, secundum quem sensum erant verissimæ. Christus enim non solum totius terræ Dominus erat, sed etiam cæli; siquidem erat Deus; pauperes vero, qui illum secuturi erant, non solū debebat redimere & liberare ex Dæmonis potestate, qui erat ille Potens, sed etiam eos Regni cælorum hæredes debebat efficere. Quare lo-

quebatur Deus in hoc Psalmo secundum id, quod præcipuum erat in Christo, & sequacibus eius, videlicet de regno æterno, libertate æternâ: ipsi verò secundum suum intelligendi modum de eo, quod in Christo minus erat præcipuum, quodque Deus parui facit, intelligebant, de dominatione videlicet temporali, & deliberrate temporali, quod coram Deo nec regnum est, nec libertas. Quamobrem illi vitare litteræ excæcati, nec spiritum, & veritatem eius intelligentes, Deo suo & Domino vitam abstulerunt, sicut S. Paulus his verbis expressit. *Qui enim habitabant Hierusalem, & Principes eius idunc ignorant, & voces Prophetarum, quæ per omne sædulum loquuntur, iudicantes impleverunt.* Et eo usque hæc difficultas diuina eloquia intelligendi, sicut congruebat, peruenit, ut ipsimet eius discipuli, qui cum eo fuerant conuersati, fuerint decepti: huiusmodi erant illi duo, qui post eius mortem ad Castellum Emmaus inuesti, & diffisi, pergebant dicentes: *Nos autem sperabamus, quia ipse esset redempturus Israel.* Intelligendo etiam ipsi, de hac redemptione, & tẽporali dominio accipi debere, Quibus apprensus Christus eos veluti insipientes, duosque corde ad credendum ea, quæ Prophetæ edixerant, reprehendit. Immo illo ipso tempore, quo caelos erat ascensurus, ad eos aliqui erant tudes, ut ex eo percunãtarentur: *Domine, si in tempore hoc restitues regnum Israel.* Multa spiritus sanctus proferte facit, quæ ille in alio sensu lãge ab eo, quem homines intelligunt diuerso accipere solet, quemadmodum videre licet in eo, quod dici voluit à Caipha de Christo: *Expediãt vobis, ut vnus moriatur homo pro populo, & non tota gens pereat: hoc autem non dixit à semetipso: ille quidem qui hæc proferebat, vno ea intelligebat sine: Spiritus verò sanctus alio plurimum ab eo distans.*

Ex quibus euidenter constat, quod etiã si locutiones, reuelationesque à Deo proficiscantur, non possumus illis tuto & secure confidere; quia facillimè in nostro illas intelligendi modo falli, ac decipi possumus. Diuina siquidem effata, abyssus sunt, & spiritus profunditas: & velle illa ad ea, quæ de ipsis capimus, sensusque noster percipere valet, coartare, & veluti limitibus circumscribere idem est, ac velle aërem & atomum, qui sese obijcit, manu constringere, aër enim euanciscit, & manus remanet inanis.

Quamobrem spiritualis Magister conuari, & laborare debet, ne discipuli sui spiritus in magnificandis, quibuscumque supernaturalibus apprehensionibus coartetur, quæ nihil sunt aliud, quam quidam atomi, seu minutia spiritus, quibus solis si intẽdere ac studere voluerit, ab omni spiritu inanis remanebit. Quare remouendo eum ab omnibus visionibus & locutionibus; doceat illũ, qua ratione manere debeat in libertate ac fidei tenebra, in qua spiritus copia, & consequenter sapientia ac propria diuinarum locutionum intelligentia suscipiuntur. Impossibile quippe est, ut homo nisi spiritualis sit, de rebus diuinis iudicium ferre possit, imò nec eas mediocriter intelligere: tunc verò homo non est spiritualis, quando de illis secundum sensum litteralem decernit & iudicat. Atque ita licet illæ, sensu illo obtectæ obijciantur, minimè illas intelligit, quem admodum docuit S. Paulus: *Animalis homo, non percipit ea quæ sunt Spiritus Dei: stultitia enim est illi, & non potest illas intelligere: quia spirituales sunt; Spiritu autem iudicat omnia. Animalis homo hoc loco intelligitur ille, qui solo verborũ vitur sensu: spiritualis verò, qui nequaquam se illi alligat, nec secundum eum regitur. Vnde temerarium est præsumere cum Deo medijs super-*

Qualiter spiritualis Magister sese gerere debeat cũ anima supernaturales apprehensiones habet

1. Cor. 2. 14.

Temerarium est

B.

Ioannis
à Cruce

Opera
mystica

NVI

124

valle cum
Deo medijs
superna-
libus
apprehen-
sionibus a-
gere.

supernaturalibus apprehensionibus agere, data, concessaq; ad hoc sensui facultate.

Quæ res vt liquidius constet, placet eã aliquot exemplis hoc loco dilucidare.

Supponamus, aliquam personam sanctitate insignẽ afflictione vehementi premi, eò quod ab inimicis suis persecutionẽ patiatur, Deumq; illi respondere. *Ego te ab omnibus illis liberabo.* Prophetia hæc verissima esse potest, & nihilominus inimici eius præualeant, eumq; interficiant, vnde, qui illam temporaliter intellexisset, illusus deceptusq; remãssisset, potuit enim Deus de verã præcipuaq; libertate ac victoriã, quæ est salus æterna, fuisse loquutus: per quam anima libera remanet, ac hostiũ omnium debellatrix, multo verius & sublimius quã si præsentis vitæ tempore, ab eis fuisset liberata. Vnde Prophetia hæc multo verior & copiosior esset, quã potuisset homo intellectu capere, si eam in præsentis vita adimplendam cogitasset, semper enim Deus verbis suis magis præcipuum, magisq; vtilem sensum intendit ac significat: homo verò potest illa suo modo, ac ad suũ propositum de minus præcipuo sensu intelligere, hæc q; modo falli. Quem ad modum in illa Davidis de Christo prophetiã videmus, vbi dicitur: *Reges eos in virga ferrea, & tanquam vas figuli confringes eos:* Quo loco loquitur Deus de principali perfecta que dominatione, quæ sempiterna est, quæ etiam prophetia iam est adimpleta: non verò de minus principali, quæ est temporanea, quæ in vniuersa Christi mortali vita, minimè effectum sortita est.

Idem alio exemplo declaramus. Flagrat aliqua anima ardenti martyrii desiderio. Respondet reuelatq; Deus, *Tu martyriũ subibis:* ac confert illi simul interius gaudium, & spem: ita omnino futurum, & nihilominus iste absque martyrio mortali vita excedet: promissio tamen diuina vera

fuit. Quare ergo haudquam ita adimpleta est? Eo quod secundum principalem ac essentialẽ sui partem adimplenda sit: dabitur enim illi charitas, præmiumque essentialẽ martyris, ac efficitur martyris amoris, imò & prolixum patietur variatũ afflictionum martyriũ, quarum durioritas morte ipsa grauior erit, & molestior: hocque modo confertur in tei veritate animæ, quod ipsa tantopere, optabat, & quod ei fuerat promissum. Id enim, quod in illo desiderio magis præcipuum erat, non erat illud mortis genus: sed voluntas præstandi Deo illud martyrii obsequium, & martyris erga illum amorem exercẽdi. Illud quippe mortis genus, nullius ex se valoris est absque amicitia diuina: amorem autem hunc & eius exercitium martyrisque præmium perfectè Dominus animæ alijs medijs conferre potest. Taliter vt quamuis martyris instar mortem non oppetat, valdè tamen iucunda & satisfacta remanet anima, se ea, quæ optauerat, obtinuisse. Huiusmodi quippe desideria & id genus alia, quando ex viuo oriuntur amore, licet non illo adimpleantur modo, quo illa sibi imaginantur ac intelligunt animæ: adimplentur tamen alio multoque præstantiori modo, maiorique cum Dei honore, quam ipsa postulare seuisissent: vnde dicit David. *Desiderium pauperum exaudiuit Dominus:* In Proverbijs quoque diuina dicit sapientia. *Desiderium suum iustis dabitur.* Ex his itaque animaduertere licet, multos sanctos plura in particulari propter Deum desiderasse, nec tamen in hac vita eorum satisfactum fuisse optatis: nullo tamen licet ambigere modo, quod cum hæc desideria, & iusta fuerint, & vera, perfectissime illis in alia vita satisfactũ fuisse, quod cum reuera ita sit, verissimum etiam erat Dei in hac vita illis factum promissum dicentis: desiderio re-
firo

Ps. x. 9.

Ps. 9. 17.

Pro. 10. 24.

sto factis fiet, licet hoc non illo fuerit modo, quo ipsi arbitrabantur.

Ita itaq; multisque alijs præterea modis, locutiones & visiones diuinæ possunt esse: vera & certæ: & nos nihilo secius illis possimus decipi, eo quod excelsa præcipuaq; proposita, & sublimes, quos in illis Deus intendit sensus, haudquaquã intelligere capereq; noscimus. Quamobrem sapiens & securum consilium est, ut spirituales magistri prudenter studeant animas ab huiusmodi supernaturalibus rebus abducere, assuefaciendo illas, sicuti diximus, puritati spiritus in fide obscura, quæ est medium vnionis consequendæ.

CAPVT XX.

In quo sacrarum litterarum testimonijs comprobatur, dicta verbaque diuina, licet semper sint vera, non tamen semper esse in proprijs suis causis certa, & infallibilia.

Operæ pretium erit secundã nunc stabilire causam, ob quam visiones & verba diuina, quãuis in se semper sint vera, non tamen semper quantum ad nos spectat, sint certa. Hoc autem fit propter causas & motiua, quibus illæ veluti fundamento nituntur: quare euentura omninõ adimplendaque credi debent, quãdiu perseuerauerit illud, quod Deum mouet (verbi gratia) ad puniendum. Vt si dixisset Deus: post anni vnus decursum, huiusmodi plaga Regnum hoc feriam: causa porro, & fundamentum comminationis huius, est peccatum quoddam, quod in regno illo contra Deum patrat. Quod si peccatum illud interim intermitteretur, aut certè variaretur, posset etiã eius puniatio prætermitti, aut variari: comminatio tamẽ vera fuit, actuali enim culpæ innitebatur, quæ nisi fuisset inter-

missa, dubio procul cõminatio suã fuisset sortita esse: & istæ sunt minæ, vel reuelationes comminatoriæ, vel conditionatæ. Huiusmodi rem in vrbe Niniue euenisse legimus, vbi iussit Deus Ionæ Prophetæ, vt cõminationem istam nomine suo denunciaret: *Adhuc quadraginta dies, & Niniue subuertetur.* Quæ tamen comminatio minimè fuit executioni data, cessauit enim eius causa, peccata nẽpe, succedente confestim ipsorum pœnitentiã, quam nisi egissent, dubio procul periissent. Legimus similiter in libro tertio Regum, quod cũ Rex Achab scelus quoddam ingens admisisset, comminatus est Deus graue supplicium (nunciantem illi rem hanc Sancto Patre nostro Elia) tam ipsimet, quam eius domui, ac vniuerso regno: & quia Achab vehementi dolore stimulatus, scidit vestimenta sua, cilicioque se induit, ieiunauit, substrato sacco somnum cepit, humiliatus denique mœstusque incessit; confestim per eundem Prophetam iussit illi hæc verba annunciari. *Quia humiliatus est mei causa Achab, non inducam malum in diebus eius, sed in diebus filij sui inferam malum domui suæ.* Quo loco animaduertere licet, quod quia Achab conuersus, & mutatus fuit, comminatio quoque & sententia diuina desijt. Ex quibus ad nostrum propositum conijcere possumus, quod licet Deus alicui animæ reuelauerit vel assertiuè dixerit, quamcunque tandem rem bonam, siue malam ad ipsammet animam, vel etiam ad alias spectantem: poterit hoc plus vel minus variari, vel omninõ auferri iuxta mutationem, seu variationem affectus illius animæ, vel causæ, ad quam collimabat & respiciebat Deus: hocque modo poterit non adimpleri sicuti sperabatur, & multoties nemo rei huius causã, præter ipsum Deũ agnoscat. Multa enim Deus dicere, docere, & polliceri solet,

L 2 non

B.

Ioannis
de CruceOpera
Mystica

NVI

124

3. Reg 21
19. & 28.

non vt pro illo intelligantur tempore, aut
 earum possessio capiatur: sed vt sequentibus
 annis intelligantur, quado nimirum illo-
 rum lacem, ac notitiam habere oportebit,
 vel quando illorum effectus iam subsequi
 debet, sicuti Christum Dominum cum suis
 fecisse discipulis animaduertimus, quibus
 plures parabolās, sententiasq; proferebat
 quarum mysteria, ac in illis absconditam
 sapientiam, haud intellexerunt, donec tē-
 pus prædicandi hanc sapientiam affulsisset;
 quod fuit quado super illos venit Spiritus
 sanctus, quem ipse Dominus prædixerat,
 manifestaturum illis vniuersa, quæ vitæ
 suæ tempore illis disseruerat. Loquens etiā
 S. Iohannes de illo Christi Hierosolymam
 ingressu ait: *Hæc non cognouerunt discipuli eius
 primum, sed quando glorificatus est. Iesus tunc re-
 cordati sunt, quia hæc erant scripta de eo.* Atque
 ita multæ res, particulares admodum, &
 singulares, diuinitus geri possunt, ac fieri
 in anima, quas nec illa, nec qui illam regit,
 nisi suo tempore intelligant. In libro quo-
 quo Regum legimus, quod iratus Deus
 Heli, sacerdoti Israelitico ob filiorum ipsius
 peccata, quæ non puniebat; inter alia ver-
 ba, quæ illi per Samuelem dici fecit, erant
 etiā sapientia: *Loquens locutus sum vt domus
 tua, & domus Patris tui ministraret in conspectu
 meo vsque in sempiternum, nunc autem absit hoc
 à me, sed quicumque honori auerit me glorificabo
 eum.* Cum enim officium hoc sacerdotale
 in danda Deo gloria, & honore fundare-
 tur; & propter istum finem pollicitus fue-
 rit Deus sacerdotium Patri suo vsque in
 sempiternum, si ille debito suo satisfecif-
 set; cum autē diuini honoris zelus in He-
 li defecisset, quia (vt ipsemet Deus con-
 questus fuerat) magis filios suos, quam
 Deum honorabat, dissimulando illorum
 peccata nec eos ignominia notaret; defecit
 etiā eius promissio, quæ futura erat æter-
 na, si perpetuus fuisset quoq; illorum zelus

recteque ac legitime Deo fuissent famu-
 lati. Quapropter nõ est cur existimemus,
 quod quia diuina effata ac reuelationes in
 se veræ sint; infallibiliter ita euenire de-
 beant, sicuti ipsa verba sonant: præsertim
 quando Deo ipso sic disponente, causis
 humanis, quæ mutari, variari, aliterarique
 possunt, sunt annexæ. Quando autē hoc
 ita sit; Deus ipse nouit, non enim semper
 rem hanc reuelat; sed profert sententiam,
 vel reuelationem exhibet, & conditionem
 interdum silentio præmit: quemadmodū
 contigit Niniuitis, quibus absolute ac de-
 terminatè prædixit, eos interituros elapsis
 diebus quadraginta. Aliquando verò etiā
 conditionem aperit, sicut fecit Roboam
 dicens: *Si ambulaueris in vijs meis custodiens
 mandata mea, & præcepta mea, sicut fecit Dauid
 seruus meus, ero tecum, & ædificabo tibi domum
 stabilem, quomodo ædificauit Dauid domum, &c.*
 Verum siue Deus conditionem manife-
 stauerit, siue non; non possumus tunc, secu-
 riterque omnino esse de illarum intelligen-
 tia; nulla quippe ratione veritates diuinas,
 occultas ac multitudinem sensuum, qui in
 effatis, verbisq; ipsius continentur, com-
 prehendere possumus. Manet ipse super
 caelos, loquiturque in via æternitatis, nos
 verò obæcati serpimus reptamulq; super
 terrā, nec arcana eius attingere valeamus.
 Et propterea sapientem dixisse arbitror:
*Deus in caelo & tu super terram, idcirco sunt pau-
 ci sermones tui.* Sed dices fortasse: si diuina
 dicta & reuelationes capere, & intelligere
 minimè debemus, neque nos huic rei im-
 miscere, cur nobis Deus ista communicari
 iam superius dixi quamcumque rem suo
 tempore esse intelligendam, idq; eo ordi-
 ne, quo disposuerit, qui dixit, ille autem
 intelliget, quem ipse intelligere decreuit;
 & manifestè postmodum apparebit,
 ita fieri & non aliter debuisse; nihil quippe
 absq; causa, & veritate efficit Deus. Prop-
 terca-

30. 14. 16.

30. 12. 16.

2. Reg. 1.
30. Et 32.

Ioh. 1. 1.
3. Reg. 11.
38.

Arcana
Dei intel-
lectu diffi-
cilia.

Si in reuelationibus
diuina dis-
cipuli non
intelligunt,
tunc non
debent
intelligere
debetis,
quo Deum
ipse dispo-
suit.

terea firmiter credatur, neminē comprehendere posse, nec assequi intellectu plenitudine, & amplitudinem dictorum, & rerum diuinarum; nec determinate iudiciū ferre, de illo, quod prima fronte videtur, ubiq; euidenti grauius errandi, magnæq; confusions periculo. Probè rem hanc exploratam habebant Prophetæ, quibus diuini verbi prædicatio concredita fuit, quibus molestum & graue videbatur, annunciare reuelationes & prophetias populo: nam sicuti diximus, multa ex illis quæ prophetabant, nequæq; eo ad literam euenire modo cernebant, quo populo futurū prædixerant; quod in causa erat, vt grauius ab eo contemnerentur ac irriderentur: ita vt dixerit Ierem. *Factus sum in derisum tota die, oēs subsannant me. Quia iam olim loquor vociferans iniquitatē, & vastitatē clamis: & factus est mihi sermo Domini in opprobrium, & in derisum tota die. Et dixi, non recordabor eius, neq; loquar ultra in nomine illius. Quæ verba quamuis Prophetæ sanctus cū resignatione, & personam hominis infirmi vias & secreta Dei sustinere non valentis præferens, protulerit; egregiè tamen ijs expressit discrimen inter adimplerionē dictorum Dei, & inter eōmunem & vulgarem litteræ sonum, æsensum: siquidē prophetas diuinos veluti illusores deridebant & æstimabant Scipimet propter prophetias tanta taliaq; sustinebant, vt dixerit idē Ieremias alio in loco. *Fermido, & laqueus, facta est nobis vaticinatio, & conuulsiō spiritus.* Nullam præterea aliā ob causam Ionas aufugit, cum illum Dñs ad destructionem niniuæ prædicandā destinasset, nisi quia veritatē diuinorum eloquiorum minime caperet, nec eorum sensum perfecte assequeretur. Quare ne eum derideret, cum eius prædictio minime adimplerata fuisset, fugiebat, ne prophetare cōpelleretur, quā ob causam etiā totos quadraginta dies extra urbem præstolatus*

est, vt videret an prædictio diuina suū sortiretur effectum: cumq; haudquaquā res succederet, tantopere sese affixit, vt ad Deum dixerit. *Obsecro Domine nunquid non hoc est verbum meum cum adhuc essem in terra mea, propter hoc praecipuaui vt sugerem in iherusalem, &c.* subitatusque sanctus Prophetæ, petijt à Deo vt eum ex hac vitā tolleret: Non est igitur cur miremur aliquas res, quas Deus animab. interdum loquitur & reuelat, non ita quomodo ipsæ illas intelligunt, succedere. Supposito. n. quod deus animæ promittat, vel hoc aut illud bonum siue malum, siue ad illā ipsam, siue ad aliā personam spectans representet: si illud alicui certo effectui vel obsequio, vel culpæ, quā anima illa vel alia persona tunc Deo faciunt vititur: & in illo affectu obsequio, &c. sicut diximus perseverauerit; dubio procul adimplebitur: non tamen propterea certum est, eo quo sonat modo adimplendum esse, siquidem perseverantia incerta est. Quare non est cur reuelationi huic fidamus, nec in eius nos intelligentiā fundemus, sed solummodo in fide.

CAPVT XXI.

In quo demonstratur, quā ratione licet interdum Deus ad interrogata respondeat, minime tamen hic cum eo agendi modus illi placeat. Probatur etiam quod licet aliquando condescendat & responsum præbeat, pluries tamen ob id indignatur.

Spiritualium nonnulli vt diximus, nimium effecti securi nec curiositatē suā, cui aliquando seruiunt, dum aliquā supernaturali viā noscere conātur, sicut par esset animaduertentes, arbitrantur, quod quia interdum ad eorū preces instātes responderet Deus: illum esse præclarum secū agendi & tractandi modum, nec mediocriter illi gratum: cum tamē in rei veritate, quāuis eis respondeat Deus, haudquaquā tamē

B.

Iohannis
à CruceOpera
Mystica

NVI

124

NOTA. men ille cum eo agendi modus laude dignus sit, minimeq; ipsi Deo acceptus: imò potius illi displicet, neq; solummodo displicet, sed etiã multoties idcirco irascitur, & rem hanc fert ægerimè. Rei huius hæc ratio assignari potest, nam nullam creaturã eos limites; quos Deus ad ipsius gubernationem naturaliter præscripsit transilire decet. Homini autem ad eum regendum rationales & naturales metas posuit, non ergo ei expedit illas transgredi: velle autè inuestigare, & indagare aliqd via supernaturali, iam est assignatos terminos transilire: non est ergo res hæc sanctitati conformis, neq; expediens; ergo nec Deo placet, neq; illi est accepta. Dices: quandoquidè Deo hoc ingratus est, cur interdum respondet? In primis dico: aliquãdo Caco dæmonem respondere. At quando respondet ipsemet Deus: assero id ob infirmitatem, ac debilitatè animæ fieri, quæ illo itinere gradari peroptat. Ne si nõ fuerit exaudita, affligatur, & retrocedat: vel ne Deum sibi iratum arbitretur, grandemq; tentationè incurrat: vel certè id facit ob alios, quos ipse Deus nouit fines, in illius animæ debilitate fundatos, ex quibus illi respondere, illaq; condescendere via, expedite animaduertit. Quemadmodum etiã (vt diximus) cum multis debilibus ac delicatis animab. sese gerere consuevit, cõcedendo illis in oratione gustus & suauitates admodũ sensibiles: sed non id propterea fit, quia hoc ipsemet ita fieri velit, aut quia iste cum eo agendi ac tractandi modus & via illi ardeat, sed vnicuiq; dona sua secundum eius modum largitur, sicut dictum est. Deus enim est veluti fons, ex quo vnusquisq; haurit, iuxta vasis quod adfert capacitatè: permittitq; interdum animã illã per istos præordinatos canales haurire: sed non sequitur inde expediens esse, velle per illos aquã excipere: hoc .n. ad ipsummet spectat

Cur ergo Deus aliquando ad interrogata respondet, si se interrogari ægerit?

Aliquãdo non Deus, sed Dæmon respondet.

Deum, qui illã quomodo, quando, & cui, & quã ob causam ipse voluerit, absq; illo recipiētis studio, & petitione, præbere potest. Atq; isto modo (vt diximus) aliquãdo annuit desiderio precibusq; aliquarum animarum, quas quoniã bonæ sunt, & simplices exaudire: vult, ne eas contristet: verũ nequaquã id propterea facit, quia illi modus iste agēdi gratus sit. Quæ res similitudine hac clarius percipi poterit. Apposita sunt alicuius Patrisfamilias mēsz plura variaq; ciborum fercula, ex quib. quædã sunt alijs præstãtiora: petit ab eo paruulus eius filius vnus feruli, non quidè melioris, sed illius in quod primo loco impingit patre: propterea autem ex illo petit, quia illi dulcius sapit, quã alterius feruli cibus, cum autè eius pater animaduertat quod licet illi meliorè cibum apponeret, non illum sit accepturus, sed solummodo illum què postulat: & quod nullus alius præter illũ palato eius ardeat: ne inconstolatus puer, & absq; cibo remaneat, concedit illi tristis, eum, què postulat. Quemadmodũ videmus cum filijs Israel fecisset Deum, cum ab eo Regem postularunt, inuitus .n. eum illis concessit, eo quod minime illis expediret, quã obrè Samueli dixit. *Audi vocẽ populi huius, regemq; quẽ à se petunt illis concedere: non enim te abiecerunt sed me, ne regnẽ super eos.* Ad eundẽ prorsus modum aliquibus animab. sese accommodat Deus, cõcedendo eis non id, quod illis melius & vtilius foret: idcirco quia nolunt ipsæ, neq; sciunt, nisi illa pergere via. Quod si aliquando tenentur ritudines, & suauitates spiritus vel sensus obtinent (vt diximus) propterea illis hæc Deus elargitur, quia non sunt benè dispositæ ad capiendum fortiorem ac solidiõtribulationum crucis filij sui cibum, quem ille præ omnib. alijs velle illis porrigere, & ab illis peti. Quamquam nosse velle aliqua supernaturali via, multo deterius esse iudico,

NOTA.

Cur Deus

aliquando

animarũ

desiderijs

se accommodat, sua

uicinas de

illis præ-

stãtioribus

concedit.

1. 2. m. 10.

11.

Iudicio, quam alios spirituales in sensu guttus requirere. Non enim video quã ratione anima quã ista optat à peccato ad minus veniali possit excusari, licet illa ob fines optimos hæc faciat, & constituta sit in statu perfectionis: & eandem sententiam de illo pronuncio, qui huiusmodi res inquirere, & indagare iubet, vel etiã ad eandem rem assensum præbet. Nulla siquidẽ huiusmodi rerum necessitas apparet, cum naturalis ratio, lex & doctrina Evangelica nobis suppetant, per quã sufficienter regi gubernatice anima potest, nec talis difficultas aut necessitas occurrit, cui istis medijs obuiam iri, idque cum magnã Dei voluptate ac animarum emolumento nequeat. Tantique rationis naturalis Evangelicæq; doctrinæ lumen æstimare, adeoque illis adherere debemus, ut licet nunc (sive hoc volentibus nobis fieret, siue inuitis) aliqua nobis supernaturaliter verba dicerentur illud solum, quod in illis rationi & legi Evangelicæ consentaneum fuerit, acceptare debeamus. Quinimò tunc multo amplius illa cõsiderare, trutinareq; oportet, quã si nulla præcessisset reuelatio: Cæcæ enim siquidẽ multa vera, & futura ac rationi conformia profert, ut fallat.

Vnde in omnib. nostris necessitatibus, tribulationibus, ac difficultatibus, nullum nobis melius tutiusq; medium restat, quã oratio & spes Deum nobis per media, quæ illi placuerit, prouidendum. Istud nobis cõsiliu diuinæ litteræ præbent, in quib. legimus quod cum Rex Iosaphat sumã quadã afflictione à maximã hostium multitudine circumseptus premeretur, ad orationem se conferens dixit Deo. *Cum ignoremus quid agere debeamus: hoc solum habemus residu, ut oculos nostros dirigamus ad te, id est, quandoquidẽ media desunt, nec suggerit ratio modum necessitatibus prospiciendi: hoc solum nobis residuum est, ut ad te oculos*

eleuemus, ut tu ipse nobis provideas, sicuti tibi melius placuerit.

Quod autem Deus (quamuis huiusmodi inquisitionibus nonnunquam det responsum) propterea tamen indignetur (licet ex huculque allatis constet) expedit nihilominus aliquibus S. Script. testimonijs idem confirmare. Primo regum libro legimus, quod cum cuperet Saul Samuelem Prophetam iam vita functum secum verba facere, apparuisse quidem illi dictum Prophetam, sed iratum illi propterea Dominum fuisse: confestim .n. increpauit eum Samuel, eo quod rem huiusmodi attentare præsumpserat, dicens. *Quare inquietasti me, ut suscitarem?* Notum est præterea, quod non propterea quia annuerat Deus postulatis filiorum Israel quando petierunt carnes, idcirco non fuerit eis vehementer iratus: statim enim cœlitus immisit eis signem ad præsumptionem puniendam, sicuti in Numerorum libro legimus, & recenset Dauid dicens: *Adhuc esca eorum erant in ore ipsorum: & ira Dei ascendit super eos.* In libro præterea Numeror. legere est, quod nõ idẽ non indignatus fuerit Deus Balaam prophetæ à Balac Madianitarum Rege euocato, quia illuc ipso præcipiente Deo perrexisset; desiderauerat .n. ille eo ire, idque præcibus à Deo flagitauerat: vnde & tendẽte eò illuc, apparuit illi Angelus, euaginato ense, & ipsum interimere voluit, dixitq; illi. *Perversa est via tua, mihiq; contraria.* Hoc itaq; modo, multisque alijs conuictus Deus, sed iratus, appetitibus nostris: cuius rei plurima suppetunt in S. Script. testimonia & exempla: verum non est cur ea, in te ad eò manifesta adducamus. Illud solummodo dico asseroq; rem esse periculosiorẽ quã ut sciã dicere, velle cū Deo huiusmodi vijs ac modis agere: & eum, qui secus faxit, in multos lapsurum errores & grandẽ, rebus istis ad dictum hominem, confusio-

nem

B.

Ioannis
à CruceOpera
Mystica

NVI

129

*Imitatur
Daemon
diuinos
fautores, ut
fallat.*

nem, ruboremq; multoties perpeffurum, Quam meam doctrinam ille, qui hæc magnipendere voluerit: tandem experimento comprobabit. Nam præter difficultatē, quæ in non errando circa loquutiones ac visiones diuinas reperitur, ordinariē loquendo multa ex illis à Dæmone proficiſcuntur: nam communiter loquendo etiam Dæmon iſdem agendi conuerſandique modis vritur cum anima, quibus vritur Deus, proponitque illi res adeo verosimiles illis quas communicat Deus, & ſeſe velut lupus inter pecudes ouinā pelle teſtus ingerit, vt vix poſſit agnoſci. Cum enim multa proferat vera, rationique conformia, & quæ certo eueniunt: facillimè decipi poſſunt animæ & ſibi perſuadere, quod quoniā verè, & adamuſſim contingunt ea, quæ prædixerat, non poſſint illa niſi à Deo promanare: ignorant enim facillimum eſſe Dæmoni tā perſpicaci lumine naturali prædito, multa, quæ fuerunt, vel futura ſunt, in ſuis cognoſcere cauſis, vnde & multa futura diuinat, cum enim Dæmon adeò viuax lumen naturale habeat, poteſt etiā ex tali cauſa, talem effectum colligere, quamuis nō ita ſemper ſuccedat, ſi quidē vniuerſa à diuinā pendent voluntate. Rem exemplo declaremus. Agnoſcit Dæmon ex diſpoſitionibus terræ & aëris ſolitque ſitu & influentijs, taliter res eſſe præparatas, & diſpoſitas, quod adueniente certo tēpore neceſſario erunt elementa diſpoſita ad inſiciēdos homines lue peſtiferā, cognoſcetque in quibus illa regionibus plus vigeat, in quibus verò minus. En peſtem, in ſua cauſa cognoſcā. Quid igitur mirum, ſi reuelando dæmon iſtam rem alicui animæ, dicendoq; illi: poſt vnum annum, vel dimidium annum graſſabitur peſtis: quid in quā mirum, ita in rei veritate euenire? atq; hæc eſt dæmonis prophetia. Ad eundē modū cognoſcere & explorare poteſt terræ motum, animaduertendo re-

conditos ſinus terræ repleri ventis: prædicereque: Tali tēpore terra motib. quatietur: inſolitit: quæ tamē eſt notitia naturalis. Poſſunt præterea euentus particulares diuinā prouidentiam concernentes, aliqua coniecti ratione, quæ prouidētia iuſtiſſimè circa bona vel mala filiorum hominū ſeſe prodit. Agnoſci etenim poteſt via ordinaria talem vel talem perſonam, talem vel talem ciuitatem, vel aliam rem quampiam, ad talem vel talem peruenire neceſſitatē, vel ad tale vel tale punctū, quod Deus ſecundum ſuā iuſtiſſiā debeat ad eſſe, & accurrere ſecundum cauſæ exigentiā ac iuxta eius meritū, vel præmium, vel poenā inſligere, diciq; tunc poterit: Tali vel tali tēpore conſequeris à Deo hoc vel illud, vel faciet Deus huiusmodi rē, vel eueniet hoc, &c. Rem hæc indicauit S. Iudith Holoferni: quando vt perſuaderet illi filios Iſrael certō fore euertendos, prius recēſſit, plurimas eorum miſerias & peccata quæ committebant, & mox intulit. Ergo quoniā hæc faciunt, certum eſt quod in perditionē dabuntur. Quod nihil eſt aliud, quam cognoſcere poenam in cauſa. Perinde ſiquidē hoc eſt, ac dicere. Huiusmodi ſtagitia, talia à Deo, qui iuſtiſſimus eſt, promerentur ſupplicia. Et quemadmodum diuina ait Sapientia. *Sap. 11. 12.* Per qua peccat quis, per hæc & torquetur. Poteſt autem Dæmon non ſolum iſto diſcurſu hæc explorata habere, ſed etiam multiplici, qua pollet experientia, cum Deum viderit multa his ſimilia facientem, poteſtq; hæc prædicere, & aliquando rem vti eſt attingere, S. quoque Tobias, ex cognoſcitione cauſæ perſpectam habuit ciuitatis Ninuæ vindictam, vnde & ſuum filium præmonuit dicens: *Nunc ergo filij audite me, & nolite manere hic, ſed quacunq; die ſepelierit Matrem veſtram, ex eo dirigite grefſus veſtros, vt exeatis hinc. Video enim quod iniquitas eius ſuis finem dabit: ac ſi dixiſſet. Ego perſpicē animad-*

animaduerto, suam ipsius malitiam, punitionis eius causam futuram, eamque omnino destruendam. Quæ poterat etiam Dæmon sanctusque Tobias non solum ex Ciuitatis depravatione conijcere; verum etiam ex experientia quam habebant; animaduertendo Deum ob mundi scelera homines diluuij aquis deleuisse, Sodomitas etiam, qui cælesti igne interierant; quamuis etiam nequaquam negandum sit Tobias, diuino hæc spiritu cognouisse. Potest etiam agnoscere Dæmon, Petrum verbi gratia, non posse secundum naturæ cursum nisi tot annos vitam producere & hoc ipsum prædicere: atque eodem ritu multa multis modis varicinari, qui quoniã intricatissimi sunt & subtilissimi, enumerari non possunt. A quibus omnibus non potest immunis effici anima, nisi ab vniuersis reuelationibus, visionibus & loquutionibus abhorrendo, easque deuotando.

Quamobrem iustissimè irascitur illis Deus qui eas admittunt: scit enim temerarium esse, velle tanto se periculo obijcere; magnamque hac in re latere præsumptionem, curiositatem, superbiam ramum, radicem & fundamentum vanæ gloriæ, diuinarum rerum contemptum; multaque præterea alia mala, in quæ plures incurrerunt, qui tantopere Deum, ad iracundiam prouocarunt. vt consulto permiserit illos Deus aberrare, decipi, ac Spiritum eorum obtenebrari, & à rectè ordinatâ vitâ desistere, locum illorum phantasij, & vanitatibus, præbendo: sicut ait Isaias. *Dominus miscuit in medio eius spiritum versiginis.* Quod clarè loquendo nihil aliud significat, quàm Spiritum contrariis modo res intelligendi. Quæ verba ad nostrum propositum loquitur Isaias, loquitur etenim de illis, qui res futuras supernaturali viâ inuestigare sata-

gebant. Proptereaque ait, quod Dominus miscuit in medio eorum spiritum, contrario modo res intelligendi; non quod positiuè & re ipsa voluerit illis Deus dare spiritum erroris; sed quia illi ea perscrutari aggressi sunt, quæ naturaliter assequi nequiverunt. Ob eamque rem indignatus permisit illos aberrare, non communicando illis lumen suum ad ea pernoscenda, quæ ipsos indagare volebat. Vnde etiã dicit Isaias, miscuisse ipsum Deum spiritum illum permissiuè. Atque hoc pacto Deus est in causa illius damni, causa videlicet priuatiua, quæ in auferenda luce sua ac fauore consistit, ex qua re infallibiliter sequitur deceptio. Et hoc modo præbet Deus facultatem Dæmoni, vt excæcet ac decipiat multos, eorum hoc peccatis & præsumptione promerentibus; quapropter potest hoc efficere Dæmon, & re ipsa efficit, dum huiusmodi animæ fidem illi accommodant, & spiritum bonum arbitrantur; soletque interdum res hæc eo vsque deuenire, vt licet iam manifestè illis pateat, sintque omnino persuasi spiritum illum minime bonum esse; nulla ratione possint ab hac deceptione emergere: eò quod in intimis animæ fibris insertum habeant, permittente Deo spiritum, res è conuerso intelligendi, cuiusmodi erat ille, quem Prophetis Regis Achab contigisse legimus, quando permisit Deus illos mendacij spiritu decipi, dando ad hunc effectum, facultatem Dæmoni, dicendo illi. *Decipies, & praualebis egredere & fac ita.* Tantumque apud Regem, & apud Prophetas ad eos fallendos potuit Dæmon, vt Prophetæ Micheç, qui veritatem illis, valde contrariam aliorum Prophetarum prædictionibus, prophetabat fidem dare noluerint, idque propterea, quia permisit eos Deus excæcari, eò quod proprietatis affectu illis,

M quæ

B.

Iohannis
à CruceOpera
mystica

NVI

124

quæ cupiebant, adhererent, volendo vt sibi eueniret, & vt Deus responderet iuxta appetitus ac desideria sua, & hæc erant media, dispositionesque certissimæ ad hoc vt Deus consulto eos obæcari ac decipi permitteret. Sic enim nomine Dei prædixit Ezechiel contra illum loquendo, qui supernaturali via res secundum vanitatem & curiositatem spiritus sui cognoscere vult, dicens. Cum venerit ad Prophetam vt interroget per eum me: ego Dominus respondebo ei per me: & ponam faciem meam super hominem illum. Et Propheta cum errauerit, ego Dominus decepi Prophetam illum. Quod intelligi debet Deum ista factarum non alio modo, sed gratiam, fauoremque suum duntaxat subtrahendo, vt decipiatur: hoc enim significat. Ego Dominus respondebo ei per me, scilicet iratus: Quod nihil est aliud, quam gratia, & fauore suo hominem illum priuare vnde infallibiliter lequeretur deceptio, ob Dei derelictionem. Tunc autem accurrit Dæmon ad respondendum, secundum gustum, ac appetitum hominis illius, cui cum huiusmodi res vehementer placeant, responsa etiam, & communicationes dæmonis voluntati eius sunt conformes, hocque modo se plurimum decipi patitur.

Videmur aliquo modo à proposita in capitis huius inscriptione tractatione deuiasse, promiseramus enim demonstrare, qua ratione licet Deus postulatis respondeat, interdum tamen irascatur. Verum si ea, quæ dicta sunt rectè considerentur, omnia huc tendunt, & nostram propositionem confirmant: ex omnibus siquidem constat, non esse Deo gratum, vt huiusmodi visiones requirantur, cum præbeat locum, vt tot modis homines decipiantur.

(. . .)

CAPVT XXII.

In quo dubium quoddam examinatur, cur modo in lege noua non sit permissum, aliquid à Deo supernaturali via suscipiari, quemadmodum in antiquo fœdere licitum erat: Est hæc tractatio aliquatenus iucunda, ad Sanctæ fidei nostræ arcana intelligenda. Probatur institutum S. Pauli testimonio, quod ad rem hanc dilucidatur.

DVm propositio nobis operi infudamus, emergunt nobis dubia noua, vnde nec ita accelerare possumus, sicuti cuperemus. Quemadmodum enim ipsi dubia hæc mouemus, sic ea dissoluenda tenemur, vt propositæ doctrinæ veritas semper maneat perspicua, roborque illatam. Id tamen huiusmodi dubia commodi adferunt, quod licet nos tantillum remorentur, ampliori tamen doctrinæ, ac instituti nostri perspicuitati inferuiunt, & huiusmodi erit præbens dubium.

Capite præcedenti docuimus minime voluntatis esse diuinæ, vt anima supernaturali viâ notitias distinctas visionum, locutionum, &c. ambient ac desiderent. Ex alia vero parte exploratum est, huiusmodi cum Deo agendi modum sub antiquo fœdere in vfu fuisse ac licuisse, neque solum fuisse permissum, verum etiam ab ipso Deo præceptum, ita vt si aliquando non vterentur isto modo, Deus illos acriter argueret, sicuti videre est in Isaia vbi reprehendit Deus filios Israel eò quod non consulto prius illo descendere in Ægyptum cogitabant. *Qui ambulatis vt descendatis in Ægyptum, & os meum non interrogastis.* In Iosue quoque libro legimus, quod cum ijdem filij Israel à Gabaonitis decepti fuissent; rei huius-

Ezech. 14.
9.

Math 17. num. 6.

Grauem filio Dei irrogat iniuriam, qui nunc reuelationes requirit.

Col. 2. 3.

2 Cor. 1. 2.

& premium. Iam ego vnà cum sancto meo spiritu in illum descendi in Monte Thabor, dixique. *Hic est filius meus dilectus, in quo mihi bene complacuit, ipsum audite.* Non est cur nouos doctrinæ ac responsionum modos, requiras, si enim loquebar antea, id erat Christum promittendo, si verò aliquid seiscitabantur ex me, dirigebantur interrogationes illæ ad postulandum & sperandum Christum, in quo vniuersa bona reperturi erant: (quemadmodum nunc omnis Euangelistarum Apostolorumque doctrina, hoc declarat.) At qui nunc, illo me interrogaret modo, vellet que me secum loqui aut aliquid à me sibi reuelari; esset hoc ac si quodammodo non sibi esset satisfactum in Christo, & per Christum, grauemque dicto filio meo iniuriam irrogaret: cum enim illum habeas, quid à me petere possis, proius non reperies, nec reuelationes, visionesque requires, tu tantum illum attentè contemplare: & iam tibi omnia quæ petis & multo plura in illo collocata & dicta experieris. Si aliquid tibi à me consolationis verbum dici cupis; considera filium meum mihi obedientissimum, meique amore tantopere afflictum; & percipies quod tibi respondeat huiusmodi verba: si aliqua tibi arcana, casusque reuelari ac manifestari peroptas; ad illum solummodo collima oculos, & secretissima myseria, sapientiam immensam, ac Dei mirabilia, quæ in ipso sunt obserata, reperies, sicut meus dicit Apostolus. *In quo sunt omnes thesauri sapientiæ, & scientiæ Dei absconditi.* Qui sapientiæ thesauri, multo tibi erunt sublimiores, dulciotes & vtiliores, rebus ijs, quas nosse anhelas. Propterea enim, idem gloriabatur Apostolus: *Non enim iudicauit me scire aliquid inter vos, nisi IESVM Christum, & hunc Crucifixum.* Quod si alias

etiam diuinas reuelationes visionesque corporales desideraueris, contemplare illum humanà vestitam carne, & plus in eo, quàm speras & cogitas, reperies, dicente eodem Paulo Apostolo. *In Christo inhabitat omnis plenitudo diuinitatis corporaliter.*

Non expedit itaque neque licet interrogare Deum illo modo, nec est necesse vt loquatur ipse, aut respòdeat: cum enim fuerit in Christo loquutus, nihil amplius exoptari potest. Et qui temporibus istis supernaturali præterordinariâ viâ, aliquid addiscere & percipere vellet; illud esset veluti velie D E V M deff. etus arguere, quasi non nobis omnia in filio suo iustificiter dedisset, vt dictum est. Quamuis enim fide suppositâ, illique indubiè assentiendo, huiusmodi res peroptet; est nihilominus curiositas quædam minorem arguens fidem. Quæ propter non est, quod huiusmodi homines cutiossi, aliquam doctrinam vel aliam quampiam rem supernaturali viâ expectent. Eadem quippe horâ, quâ CHRISTVS in Crucè expirans dixit. *Consummatum est,* non solum isti cùm Deo agendi modi, sunt finiti, sed etiam vniuersæ antiquæ legis ceremoniæ & ritus. Et sic in omnibus Christi, eius Ecclesiæ, ac ministrorum ipsius doctrinam, se qui debemus, hac quæ viâ omnibus nostris ignorantijs, ac infirmitatibus spiritualibus remedia quære: pro omnibus, siquidem de necessitatibus hoc modo faciendo, copiosam medicinam reperiemus, à quo itinere si quis deflexerit, seque ab eo separauerit, non solum curiositatis maculam contrahit, sed etiam nimium est audax & præsumptuosus. neque enim aliquid supernaturali viâ credi debet, nisi illud doctrinæ Christi Dei & hominis, ac eius ministrorum fuerit cõsentaneum. Idq; ad eod,

Col. 1. num. 9.

Stratim ut Christus Dominica in cruce dixit. Consummatum est, finiti omnes cõsentaneum Deo viâ supernaturali: aliter esset ordinariâ agendi modi.

Joan. 1. 30.

NOTA. Christi Ecclesiæ, & ministrorum ipsius doctrinam se qui debemus, pro omnibus nostris ignorantijs & necessitatibus remedia quære.

Nihil supernaturali viâ reuelatum creditur nisi Christi ministrorumque eius doctrinæ fuerit cõsentaneum.

Gal. 1. 4.

VC

ut dixerit S. Paulus: *Sed licet Angelus de celo
euangelizet vobis praterquam, quod Euangeli-
zatum vobis anatema sit.* Vnde sequitur,
quod quoniam verissimum certissimum-
que est, in illis, quæ Christus nos docuit
nobis persistendum esse & cætera omnia
esse nihil, neque fidem illis, nisi doctrinæ
huic conformia sint, habendam; casto la-
bore, ac conatu eum atteri, quisquis nunc
cum Deo secundum antiquæ legis mo-
dum, agere cupit. Præsertim cum non cui-
cunque illius temporis homini, aliquid à
Deo sciscitari, liceret, nec ille omnibus
passim responsa daret, sed solis sacerdotibus
& Prophetis, ex quorum ore plebs legem
discere debebat, & doctrinam: atque
ita si quispiam aliquid à Deo nosse cupie-
bat, per sacerdotem vel Prophetam illud
interrogabat; non verò per seipsum.
Quod si David per seipsum aliquoties
Deum interrogauit, ideo hoc fecit, quia
Propheta erat, neque id abique sacerdoti
tali veste faciebat, quomodo illum pri-
mo libro Regum fecisse legimus, ubi dixit
Abiathar sacerdoti, *Applica Ephod*, quod er-
at præcipua vestis sacerdotalis: sicque
Deum consuluit. Sed aliàs per Prophetam
Natan, & per alias Prophetas, consulebat
Dominum: Et quod ex ore istorum Pro-
phetarum & sacerdotum audiebant, à
Deo promanasse credere debebant, non
autem, quia ita ipsis videretur. Atque ita,
quæ tunc dicebat DEVS nullius erant ro-
boris apud eos ad fidem integram conci-
liandam, nisi illa Prophetarum ac sacer-
dotum ore comprobarentur. Tantopere
si quidem placet Deo ut hominis dire-
ctio ab alio illi simili dependeat ho-
mine; ut omnino velit ne rebus, quas no-
bis supernaturaliter communicat, inte-
gram præstemus fidem, neque nobis illæ
magnam ac securam vim faciant, ante-
quam per istum, humanum oris alterius

hominis aquæ ductum, pertranseat. Quare
quotiescunque dicit, vel reuelat aliquid
animæ, facit hoc imprimendo illi, inclina-
tionem & propensionem quandam, ad res
illas, ijs quibus expedit aperiendas: & do-
nec istud fiat, non solet integram satisfac-
tionem præbere Animæ, sed vult ut illam
accipiat homo, ab alio simili sibi homine,
quem Deus suo loco constituit. Vnde in
libro Iudicum id ipsum Gedeoni Duce
uenisse cernimus, cui cum multoties dixisset
DEVS, eum de Madianitis victoriam
reportaturum, erat nihilominus anceps &
pusillanimis, permitte Deo hanc in eo
debilitatem, donec ex ore hominum, idi-
psum audisset, quod à DEO audierat. Res
autem hoc modo acta est, cum animadu-
uertisset illum Dominus animo concidisse,
dixit illi. *Surge & descende in castra, & cum
audieris, quid loquantur, tunc confortabuntur
manus tue, & securus ad Hostium castra descen-
des.* Res prorsus ita successit: audito siquid-
em Madianitæ vnus somnio, quod ille
alteri recensebat, se videlicet in somnis vi-
disse Madianitas à Gedeone superandos:
maximos Gedeon sumpsit Spiritus, ho-
stemq; magno & alacri animo aggressus,
debellauit. Ex quo apparet noluisse Deum
ut de suâ reuelatione securus esset, prius-
quam id ipsum ex ore percepisset huma-
no. Sed multo maiori dignum est admira-
tione, quod in eadem materia contigit
Moysi, quem cum multis propositis ra-
tionibus iussisset DEVS, ut ad liberandos
filios Israel proficisceretur, visionemque
suam miraculis virgæ in serpentem versæ,
& manus leprâ infectæ, confirmasset; ad-
eò se cunctabundum, debilem, ac ambi-
guum in hoc itinere exhibuit, ut licet ob
hoc iratus fuerit Dominus, nunquam ta-
men perfecta fide negotium hoc aggredi
ausus fuerit, donec illi adderet DEVS ani-
mum per fratrem suum Aaronem dicens:

M. 3.

AARON:

Mirabile
huius ve-
ritatis in
Moysæ e-
xemplum.

B.

Iohannis
à CruceOpera
Mystica

NVI

124

Exo. 4. 14. Aaron frater tuus Leuites, scio quod eloquens sis: ecce ipse egredietur in occursum tuum, videns quod te, loquetur corde: loquere ad eum. & pone verba mea in ore eius. & ego ero in ore tuo, & in ore illius. Quibus auditis Moses, confestim spe consilij, quod à suo fratre accepturus erat, resumpsit animam.

NOTA.

Humilis anima proprium est, non presumere solà cū Deo agere, nec tutam se credere, nisi hu mano adhibito cōsilio, quod etiā Deus ipse ab ea sequitur. Matth. 18 25.

In corde illius, qui solus est, hoc est, qui sua cum alijs non communicant, minime dilucidabit cōfirmabitq; Deus veritatem. Eccl. 4. 10

Est quippe humilis Animæ proprium vt non præsumat sola cum Deo agere, nec tuta vel satisfacta omnino esse possit, absq; directione & consilio humano. & hoc etiam requirit ipse Dominus: illis quippe, qui ad tractandum de aliqua veritate simul cōueniunt, ipse se ad eam dilucidandam, & in illis stabilendam adiungit, quæ ad modum se facturum Mosi & Aarōni inuicem conuenientibus promisit, vtriusque ore loquendo. Propterea quoq; in Euangelio dixit: Vbi sunt duo vel tres congregati in nomine meo (ad cōsiderandam quid ad maiorem gloriam honoremque meum expediat) ibi sum in medio eorum: illustrando videlicet, & in eorum cordibus diuinas stabilendo veritates. Sed oculatè perpendendū est, minimè dixisse: vbi fuerit vnus solus, ego ibi adsū, sed vbi ad minus fuerint duo, vt hinc cognosceremus, nolle Deum vt aliquis per se solus credat, & existimet veras esse gratias, quas à Deo recipit, neq; in illis mentem suam stabiliat, vel nimis absque cōsilio & gubernatione Ecclesiæ vel Ministrorum eius adhæreat, nam in corde illius qui solus est, minime dilucidabit aut confirmabit veritatem Deus, vnde frigidus ac debilis remanebit. Hinc est illud, quod amplificat Ecclesiastes dicens: Vn solus, quia cum ceciderit non habet subleuantem se: & si dormierint duo: fouebuntur mutuo (calore scilicet Dei, qui in medio eorum est) Vnus quomodo calefiet? (id est quomodo non frigidus in rebus diuinis remanebit.) Et si quispiam præualuerit contra vnum (Dæmon videlicet, qui contra illos præ-

ualet, qui soli seipfos in rebus diuinis regere volunt, nec ab aliquo accipere consilium) duo resistunt ei, discipulus videlicet & spiritualis Magister, qui inuicem conueniunt, ad cognoscendam & opere adimplendam veritatem. Et donec hoc fiat, vt plurimum ille, qui solus est se tepidum debilemq; in illa experitur, licet ab ipso Deo pluries eam audierit. Idq; ad eod, quod licet S. Paulus multo tempore prædicarit Euangelium, quod ille se non ab hominibus, sed ab ipso Deo audiuisse affirmat: nulla ratione quiescere ac securus esse potuerit antequam illud cum S. Petro, cæterisque Apostolis contulisset dicens: Ne forte in vacuum curerē, aut ecurrissim. Ex quo loco manifestè patet, nequaquam tutum esse ijs fidere rebus, quas Deus videtur reuelare; nisi eo quo præscribimus modo & ordine. Supposito etenim, quod animæ certò constet à Deo reuelationē processisse, sicuti S. Paulo cōstabat Euangelij sui certitudo (siquidem iam illud annuntiare cœperat) potest tamē homo in exequenda illa, rebusq; ad eam spectantibus aberrare. Licet enim Deus rem vnā dicat, non semper tamen dicit alteram: & multoties dicit rem, non tamen modum eā faciendū. Nam vt plurimum, quidquid industria & cōsilio humano consequi possumus, minime ille facit aut dicit quāuis ad intimā suam familiaritatē multo tempore aduiserit animā. Quam rem egregiè S. Paulus agnoscebat, siquidē (vt diximus) licet optime à Deo sibi reuelatum Euangelium nosset: se tamē ad illud cū cæteris Apostolis confertendū, & examinandum contulit. Id ipsum etiam clarè in Exodo patet, legitur enim ibiq; quamuis Deus tanta cum familiaritate cū Mose ageret; nunquā tamen consilium illud, ad eod salubre præbuerit quod sacerdotibus Ietro dedit, vt videlicet alios deligeret iudices, qui illi opem ferrent, ne populus

NOTA. Vt plurimum, quod cōsilio humano consequi possumus, minime ille facit aut dicit quāuis ad intimā suam familiaritatē multo tempore aduiserit animā. Deum facere, & hanc legem seruare Deo, etiam cum animabus, quos ad intempe-ramiam famularetur. Exod. 18. 21.

las à mane vsq; ad vespërã iudicia præstolaretur. *Prouide autẽ de omni plebe viros potentes, & timentes Deum, in quibus sit veritas &c. qui iudicent populum omni tempore.* Quod consilium approbavit Deus, nec tamen illud ei suggererat: erat enim huiusmodi res, quæ iudicio & consilio humano obtineri poterat. Eodem modo vniuersa, quæ circa visiones ac locutiones Dei occurrere possunt, quibus iudicium & consilium humanum prospicere potest; non solent illa reuelare Deus, semper enim vult, vt quantum fieri potest, consilio iudicioq; humano vtamur, præterquã in fidei rebus, quæ omne iudicium ac rationẽ superant; quamuis minime rationi repugnent. Quã obrem nemo sibi persuadeat, quod quia certus & securus sit Deum, & Sanctos cum eo familiariter multis in rebus agere, eo ipso debeant illi manifestare defectus, quos in quacunque re habet, si possit aliunde illos agnoscere. Quare caute admodum agendum est, minimeque fidendum: nam (sicut in Actis Apostolorum legitur) licet S. Petrus Princeps esset Ecclesiæ, & qui à Deo immediate instruebatur, in quadam tamen Cæremonia, qua inter gentes utebatur, errabat, Deus tamen silebat: donec S. Paulus corripere illum, sicut ipsemet asserit dicens: *Sed cum vidissem, quod non rectè ambularent, ad veritatem Euangelij: dixi Cepha coram omnibus, si tu cum iudæis sis gentiliter viuas, & non iudæicè, quomodo Gentes cogis iudæizare?* Nec Deus defectus huius per se ipsum Petrum admonuit, eò quod esset res in cuius notitiam via ordinaria, deuenire poterat.

Quam obrem multorum cum quibus in hac vita familiariter conuersatus fuerat, & quos multa luce virtuteque dotauerat, defectus, & peccata in die Iudicij puniet, quia in alijs rebus ad quas se faciendas ob-

ligari nouerant, fuerunt negligentes, illi, quæ eis cum Deo intercedebat, familiaritati, confisi. Vnde (sicut Cæcilius Dominus noster in Euangelio ait) tunc illi obstupescunt & dicent, *Dominus Domine, nonne in nomine tuo prophetauimus, & in nomine tuo damonia eiecimus, & in nomine tuo virtutes multas fecimus? dicitque Dominus tunc se illis responsurum dicendo: discedite à me, qui operamini iniquitatem, quia nunquam noui vos.* Ex horum numero erat Propheta Balaã, & alij ei similes, cum quibus licet loqueretur Deus, non tamen ei erant accepti, eò quod essent peccatores. Ad eundem etiam modum corripiet Dominus electos amicos suos, cum quibus hic familiariter fuit, conuersatus, de defectibus ac negligentijs quas comiserunt, de quibus nõ oportebat eos ab ipso met Deo admoneri: si quidem eos per legem, naturalemque rationem sibi datam admonuerit.

Tractationi itaque huic quantum ad rem hanc spectat finẽ imponẽdo, ex dictis elicio, quamcunque rem, quam anima quacunque, tandẽ supernaturali via recipiat, dilucide, sincere, & cum omni veritate debere, cõtinuo magistro suo spiritali patefacere & aperire. Quamuis enim nihil referre videatur, huiusmodi res manifestare, neq; tempus hac in re inutiliter consumere, cum repudiãdo huiusmodi res nihilque eas faciendo (sicuti docuimus) remaneat anima tuta & secura (præsertim quando sunt Visiones vel Reuelationes, vel aliæ supernaturales communicationes, quæ vel sunt manifestæ, vel parum refert an huiusmodi sint, vel non sint) nihilominus est admodum necessarium (quamuis animæ contrarium videatur) vniuersa patefacere, Idque ob tres causas.

Prima est, quia sicut diximus multa comunicat Deus, quorũ effectũ, vim, lucẽ & securitatẽ non omnino in anima cõfirmat

stabi-

Matth. 7.
22.

Quicquid
Anima
supernaturaliter
ouenerit,
debet illud
confestim
sincere, &
cum omni
veritate,
Magistro
suo spiritali
aperire.

Huius rei
causa.

B.

Ioannis
à Cruce

Opera
Mystica

NVI

124

stabilitque, donec ut dictum est de ijs agatur & tractetur cum illo, quem Deus constituit spiritualem iudicem Animæ illius, qui etiam potestatem habet ligandi illam & soluendi, resque eius approbandi & reprobandi, quemadmodum hoc auctoritatibus scripturæ superius adductis comprobauimus, & quotidiano etiam experimento comperimus, videndo humiles animas, quæ huiusmodi fauores suscipiunt, postquam de illis, cum quibus debent egerunt, cum noua quadam satisfactione, robore, luce ac securitate manere. In tantum ut aliquibus videatur quod antequam ista communicent, nec animo suo imprimantur, nec sua illa reputent, postquam verò ea manifestauerint, veluti de nouo illa recipiant, atque in ijs confirmantur.

Secunda causa est, quia ut plurimum indiget Anima doctrinâ & instructione, de rebus illis, quæ ei eueniunt, ut possit illâ viâ ad nuditatem spiritualemque paupertatem, quæ est nox obscura dirigi. Si enim hæc doctrina illi defuerit, supposito etiam quod Anima nollit huiusmodi res admittere; in perceptibiliter in viâ spirituali ruditatem quandam ignorantiamque contrahet, & ad viam sensuum pedetentim declinabit.

Tertia causa est. Quia ad humilem animæ subiectionem & mortificationem fouendam, expedit vniuersa de tegere, quâ uis ea nihili fieri debeant; nec ipsa illa æstimet. Repetite quippe est nonnullas Animas, quæ magnam sentiunt repugnantiam, in huiusmodi rebus dicendis, eò quòd nullas esse iudicent, neque sciant, quâ ratione illas sint accepturæ, quodque de illis iudicium laturæ illæ personæ, cum quibus agendum est: quod est exiguæ humilitatis indicium eamque ipsam ob causam, oporteat sese ad illas propaladas subijcere.

Exigua humilitatis indicium est, difficile esse in apertis, spirituali Patriarcanis iuu-

Alia verò sunt, quas maximopere pudet res huiusmodi de tegere, ne illa, quæ sanctorum sunt propria habere videantur, vel alias ob causas, propter quas vehementer in istis rebus aperendis affliguntur; id eoque videtur illis nihil subesse causæ, ad ista narranda, cum ipsæ nihili eas faciant; propter eandem tamen causam omnino expedit ut sese mortificent, & ista enarrent, donec iam omnino humiles, faciles, promptæque euadant, & postmodum ea semper non grauatè enuncient.

Verum circa ea, quæ dicta sunt animaduertendum est: non ex eo quod tam multum commendauimus ut res istiusmodi repellantur, & ne Confessarij cum Animabus de illis colloquia instituant, nõ inquam, propterea debent Patres spirituales alienos, se ab illis ostendere, nec usque ad eò repellere, & irridere, ut sese cohibendi, & ne illa manifestare audeant, præbeant occasionem, atque ita grauiter ferant, ut non pauca incommoda subeant, si ad illa manifestanda aditus præcludatur. Vt enim docuimus, solent ista esse medium, quod si sunt medium & modus, quo Deus ducit huiusmodi animas: non est cur illi irascamur, aut illum admiremur, aut occasionem scandali inde arripiamus: quin potius cum insigni benignitate tranquillitateque agendum est cum eis: addendo ipsis animum, & ut ea manifestent modo se invitando, imò si oportuerit, præcepto illas adigendo, tanta, etenim intercedere solet in narrandis rebus istis difficultas, ut istis medijs omnino, uti necesse sit. Sollicite etiam studeant, eos in fide dirigere, suauiterque ab omnibus illis supernaturalibus rebus oculos deflectere, præbendo illis doctrinam; quomodo ab illis denudare debeant spiritum, & appetitum, ut progredi valeant: hancque doctrinam faciunt eos altè mente recondere, pretiosius esse coram de-

Non debet spirituale Patres se irridere, sed ab eis propaladas detestantur. Divina patienter Anima in fide dirigenda, & suauiter à supernaturalibus denudanda.

coram Deo opus vnum, vel voluntatis actum in charitate factum, omnibus, quas celitus obtinere possunt Visionibus & Reuelationibus; & quâ ratione multæ animæ, quæ nihil horum sunt vnquam expectatæ, absque vllâ comparatione in sublimiori sunt sanctitatis gradu alijs, quæ multa huiusmodi dona recipiunt.

CAPVT XXIII.

In quo de apprehensionibus intellectus, qua via merè Spirituali contingunt, agere incipit, Et quidnam ea sint declarat.

Etiam si doctrina, quam de apprehensionibus intellectus, quæ sensuum via sunt tradidimus, si ea, quæ de ijs tractanda essent inspiciamus, aliqua ratione breuior cõpendiosiorque remaneat, nolui tamen hac in re fultor esse, cum etiam ad satisfaciendum proposito mihi in hoc opere scopo, ad expediendum videlicet intellectum, & denuadandum ab istis apprehensionibus, ac dirigendũ in fidei nocte, potius me prolixiorẽ fuisse existimẽ. Quã obrem auspiciabimur modo tractationem de quatuor intellectus apprehensionibus, quas octauo capite merè spirituales diximus, quæ sunt Visiones, Reuelationes, Locutiones & spirituales sentimenta, quas merè spirituales nuncupamus, quia non corporearũ imaginariarumq; instar, intellectui humano sensuum corporalium via, communicantur; sed absque vllõ alicuius exterioris vel interioris sensus medio, clarè ac distinctè supernaturali viã intellectui imprimuntur, eodẽ passiuè solummodo habente, hoc est nullo Animæ actu & operatione ad minus actiua & quasi propria interueniente.

Sciendum itaque est, lato modo & vni-

uersaliter loquendo, omnes istas quatuor apprehensiones, Visiones animæ appellari posse, cum etiam intelligere Animæ, videre intuerique dicatur. Et quoniam vniuersæ apprehensiones istæ, sunt intellectui intelligibiles, spiritualiter visibiles nuncupantur. Vnde etiam intelligentiæ, quas de illis format intellectus, intellectuales visiones dici possunt. Cum enim vniuersa obiecta, cæterorum sensuum (cuiusmodi sunt quidquid videri, audiri, odorari, gustari tangique potest) sint intellectus obiecta, quatenus veritati vel falsitati subsunt, hinc etiam fit, quod quemadmodum in oculis corporeis, omne illud quod est corporaliter visibile, visionem corporalem producit; sic oculis spiritualibus Animæ, intellectui videlicet, quidquid intelligibile est, spirituale visionẽ generat: siquidem vt diximus, rem aliquam intelligere, est illã videre. Quã obrem generaliter loquendo, quatuor istæ apprehensiones appellare possumus visiones, quod alijs sensibus nequaquam competit; vnus enim sensus minime alterius sensus obiecti, in quantum tale, capax est. Sed quoniam apprehensiones istæ, obijciuntur Animæ, secundum modum, quo alijs sensibus repræsentatur; hinc est quod proprie specificèq; loquendo, illud quod recipit intellectus, per modum videndi (valet quippe spirituales res intueri, quemadmodum corporeus oculus res corporeas) visionem appellamus: & illud, quod recipit, quasi discendo, nouasque res intelligendo, Reuelationem dicimus: quod autem audiendi modo excipit, Loquutionem vocamus: & ea, quæ secundum cæterorum sensuum modum experitur & percipit sicuti est quædam suavis spiritualis odoris intelligentiæ: & quædam degustatio saporis spiritualis, necnon voluptatis delectationisq; spiritualis, qua frui potest

N super-

B.
Iohannis
à Cruce

Opera
Mystica
NVI
124

supernaturaliter Anima; sentimenta spiritalia appellamus. Ex omnibus istis elicit intellectus, intelligentiam seu Visionem (sicuti diximus) sine vlla formæ, imaginis, vel imaginariæ figuræ, vel naturalis Phantasiæ, vnde illam possit erueret; apprehensione: sed immediatè huiusmodi res communicantur Animæ, operatione, mediisque supernaturalibus.

Ab istis itaque (sicuti à cæteris corporalibus & imaginarijs apprehensionibus fecimus) expedit etiam nobis hoc loco extricare intellectum introducendo dirigendoque eum per Noctem spirituales fidei ad diuinam & substantialem cum Deo vniionem, ne fortè huiusmodi rebus efficiatur intellectus rudior, implicatioque ac sic solitudinis & nuditatis ab omnibus rebus iter illi præpediatur, quod ad hunc finem requiritur. Supposito enim, apprehensiones istas multo esse nobiliores, vtiliores, tutioresque corporeis & imaginarijs, cum iam sint interiores mereque spirituales, & quas minus Dæmon attingere valet, communicatur siquidem per illas purius subtiliusque animæ Deus abique aliqua saltem actiua ac propria operatione ipsius, vel etiã imaginationis: nihilominus tamen, non solum possit sese intellectus ad dictum iter peragendū huiusmodi rebus irriterit, & implicare, sed etiam possit graviter decipi, ob modicam suam circumspeditionem.

Et quamuis possemus aliqua ratione tractationem hanc de istis quatuor apprehensionum modis coniunctim simulque absolute; cõmune ac vniuersale de illis præbendo consilium, quod etiã de cæteris damus, vt videlicet nec quærantur, nec desiderentur, nihilo secius, quia occasione oblata aliqua doctrinã salutem ad id cõmodius faciendum adferemus, & aliqua puncta ad illas spectantia tractabimus, expe-

dit de vnaquaque illarum in particulari agere; vnde de primis, quæ sunt Visiones spirituales, vel intellectuales loquentur.

CAPVT XXIV.

In quo de duobus modis Visionum intellectualium, quæ Supernaturali via contingunt differunt.

Loquendo in præsentem propriè de illis, quæ sunt spirituales Visiones, abque alio sensus corporei interuentu, dico, duos visionum modos obijci posse intellectui. Quædã sunt corporearum substantiarum, aliæ verò substantiarum separatarum, vel incorporearum. Corporearum, circa vniuersas res materiales, quæ sunt in cælo & in terra versantur, quas Anima, quodã luce à deo deriuata interueniente, videre potest in qua vniuersas res absentes, quæ iam siue in cælo, siue in terra, intueri licet.

Aliæ verò Visiones, quæ sunt substantiarum incorporearum, aliud quoddã sublimius lumen requirunt: vnde etiam Visiones illarum substantiarum incorporearum, sicuti sunt Angelorum & animarum, minime sunt frequentes, nec huius vitæ propriæ, multo autem minus Essentiæ Diuinæ Visio, quæ est comprehensorum propria, nisi forte per modum transeuntis hoc donum alicui concedatur, Deo dispensante, vel conseruante vitam, & conditionem naturalem, ab illius vsura spiritum non nunquam abstrahendo: prout in Apostolo S. Paulo potuit euenire, ipso dicente se vidisse arcana in tertio cælo, id est, quod fuerit raptus vt illa cerneret, quæ non licet homini loqui: *Sive in corpore, sive extra corpus nescio, Deus scit.* Ex quo liquet eum viam naturalem per raptum deseruisse, Deo ipso modum operante. Hinc etiam vbi probabiliter creditur quod Essentiam suam

DEVS

Apprehensiones istas multo sunt nobiliores, vtiliores & tutiores corporeis, & imaginarijs, & quærantur.

Vniuersale consilium omnibus istis apprehensionibus, vt nec quærantur, nec desiderentur.

Deus Moysi manifestauerit, ei dixisse legitur: *Cumque transibit gloria mea, ponam te in firmamento petrae, & protegam dextera mea, donec transeam: ne, scilicet, cum transiret, tantam gloriam sustinere non valens, interiret. Qui transitus nil aliud erat quàm seise illi visendum præbere, per modum transeuntis, protegendo dextera sua vitam Moysis naturalē. Cæterum visiones istæ adeo substantiales, cuiusmodi fuerunt Visio Diui Pauli, Moysi, & Eliæ Parentis nostri, cum ad ostium spelunçæ cooperuit pallio vultum suum, ad sibilum Auræ tenuis Dei, per modum transeuntis contingunt, idque rarissimè & vix vnquam, & admodum paucis; hoc enim solum illis præstat, qui sunt fortes Spiritus Ecclesiæ, & Legis Dei, sicuti fuere tres viri commemorati.*

Attamen licet prædictæ Visiones de lege ordinatæ nequeant videri in præsentia vita, nudè, & clarè; possunt tamen percipi in ipsa substantia Animæ, mediante notitia quadam amorosa, vna cum suauissimis affectibus, & amplexibus spectantibus ad genus illud sentimentorum spiritualium, de quibus postmodum Deo auxiliante acturi sumus: eò siquidem calor noster vergit, ac dirigitur, ad diuinam scilicet coniunctionem, & vnionem animæ cum Dei substantia describendam, quod fiet cum de Intelligentia mystica, & consula seu obscura, adhuc explicanda tractabimus: quo loco dicturi sumus, quemadmodum Deus media hac amorosa, & obscura Notitia, coniungitur animæ in gradu eminenti, atque diuino: Hæc siquidem notitia obscura & suavis, quæ est Fides, ita deseruit in præsentia vita ad vnionem diuinam, sicuti lumen gloriæ in vita beata deseruit vt medium ad claram Dei Visionem. Agamus iam, de Visionibus substantia-

rum corporearum, quæ spiritualiter in Anima recipiuntur, suntque in modo, Corporeis Visionibus similes. Sicut enim oculi videt corporeas res, media luce naturali; ita Anima intellectu, luce supernaturaliter deriuata mediante (de qua iam sumus locuti) easdem illas res naturales & alias, quas Deus vult, interius videt, solumque in modo videndi discrimen est, nam spirituales vel intellectuales, clarius ac subtilius multò, eueniunt corporalibus. Quàdo n. placet Deo, hunc exhibere Animæ fauorem, communicat ei supernaturalem illam lucem (de qua sumus loquuti) in qua clarissimè facillimeque res, quas Deus vult, siue illæ in cælo sint, siue in terra, cõspicit, nullum adferente impedimèrum absentia vel præsentia illarum. Fitque hoc, veluti si aperiretur quædam lucidissima porta, per quã Anima in ecalatè videret, similitudinem quandam coruscationis, quando nimirum illa in aliqua nocte obscura subitanè res illustrat, facitque dilucidè ac distinctè apparere: confestimque iterum eas in tenebris & obscuritate deserit, quamuis formæ, & figuræ rerum visarum, in Phantasia remaneant, quæ omnia longè perfectius in Anima peraguntur. Interdum enim adeo impressa manent ea, quæ spiritu vidit in luce illa, vt quotiescunque illustrata à Deo, attendit, eodè modo in se illa videat vt prius: sicut in speculo videntur formæ in illo representatæ, quotiescunque speculum aspicitur: adeo vt formæ illæ rerum visarum, nunquam deinceps ab anima omnino recedant, esto nonnunquam fiant aliquanto remotiores.

Effectus porro, quos huiusmodi Visiones in Anima produciunt, sunt, Quies, Illuminatio, Lætitia ad normam gloriæ, suauitas, puritas, & amor, humilitas, prouitas, seu eleuatio Spiritus ad Deum, euenitque hoc aliquando

B.

Ioannis
à CruceOpera
Mystica

NVI

124

quando plus, aliquando minus, aliquando plus vnus, aliquando verò plus alterius; iuxta mensuram spiritus recipientis, vel quemadmodum DEVS voluerit.

Potesť Dæmon similes visiones.

Potesť etiam Caco dæmon similes visiones in Anima mediante aliquo naturali lumine efficere, vt èdo Phantasiæ operâ, in qua spiritali suggestione clarificat, malignus spiritus, obiecta, siue illa sint præsentia, siue absentia. Vnde super illũ S. Matthæi locũ, vbi Euangelista dicit ostendisse Christo dæmonẽ vniuersa mundi regna, & gloriam eorũ ostendit ei omnia regna mudi. asserunt nõnulli Doctores hoc factũ fuisse suggestione intelligibili, nam impossibile erat efficere, vt oculis corporeis omnia mundi regna, eorumque gloriam cernere possẽt. Verũ inter istas visiones, quas obijcit Dæmon & illas, quæ ex DEO oriũtur, latissimum discrimen intercedit. Effectus quippe, quos dæmoniacæ producũt in Anima, nequaquã sunt illorum instar, quos bonæ ingenerant: imò ariditatẽ siccitatẽque spiritus in tractando cũ DEO, & propensionẽ ad propriã sui ipsius æstimationem inducunt & inclinant ad illas libetẽr admittendas, & magni illas faciẽdas, nulloq; modo tenevitudo humilitatis, diuiniq; amoris relinquunt, sed neq; formæ visionũ istarum cũ suauis illa ac iucũda claritate inculpũtur, & imprimũtur Animæ, sicuti aliarũ: neq; tam diu durãt, imò quãtocius abolentur, & veluti ab Animã, abraduntur, nisi forte magni illas faciat Anima, tunc enim ipsa earũ æstimatio, id efficit, vt naturaliter illarũ sit memor, verũ id sit nimis aridẽ ac insipide, neq; illũ amoris humilitatisque effectum, quem visiones bonæ, cum illarũ recordatur, producunt.

Visiones istæ in quantũ sunt creaturarũ, eũm quibus nullam Deus conuenientiam proportionemq; essentialẽ habet; nõ possunt intellectui esse vsũ, & inferuire pro

medio proximo vnionis cũ DEO. Quamobrem expedit Animæ negatiuẽ se in illis habere (sicuti & in cæteris, de quibus sumus loquuti) vt possit progressũ facere per proximũ mediũ (quod est fides) incedendo; vnde etiam non debet Anima visionum illarũ formas, quæ in ea remanẽt, impressæ veluti in archiuio vel thesauro quodã recondere & asseruare, neq; debet velle illis inniti: hoc enim nihil aliud esset, quã velle formis illis, imaginibus & personis, quæ circa interiora versantur occupari, nec per omniũ rerũ abnegationẽ ad DEũ rẽdere. Dato enim casu, quod formæ illæ semper ibi representarẽtur; non tamẽ illã nimis præpedirent, si Anima nihil illas curet. Licet enim verũ sit formatũ istarũ memoriã stimulare animã ad aliquem DEi amorẽ contemplationemque: multo tamen amplius vrget & erigit pura fides, & obscura nuditas ab omnibus istis, neficiente Anima qua id ratione fiat, aut vnde procedat. Vnde eueniet, inflãmari Animã anxietatibus amoris DEi purissimis, nec tamen illa nouit vnde illæ promanarint, aut ex quo sint ortæ fundamento. Reuera tamen nihil aliud fuit, nisi quod sicut fides altiores misit radices & copiosius animæ infusa mediante illa vacuitate, tenebra, & omnium rerũ nuditate seu spiritali paupertate (omnia enim hæc vnã rẽ solam appellare licet) ita etiam simul coniunctimque radicata fuit & affluentius Animæ infusa Diuina charitas. Vnde quo amplius sese obscurare, & ab omnibus interioribus, exterioribusq; rebus, quas potest recipere, euacuare, & annihilare voluerit Anima, eò copiosior ipsi fides, Amor, & spes, infunditur. Amorem tũ istũ aliquando non percipit Anima, nec cõprehendit. Idq; eã ob causã, quia Amor iste, nequaquã residet aut subiectatur in sensũ cũ tenetudine, sed in Anima cũ fortitudine &

Qualiter debet in Animã visionum istarũ gernerẽ.

Nora.

Cum ageretur in Anima fides, supertur etiam Diuina Charitas.

efficax.

*Matth. 4. 8.
Quos S.
Tho. refert
3. p. 9. 41.
art. 2. ad
3.
Discrimen
inter Dei
dæmoniacæ
visiones.*

efficacia, maiorem quam antea addens ad gerendas res animum, quamuis etiam redundet interdum & in sensum, sequere nentum ac dulcem demonstrat.

Quamobrem ad obtinendum amorem illum, lætitiæ & gaudium, quod huicmodi visiones in Animâ producunt, necessarium est ut insigni prædita sit animi fortitudine, & mortificatione ad volendam omnique studio conandum semetipsam denudare, euacuare & in obscuro ab omnibus collocare, & ad amorem illum ac gaudium in eo, quod non videt, nec sentit, sed nec videre sentireque in hac vitâ potest, in Deo videlicet, qui est incomprehensibilis & super omnia, fundandum & stabilendum: & propterea oportet nos ad illam pergere, per omnium rerum abnegationem. Aliter enim, supposito etiam Animam adesse sagacem, humilem & fortem, ut eam non valeat demon visionibus istis decipere, nec (ut facere consuevit) in aliquam præsumptionem præcipitare: non faciet tamen progressus ad vltiora, eò quod nuditati spiritali paupertati que spiritus, & vacuitati in fide, quæ requiruntur, (sicut dictum est) ad vñionem Animæ cum Deo, obstaculum ponit. Et quoniam eadem doctrina, quam decimo nono & vigesimo capite de visionibus & apprehensionibus supernaturalibus sensus tradidimus, istis etiam visionibus applicati deseruireq; potest, non ero prolixior, nec tempus in eâ dilatanda, consumam.

CAPVT XXV.

In quo de Reuelationibus disputatur, quidnam ea sint declaratur, & quedam earum diuisio proponitur.

Secundum propositum nobis ordinem tractandum nobis iam est, de secundo

spiritali apprehensionum modo, quæ Reuelationes superius appellauimus, quarum nonnullæ ad Prophetiæ spiritum propriè pertinent. Circa quod sciendum est primo loco, Reuelationem nihil esse aliud, quam alicuius occultæ veritatis detectionem, vel arcani alicuius, aut mysterij manifestationem. Vt si exempli causa aperiret Deus alicui Animæ, rem aliquam ut illa in se est, declarando intellectui veritatem ipsius; vel aliquas res, quas fecisset ipse, vel facit, vel facere disponit, manifestaret. Et secundum hanc doctrinam, asserere possumus in duplici differentia Reuelationes reperiri: quædam sunt refectiones veritatum intellectui factæ, quæ propriæ intellectuales notitiæ, vel certè intelligentiæ appellantur, quædam verò manifestationes sunt arcanorum, & hæc magis propriè quam istæ aliæ, dicuntur Reuelationes. Priores enim non possunt in rigore vocari Reuelationes; illæ siquidem in eo consistunt, ut Deus cognoscere faciat Animam veritates nudas, non solum ad res temporales spectantes, sed etiam ad spirituales, aperte & manifestè illi eas demonstrando. De quibus sub Reuelationum nomine tractare volui, primo ob magnam illarum inter se propinquitatem & colligationem, secundo ne tot distinctionum nomina multiplicarem.

His itaque suppositis, optime nunc possumus Reuelationes in duo apprehensionum genera distinguere, quorum vnum intellectuales notitias nuncupabimus, aliud verò secretorum arcanorumq; Dei Mysteriorum manifestationem; de quibus duobus capitibus, quam breuissimè fieri poterit tractabimus, in proximè sequenti de intellectualibus notitijs agendo.

(··)

N. 2

CA.

B.

Iohannis
de CruceOpera
Mystica

NVI

124

Reuelationes in duplici reperiuntur differentiâ.

Quidnam sit Reuelatio?

CAPVT XXVI.

In quo de intelligentijs nudarum veritatum in intellectu differitur, docet eas in duplici esse differentia, & qua ratione se debeat in illis gerere Anima

AD propriè appositèq; de hac nudarum veritatum Intelligentia, quæ intellectui confertur, loquendum, requirebatur profecto vt ipsemet Deus arripere manum, calamumq; dirigeret. Scire siquidem te opto dilecte Lector vniuersam superare eloquentiam id. quod huiusmodi Intelligentiæ in se ipsis sunt pro Anima. Sed quoniam ego non ago de illis hoc loco ex professo, sed solummodo ad instruendam ac dirigendam in illis Animam ad Diuinam vnionem, æqui bonique consulatur, si de illis compendiosè & modificate, quantum ad propositum nostram satis erit, disseramus.

Hic visionum modus, vel vt aptius loquar, noticiarum nudarum veritatum, est admodum ab eo diuersus, de quo vigesimo secundo capite sumus locuti, non enim eo ritu fiunt, quo corporeæ res ab intellectu conspiciuntur, sed modus hic in hoc situs est vt intelligantur ac videantur intellectu veritates Diuinæ, siue veritates de rebus, vel super rebus, quæ sunt, fuerunt, & erunt. Quod est spiritui Prophetico admodum conforme & consentaneum, quemadmodum fortasse postmodum explicabimus. Hinc notandum est istud noticiarum genus, in duas species distingu-

Dua istarum noticiarum seu intelligentiarum species.

gui. Quarum quædam eueniunt Animæ circa Creatorem, aliæ verò circa creaturas versantur, vt diximus. Et quamuis ambæ persuasives sint animæ, voluptas tamen, quam illi adferunt Diuinæ, tantopere ex-

cellit, vt nihil possit reperiri cui confertur possint, neque verba suppetant, quibus dignè possint exprimi. Sunt quippe ipsiusmet Dei notitiæ & ipsiusmet Dei delitiæ, cui vrait Dauid, nihil simile; *Non est qui similis sit tibi.* Contingunt enim huiusmodi notitiæ directe circa ipsū Deum, sublimissimè sentiendo de aliquo ipsius attributo, nunc de eius omnipotentia, nunc de fortitudine, nunc de Bonitate, Dulcedine, &c. & quotiescunque hæc intelligentia percipitur, inserit in generatque Animæ id ipsum quod percipit seu sentit. In quatum enim est pura contemplatio, aduerit anima impossibile esse aliquid de eo effari, nisi forte aliquibus terminis ac locutionibus genericis & vniuersalibus, in quas deliciarum bonorumque copia, quam ibi percipit, Animam ista patientem facit prorumpere, non ita tamen vt per illa perfectè intelligi possit id, quod ibi Anima sensu & degustauit. Vnde Dauid istorum aliquid expertus, verbis solummodo communibus genericisque illa declarauit dicens.

Iudicia Domini vera. hoc est, ea quæ nos iudicamus & sentimus de Deo, & de virtutibus ac attributis eius in ipso experimur, vera sunt. *iustificata in semetipsis: desiderabilia super aurum & lapidem pretiosum multum, & dulciora super mel & sauum.* De Mose quoque legimus, quod in sublimissima quadam notitia, quam illi de se in transitu quodam impertijt DEVS; id quod sentiebat communibus duntaxat verbis exposuit, transeunte enim Domino per eum in notitia illa magno cum impetu solo stratus, dixit, *Dominator Domine Deus, misericors, & clemens, patiens & multa miserationis, ac verax. Qui custodi misericordiam in milia.* Vnde apparet, quod cum requireret Moyses id quod in DEO vna sola notitia cognouerit,

noceat, manifestare, expressit illud, & omnibus illis verbis eructauit. Et quamvis dam notitijs istis fruatur Anima, soleat interdum in aliqua verba prorumpere, optime tamen animaduertit, nihil se ex ijs quæ sentit, expressisse, videt enim nullocæ apto nomine explicari posse. Quare S. Paulus sublimi illa notitia Dei potius, non est conatus verbis illam propalare, sed tantum non licere de ea hominibus loqui dixit.

Diuinæ istæ notitiæ, quæ circa Deum versantur, nunquam sunt de rebus particularibus. In quantum enim circa supremum Principium occupantur, non possunt in particulari verbis offerri, nisi forte sese extenderet, hæc cognitio ad aliquam aliam veritatem Deo minorem, quæ aliqua ratione explicari possit, sed notitiæ illæ Generales, nullo modo.

Itas verò sublimes amorosæque notitias nulla consiliū valet Anima, nisi, quæ iam ad vniouem cum Deo protracta est; cum ipsæ ad vniouem iam pertinent: nam in quodam actu, qui inter Animam & veritatem Diuinam fit, consistunt, quare ipsemet Deus est ille, qui ibi percipitur & degustatur; & quamvis non ita clarè manifesteque, sicut in gloria, nihilo secius tamen adeò sublimis excelsusque est attractus notitiæ & suauitatis, vt intimas quasque animæ medullas peruadat & penetret: neque potest sibi demon sese interponere, neque simile quid comminifci (nihil quippe simile, cuique conferti valeat reperitur) nec demum similem suauitatem ac voluptatem infundere: notitiæ siquidem illæ Diuinam aliquo modo essentiam, & vitam æternam sapiunt. Dæmon autem nullo pacto, rem tantopere eminentem fingere potest. Posset nihilominus veluti

simia aliqua, apparenter obtrudere, representando Animæ, magnitudines quasdam & sarietates, repletionisque admodum sensibiles, omnem mouendo lapidem vt persuadeat Animæ, illud vere ipsum esse Deum; non tamen facere potest, vt hæc ipsius commenta intima Animæ penetrabilia peruadant, illamque renouent, & subitaneo amore inflamment, quem admodum solent diuinæ.

Reperiuntur enim quædam ex istis notitiæ & tactus, quos Deus in ipsa Animæ substantia perficit; qui taliter illam locupletant & ditant, vt non solum vnus illorum, ad auferendas vna vice imperfectiones aliquas, quas ipsa toto vitæ suæ decursu eliminare nequiebat, satis sit; sed etiam eam virtutibus ac donis Diuinis affatim repleat. Sunt verò tactus isti adeò suaves, adeoque intima voluptate perfundunt Animam, vt vnico illorum, vnuerfos totius vitæ suæ labores & dolores, licet illi essent innumeri, abundè remuneratos arbitretur: redditurque inde tantopere magnanima, & propter Deum multa patiendi auida, vt singulariter affligatur quotiescunque se non multa pati animaduertit.

Ad sublimes istas notitias nequit Anima cooperatione aliqua sua vel imaginatione pertingere: vt enim diximus, sunt illæ super omnia ista; vnde etiam oblique habilitate aptitudineque Animæ efficit illas Deus in ipsa. Hinc est, quod nunquam eum minus illa cogitat, minusque eos exoptat, consuevit Deus istos diuinos tactus illi concedere, per quos in ea quasdam reminiscencias seu commensationes Dei efficit. Et istæ interdum subitanè in ea producuntur, reducunt sibi in memoriam Anima res aliquas, interdum etiam minimas. Sunt autem tantopere efficaces, atque sensibiles, vt

*Nec illas
Dæmon
fingere
valet.*

*Ad sublimes
istas
notitias
nequit a-
nima ali-
qua sua
cooperati-
one per-
tingere.*

B.
Iohannis
à Cruce

Opera
Mystica
NVI
124

*Quanta
sit istorum
actuum
efficacia?*

aliquando non solum Animam, sed ipsum etiam corpus, faciant contremiscere. Alias vero in spiritu admodum tranquillo absque tremore villo, cum sublimi quodam voluptatis & suavitatis sensu, ac spiritus refocillatione, eueniunt.

Aliquando etiam in verbo aliquo, vel dicto vel addito, siue illud sit ex sacris literis, siue aliunde de promptum contingunt, non tamen eiusdem semper sunt efficaciam & suavitatis, multoties enim in valde remisso gradu contingunt: verum licet maxime sint remissi, maioris certe valoris æstimationisq; est vnica commonefactio tactusque huiusmodi à DEO Animam concessus, quam plures alia creaturarum ac operum DEI notitiæ ac considerationes.

*Qualiter
se anima
in notitijs
istis gerere
debeat?*

NOTA.
*In notitijs
istis non se
debet ani-
ma nega-
tiue habere.*

Quoniam vero notitiæ istæ subitanè ac derepente (sicuti diximus) & absque liberi arbitrij assensu tribuuntur Animæ, non est, quod illas adipisci conetur vel non conetur, sed se humilem resignatamque circa illas, exhibeat. DEVS enim opus suum, quomodo & qualiter illi placuerit, perficiet. In istis porro notitijs, non dico vt se habeat Anima, negatiuè, quemadmodum in cæteris apprehensionibus: nam (sicuti hoc loco diximus) ipsæ sunt vnionis pars, ad quam dirigimus Animam. Ad quem etiam vnionis Diuinæ consequendum finem, docuimus illam sese à cæteris omnibus notitijs denudare, ac abstrahere. Præstantissimum verò medium ad obtinendos à DEO huiusmodi tactus & notitias debet esse Humilitas, & DEI amore pati cum resignatione, & sine omni retributionis intura. Huiusmodi siquidè fauores non conceduntur Animabus proprietarijs, proueniunt enim ex singulari admodum dilectione DEI erga Animam, cum etiam reciprocè diligat eum Anima purissimo Amore, nulloq; commodi pro-

*Præstan-
tissimum
medium
ad Tactus
istos Diui-
nos obti-
nendos.
Huiusmo-
di Diuini
fauores non
concedun-
tur ani-
mabus pro-
prietarijs.*

prij respectu permixto. Et hoc est illud quod DEI filius significare voluit per S. Ioannem quando dixit. *Qui diligit me, diligitur à Patre meo, & ego diligam eum, & manifestabo ei me ipsum.* Quibus verbis notitiæ tactusque (de quibus loquimur) quos DEVS Animam se in veritate diligenti exhibet, & manifestat, continentur.

Secundus noticiarum vel visionum modus, veritatem videlicet interiorum, plurimum ab eo, de quo disputauimus, differt, eò quod circa ea, quæ DEO sunt interiora, versetur. In isto noticiarum modo, veritatis rerum vt in se sunt cognitio, necnon eorum, quæ inter homines, aguntur & eueniunt; continetur. Est autem huiusmodi naturæ hæc cognitio, quod quando confertur Animæ istarum veritatum notitia, adeò illæ in intemibus eius imprimuntur, absque eò quod aliquis quidpiam ei dixerit; vt licet contrarium dici asserique audiat, nullo pacto interiorum assensum illi præbere valeat, licet etiam sibi ipsi vim inferat ad contrarijs assentiendum: intuetur enim & cognoscit aliquid aliud spiritus ipsius, in eo, quod illi spiritualiter fuit representatum, estque ei perinde ac si illud clarè cerneret; potestque res hæc ad Spiritum Prophetiæ, vel ad illam gratiam quam S. Paulus *Donum discretionis Spirituum* appellat, reduci. Quamuis autem adeò certè & indubitate constet illud Animæ (vti diximus) non potest tamen non sequi id, quòd spiritualis eius Magister iusserit, etiam si illud plurimum illi, quod ipsa percipit & sentit, repugnet, vt possit hac ratione dirigi Anima in fide ad vnionem Diuinam, ad quam potius tendere debet, credendo quam intelligendo.

Extant vtriusque rei liquida manifesta- que in Diuinis literis testimonia. De particulari etenim cognitione, quæ de rebus haberi potest, hæc protulit verba Sapiens.

ipse

ipſe enim dedit mihi horum, que ſunt ſcientiam
vera, ut ſciam diſpoſitionem orbis terrarum, &
virtutes elementorum, initium & conſumatio-
nem, & medietatem temporum, viciffitudi-
nem, permutaciones, & commutaciones tempo-
rum, anni curſus & ſtellarũ diſpoſitiones, natu-
ras animalium, & iras beſtiarum, vim ventorũ,
& cogitaciones hominum, differentias virgulo-
rum, & virtutes radicum, & quacunq; ſunt
abſoſa & improuiſa didici. Omnium enim
artifex docuit me ſapientia. Quamuis autem
iſta omnium rerum notitia, quam ſe hoc
loco à Deo accepiſſe fatetur Sapiens, ge-
neralis fuerit & infula; eodem tamen te-
ſtimonio vniuerſe notitiæ, quas particu-
lariter Animabus Deus via ſupernaturali,
quando ipſe voluerit, inſudit, ſufficiẽter
comprobantur. Non quod illis largiatur
Deus generalem ſciẽtiæ habitum, quem-
admodum rerum, quas recentuiſimus, lar-
gens eſt Salomoni, ſed maniſeſtando illis
interdum veritates nonnullas, quarum-
cunq; rerum iſtarum, quas hic Sapiens
enumerat.

Quamquam verum ſit, Dominum no-
ſtrum inſundere etiã pluſibus animabus,
multarum rerum habitus, nunquam tamẽ
adeo vniuerſales ſicut Salomoni, ſed
ſunt habitus iſti, ſecundum differentiã illã
donorum, quæ S. Paulus recenſet, & quæ
diuidit Deus prout vult, inter quæ nume-
rat ſapientiam, ſcientiam, fidem, prophetiam,
ſpirituũ diſcretionem, intelligentiam Lingua-
rum, declarationem ſermonum. Quæ vniuer-
ſe notitiæ dona ſunt infula, quæ gratis
conferret Deus cui voluerit, ſicuti ea ſanctis
Prophetis & Apoſtolis, & alijs Sanctis lar-
gitur.

Verũ id quod nunc aſſerimus eſt, præ-
ter iſtas gratias gratis datas, ſolere perſo-
nas perfectas vel certè illas, quæ iam in via
perfectiõnis progreſſum faciunt, crebrò
admodum & ordinariẽ illuſtrari præſen-

tiumq; vel etiam abſentium rerum no-
titiã habere: quas mediante luce quam in
ſpiritu iam illuminato purgato recipiunt,
agnoſcũt. Quæ de re intelligere & explica-
re illa Prouerborũ verba poſſumus, ſcili-
cet. Quomodo in aquis reſplendet vultus proſpi-
cientium, ſic corda hominũ maniſeſta ſunt pru-
dentibus. illis ſcilicet, qui adepti ſunt ſapi-
entiam ſanctorum: quam hic ſacræ literæ
Prudentiam appellant. Ad eundẽ quoque
modum huiusmodi illuminati ſpiritus, a-
lias etiam interdum res agnoſcunt, licet
non quando cumq; illis liberit: hoc enim
eorum duntaxat eſt, qui huius notitiæ ha-
bitum conſecuti ſunt; ſed nec iſti ſemper
agnoſcunt omnia, hoc ſiquidem ſit,
ſicuti placuerit Deo fauorem illis impen-
dere.

Sciẽdum tamen eſt, homines iſtos, qui
ſpiritu purgatum adepti ſunt, multo fa-
cilius (quamuis quidam plus cæteris) co-
gnoſcere ea, quæ in cordibus ſpirituq;que
interiori aliorum geruntur, inclinationes
quoq; & talenta eorum, & hoc ex indicijs
externis, licet interdum minimis, exem-
pli gratia ex verbis, nutibus, alijsque de-
monſtrationibus. Quemadmodum enim
Dæmon iſtud idcirco præualet, quia ſpiri-
tus eſt: ita etiã hoc ipſum poteſt ſpiritua-
lis homo iuxta Apoſtoli dictum, *Spiritu-
lis autem iudicat omnia: Et iterum, Spiritus
omnia ſcrutatur, etiam profunda DEI.* Vn-
de etiam ſi, ſecundum naturæ ordinem
nequeant ſpirituales homines aliorum
cogitaciones interioraque agnoſcere; per
ſupernaturalem tamen illuſtrationem, ex
indicijs optimè ea poſſunt perſpecta
habere. Et licet in cognitione ex indicijs
deducta multoties poſſint decipi, pluries
tamen veritatem attingunt. Neutri ta-
men horum ſidendum eſt; dæmon ſiqui-
dem (ſicut iam dicturi ſumus) ſolet ſe re-
bus iſtis maximopere magraq; cum

*Hominis
Spiritus
purgatus
adepti, fa-
cile agnoſ-
cunt, quæ
in aliorum
cordibus
geruntur,
& quare?*

*1. Cor. 2. 15
Ibidem.*

*Huiusmo-
di de alie-
nis factis
& cogita-
tionibus
notitia, re-
ſpectu ſemper
& repu-
dian-
de, et ſo-*

B.

Iohannis
de CruceOpera
Mystica

NVI

124

subtilitate immiscere ac interponere: quã obrem repudiari, & reijci semper debent huiusmodi intelligentiã vel notitiã.

Quod autem eorum, quã ab hominibus geruntur, & quã illis contingunt, possint spirituales etiam absentes notitiã habere, probatur libri quarti Regum testimonio, ubi cum Giezi minister *Nostri Patris Sancti ELISAEI* celare vellet pecuniam quandam à Naaman Syro acceptam dixit ELISAEVS. *Nonne cor meum in presenti erat, quando reuersus est homo de curru suo in occursum tuum?* Quod fit, spiritu res intuendo, ac si in præsentiã agerentur. Idem etiam ex eodem libro demonstratur, ubi de eodem Propheta legitur; quod cognoscens quidquid Syriã Rex cum suis Principibus in secreto recessu loqueretur, nunciabat illud Israelitico Regi: quam obrem cassa irritaque ipsius consilia euadebant; adeo vt animaduertens Rex Syriã vniuersa sua consilia Regi Israel patere, dixerit iuis. *Quare non indicatis mihi, quis proditor meus sit apud Regem Israel?* Tuncque illi vna seruatorum eius dixit. *Nequaquam Domine mi Rex, sed ELISAEVS Propheta, qui est in Israel, indicat Regi Israel omnia verba, quacumque locutus fueris in conclauis tuo.*

Vtraque notitiarum istarum euenit etiam Animã passiuẽ sese habenti, & absque vlla ipsius cooperatione. Contingit quippe, quod manente Anima valde à cogitatione alicuius rei aliena; obijciatur illi in spiritu viuã eorum, quã audit legitque; intelligentia, elatior etiã & manifestior multo, quam ipsa verba sonant: interdum etiam hoc accidit, licet verba ipsa minime intelligat, & ne quidem si Latina sint an non sciat; repræsenteatur tamen ei, eorũ notitiã verbis non intellectis.

Multa disenda occurrunt de fraudibus & deceptionibus, quas potest dæ-

mon machinari, & de facto machinatur in hoc notitiarum ac intelligentiarum modo, incredibiles profecto & occultissimi sunt laquei & deceptiones, quibus hic vitur: in quantum videlicet suggestionibus suis repræsenteare Animã multas intellectuales notitiã potest, viendo ad hunc finem sensibus corporeis; adeoque illas vehementer imprimit, vt omnino aliter se rem non habere appareat: & nisi humilis ac circumspicua fuerit Anima, mille illi dubio procut, ingret & persuasus debet mendacia. Dæmonis siquidem suggestio, magnam interdum vim facit animã, tunc maximè, cum aliquatenus de debilitate sensus participat, in quo dæmon cum tanta efficacia, vt persuasione, stabilitateque notitiã imprimit; vt multa tunc oratione & violentia ad illam expellendam indigeat anima. Solet enim aliquando falso & magna cum claritate aliena peccata, nec non deprauatas conscientias & animas manifestare, totumque hoc facit, vt illas infamet & excitet in eis desiderium illa propalandi, vt sic multa committantur peccata, zelum etiam in Anima accendit, illique persuadet hæc omnia ad hunc fieri finem, vt ista Deo precibus commendentur. Nam licet ambigere nõ liceat, Deum interdum animabus sanctis proximorum suorum necessitates repræsenteare, vt ipsi eas illi commendent, vel aliquod illis remedium adferant, quemadmodum legimus manifestasse Hieremiã infirmitatem Prophetæ Baruch, ad hoc, vt illi circa eã doctrinam instructionemque præberet; plurimis tamen vicibus facit hoc dæmon, idque falso vt alios peccati infamet, vel illos affligat, quã res multis nobis experimentis constat. Alijs quoque vicibus, alias inferit & imprimit notitiã, inducitque ad credendum eas.

Vni-

4. Reg. 5.
26.4. Reg. 6.
11.

Vniuersæ notitiæ istæ siue proficiantur à Deo, siue non, exiguam admodum adferre possunt Animæ utilitatem, quantum spectat ad eam in itinere ad Deū promouendam, si præsertim Anima illis vi & in hære re voluerit, imò nisi adsit sollicitudo, curaque illas abnegandi, non præpedient duntaxat illam, sed graue etiam dānam adferent & in multis præcipitabūt errores. Omnia siquidem inconuenientia & pericula, quæ reperiri posse docuimus in supernaturalibus apprehensionibus, de quibus hucusque egimus, & multo plura, in illis quoque inueniri possunt. Quapropter non ero hoc loco in ijs prosequendis fusior, cum in præteritis sufficienter præbuerimus doctrinā; superest, vt serio adoneamus, vt magna cura diligentiaque abnegentur, desiderando ad Deū pergere potius per ignorātiā; semperq; suo Cōfessario vel spiritali Magistro omniū ratio reddatur, & fideliter illi semper & in omnibus obtemperetur. Porro Magister admodum leui passu Animam per eas faciat transire, efficiatq; ne illis immoretur aut in hæreat, cum nullius illi sint momenti ad suam ad Vnionem iter peragendum: cum vti monuimus, rerum istarum, quæ passiuè Animæ tribuuntur, semper remaneat in ea effectus, quem Deus voluerit. Vnde non iudico aliquid referre, vt hoc loco recenseamus effectum, quem veræ producunt notitiæ, quem etiam malæ & falsæ: hoc enim esset in vanum defatigare lectorem, & nunquam hanc tractationem absolueret: effectus siquidem istarum non possunt ad compendiosam reduci doctrinam. Cum enim notitiæ istæ multæ sint, & admodum variæ, etiam tales sunt, earū effectus. Datoque, bonas semper bonos effectus, ad bonumq; finē destinatos producere, malas verò itidem malos, & ad finem improbum, satis dicendo dūm-

taxat, vt abnegentur, & quomodo id fieri debeat, de hac materia dictum est.

CAPVT XXVII.

In quo de secundo Reuelationum genere, detectione videlicet vel manifestatione arcanorum, & occultorum mysteriorum agitur. Docetur etiam, quam ratione vsui esse ad Vnionem cum Deo, & qua ratione illam præpedire possint, & qualiter demon hac in parte grauius decipere potest.

SECUNDUM Reuelationū genus dicebamus esse arcanorū, & occultorū mysteriorū manifestationē. Hæc itaq; dupliciter cōtingere potest. Primus modus circa Deum vt in se est, versatur: & in hoc, reuelatio mysterij Trinitatis Sanctissimæ, Deique vnitatis continetur. Secundus verò circa id, quod est DEVS in operibus suis, occupatur: & in hoc, cæteri sanctæ nostræ Catholicæ fidei articuli, nec non propositiones veritatum, quæ ex illis explicitè deduci elicique possunt comprehenduntur. Sub quibus propositionibus, magna multitudo Prophetarum reuelationum, promissionum, comminationumq; diuinarum, & aliarum rerum, quæ futuræ erant, & adhuc sunt futuræ, continetur. Possimus præterea ad hunc secundum reuelationum modum, alios plures particulares euentus reducere, quos ordinariè reuelat DEVS, tam circa totum mundum, in genere, quam etiam in particulari circa Regna, Prouinciās, Status, familias, personas deniq; singulares. Quarum rerum abundè nobis suppetunt in sacris literis exempla, præsertim in Prophetarū omnium scriptis, in quibus omnes isti reuelationum modi repetuntur. Quæ cura manifesta obuiaque sint, nolo in ijs huc

Hæc auenorū manifestatio dupliciter evenire potest.

B.

Iohannis
in CruceOpera
Mystica

NVI

129

conueniendis diutius immorari; illud solum dico Reuelationes istas non verbis solum, sermonibusque exprimi & propagari, sed etiam multifariam multisque modis à DEO promanare; interdum solis verbis; nonnunquam solis signis, figuris, imaginibus, vel solis similitudinibus: aliquando etiam utroque modo, & verbis scilicet & signis, sicuti etiam videre licet apud Prophetas, præsertim verò in vniuerso Apocalypseos libro, in quo non solum cuncta Reuelationum genera, de quibus sumus loquuti, sed etiam modi & diuersitates earum, quas hoc loco descripsimus, reperiuntur.

Reuelationes has, quæ in secundo ipsarum modo continentur, hoc quoque tempore largitur Deus, cui voluerit, consuevit quippe aliquibus personis, eorum vitæ terminum pate facere; vel quas passuri sunt tribulationes; quid etiam tali vel tali personæ, tali vel tali Regno imminere sitque euenturum. Imò etiam mysteriorum fidei nostræ veritates aperire, & spiritui (interueniente peculiari lumine & ponderatione) elucidare solet; licet hoc non appelletur propriè reuelatio; cum iam sit reuelatum: sed potius est rerum iam reuelatarum manifestatio & dilucidatio.

Loquendo itaque de illis, quas Reuelationes nuncupamus (non enim in præfenti de iam reuelatis dissero, cuiusmodi sunt fidei mysteria) dico posse dæmonem non leuiter illis sese artesque suas interponere & immiscere. Cùm enim huius generis reuelationes ut plurimum medijs verbis, figuris, & similitudinibus &c. eueniant, optimè dæmon tantundem simulare potest: si tamen primo vel secundo, de quo hoc loco agimus reuelationum modo, in quantum fidei nostræ argana concernit; noui vel diuersi aliquid

nobis reuelaretur: nulla illi ratione assentiri debemus. Ita enim S. Paulus docuit dicens. *Sed licet nos, aut Angelus de celo euangelizet vobis, præterquam quod euangelizauimus vobis, anathema sit: Quamobrem nullo modo admitti debet, quidquid denuo reuelaretur Animæ ad fidem spectans, præterquam quod istud expedit ei, tum ob cautelam necessariam, ne forte reuelationum istarum occasione, alias admittat simul varietates, tum etiam ob Animæ puritatem, quam oportet ei in fide habere. Sed in captiuitatem redigendo intellectum, simpliciter inditatur & adhaereat doctrinæ Ecclesiæ & fidei eius, quæ ut ait S. Paulus, per auditum ingreditur: Fides ex auditu: nec facile leuiter que accomodat fidem aut intellectum, huiusmodi rebus denuo reuelatis, si falli decipi que nolit. Caco dæmon siquidem, ut decipiat & mendacia obrudat: primo veritatibus rebusque verisimilibus inecat animam; ut eam securam beneque persuasam reddat: facitque hoc furoris instar, qui primo loco inserit corio rigidam setam, quæ postmodum molle intrabit filum, quod nullo pacto penetrare corium posset, nisi præuia seta. Quæ in re maxima adhibenda est circumspectio, quamuis enim verum certumque esset, nullum dicitur deceptionis imminere periculum, plurimum tamen expedit animæ nolle intellectu percipere res claras & manifestas, ut purum ac illibatum fidei meritum tueatur: ut que per istam intellectus noctem, ad vnionis diuinæ lucem, valeat peruenire.*

Tantique momenti est oculis intellectus oclusis, præteritarum prophetiarum veritatibus, in quacunque Reuelatione noua inherere, ut licet S. Petrus filij DEI gloriam in monte Thabor fuerit intuitus, nihilominus tamen

hzc.

hæc protulerit verba. *Habemus firmiorem Propheticum sermonem, cui benefactis attendemus*, id est, Licet verissima fuerit Visio, quam de Christo in monte Thabor habuimus; firmior tamen certiorque est Propheticus sermo, nobis reuelatus, cui innitendo rectè facitis.

Quod si ex causis & rationibus iam additis manifeste conuincitur, minime conueniens esse præbere aditum, oculosque in reuelationes nouas, quæ circa fidei propositiones contingunt curiose conijcere, quantum magis necessarium erit, hullo admittente modo, nullamque adhibere fidem reuelationibus illis, quæ sunt de rebus diuersis & differentibus, in quibus persuadendis imprimendisque ordinariè tantum dæmon conatum adhibet, vt veluti impossibile iudicem, non pluuius illarum decipi eum, qui non illas respuit ac repudiat: tanta est veritatis earum apparentia, tamque eas vehementer imprimat inimicus: tot enim evaceruat conglobatque apparentias, & credibilitatis earum conuenientias, ad eòque firmiter eas sensui & imaginationi insculpit, vt miseræ animæ omnino ita euenturum videatur: adeoque persuasam reddit Animam: vt nisi illa insigni sit prædita humilitate, vix à concepta opinione ditelli, vixque sibi contrarium persuaderi, patiatur.

Propterea pura, simplex, cauta humilisque Anima repugnare debet, respuere & abijcere reuelationes aliasque Visiones: nulla siquidem necessitas eas volendi & admittendi apparet, quin imò recusare repudiareque illas oportet, vt ad vnionem amoris iri possit. Hoc enim significare voluit Salomon cum dixit: *Quid necesse est homini maiora se querere?* ac si patentius dixisset: nulla suppetit necessitas ad Perfectionem assequendam, supernaturalia, supernaturali, ac præterordinaria via exop-

tandi, & res, quæ capacitatem ipsius superant, requirendi. Et quia difficultatibus & obiectionibus, quæ doctrinæ huic contrariari possent, capite decimo nono & vigesimo libri huius satisfactum est; ablegando illuc Lectorem, ab ampliori de istis Reuelationibus tractatione desisto: Cum satis superque sit monuisse, expedire Animam prudenter ab omnibus illis cauere, vt pura & absq; errore, per fidei noctem, ad diuinam vnionem valeat proficisci,

CAPVT XXVIII.

In quo de interioribus Loquutionibus, quæ supernaturaliter Spiritui euenire possunt, agitur. Quotque modis contingant, describitur.

NEcesse est prudentem Lectorem, semper meminisse intentionis finisque, quæ ego mihi in hoc libro proposui: qui nullus alius est, quàm absq; errore, & offendiculo vllò, animam per vniuersas naturales & supernaturales ipsius apprehensiones in fidei puritate ad Vnionem cum Deo, dirigere ac deducere. Vt hinc intelligat, quæ licet doctrinam, quam de Animæ apprehensionibus trado, non ad eò minutatim, multisque allatis diuisionibus prosequar, sicuti fortassis requireret intellectus, non tamen nimis breuis aut insufficiens hac in parte remaneo, si quidem existimo de omnibus sufficientia me tradere monita, lucemque ac documenta, ad hoc vt sciat anima, qualiter prudenter se in omnibus suis, tam internis, quam externis casibus gerere debeat, vt ad anteriora progredi valeat, præbere. Et hæc potissimum causa est, cur tam compendiose apprehensiones Prophetiarum absoluerim, quemadmodum etiam in reliquis feci. Cum tamen

Q 3 multa

B.

Iohannis
CruceOpera
Mystica

NVI

124

Sæpe præ oculis habendum, quæ sit authoris intentio in hoc libro.

multa circa quamlibet illarum, secundum discrimina modosque earum dicenda occurrerent; cuiusmodi enim sunt, ut iudicem nunquam posse integram illarum notitiam haberi: quare satis mihi est, quod (ut mihi videtur) abunde illarum substantia explicata sit, doctrinaque & cautela pro illis, & pro omnibus alijs, ipsis similibus, quæ animæ contingere possent, necessaria, tradita. Id ipsum etiã circa tertium apprehensionum modum præstabo, quem dicebamus esse supernaturales loquutiones absque vilo corporei sensus interuentu, spiritualibus personis fieri solitas: quæ licet multiplices sint: omnes tamen ad has tres reduci posse arbitror, videlicet ad loquutiones seu verba successiua, formalia & substantialia. Successiua appello, verba quædam & rationes, quas spiritu ipse, in seipso receptus seu collectus, conuenit secum ipse efformare & ratiocinari. Formalia sunt quædam verba distincta, & efformata, quæ spiritus non iam à seipso, sed ab aliquâ aliâ persona aliquando recolletus, aliquando verò minimè, suscipit. Substantialia sunt quædam alia verba, quæ etiam formaliter spiritui fiunt, interdum recolletus, interdum verò nequaquam, quæ verba in intimis Animæ substantiam illam & virtutem, quam significant, producant. De quibus omnibus hic ordine suo differemus.

CAPVT XXIX.

In quo de primo verborum genere, quæ interdum Spiritus recolletus in se efformare solet, disputatur. Eorum causa assignatur, commodaque & incommoda, quæ ex illis emergere possunt, adducuntur.

Qua ratione verba successiua formantur.

Quotiescunque accidunt hæc successiua verba, id fieri solet, cum spiritus

introuersus est, & alicui considerationi admodum intentus, & veluti absorptus, & circa eandem, de qua meditatur materiam, ipsemet Spiritus vnus ex alio deducendo, verba rationesque admodum appositae efformat, facitque hoc cum tanta facilitate & distinctione; necnon circa materiam illã res ad eò sibi ignotas ratiocinando detegit, ut omnino illi videatur non esse se illum, qui hæc facit, sed aliam personam, quæ interius illum alloquitur, vel illi responderet, eumque erudit: Et ut verum fatear, magna subest causa hæc cogitandi, & suspicandi: ipsemet enim secum colloquitur, sibi que respondet quemadmodum vna persona cum alia loqueretur: & aliquo modo ita est. Quãuis enim ipsemet Spiritus sit ille, qui hæc efficit, Spiritus tamen sanctus multoties fert opem illi, ad efformandos producendosque illos conceptus, verba & rationes, veritati consentaneas. Vnde & illa pronunciat ac dicit sibi ipsi ac si esset distincta persona. Cum enim intellectus vnitus tunc, & agglutinetur sit veritati illius rei, quam considerat, & Spiritus Diuinus sit etiam illi coniunctus; hinc prouenit, ut communicando hoc modo intellectus cum spiritu diuino, veritate illa mediante, efformet simul interius & successiue cæteras veritates, quæ ad illam rem, quam mente versabat, pertinent, aperiente tamen ostium, lumenque præbente Spiritu S. vero Doctore. Hic siquidem est vnus, ex modis illis, quibus docet Spiritus sanctus. Hocque modo illuminatus & instructus ab hoc magistro inellectus, veritates illas penetrando, efformat simul illa effata seu dicta, super veritatibus aliunde sibi communicatis. Ita ut merito dicere possimus. Vocem, vocem esse Iacob, manus autem manu Esau. Nec vnquam credere sibi que persuadere poterit, qui huiusmodi res percipit hoc

hoc se modo res habere, sed verba dictaque illa, alterius etiam esse personæ. Ignorat enim quanta facilitate valet intellectus sibi ipsi formare verba, super conceptibus, & veritatibus etiam ab alia persona sibi communicatis.

Et licet verum sit illi communicationi ac illustrationi intellectus nullam, natura sua, subesse falsitatem & deceptionem; potest nihilominus subesse, imò sæpenumero subest formalibus verbis, rationibusque quas super illis intellectus format. Cum enim lux illa, quæ ei confertur, interdum sit admodum delicata, & spiritualis, ita ut non attingat intellectus perfectam illius cognitionem, ipse verò sit ille, qui (sicut diximus) ex seipso rationes efformat; hinc est, ut crebro formet illas à veritate alienas, aliquando autem verosimiles, vel imperfectas. Cum enim à principio veritatis filum artipuerit, statimque ex suo addat habilitatem, vel potius ruditatem, & inertiam vilis, & abiecti intellectus sui; facile illi est, varias res secundum capacitatem suam comminisci, idque taliter, ac si aliqua persona loqueretur. Noui ego personam quandam, cui cum huiusmodi successivæ fierent loquutiones, inter alias verissimas & substantiales, quæ de sacratissimo Eucharistiæ Sacramento formabat, inueniebantur nonnullæ, admodum erroneæ.

Et non mediocriter admiror id, quod nostris istis contingit temporibus: quod scilicet quamcunque vulgaris Anima, quæ vix modicum quid meditationis, adepta est: si aliquas ex istis percipiat loquutiones, alicuius introversionis tempore, confestim illas velut à Deo perfectas æstimat & appellat, atque ita esse certo supponit, dicendo. Dixit mihi Deus: Respondit mihi Deus, cum tamen aliter res habeat; ipseque (vti diximus)

vt plurimum sibi eas dicant. Desiderium præterea, & amor, quo erga res huiusmodi in spiritu flagrant, efficit, vt sibi ipsi illa respondeant, & Deum sibi ea dicere, ac respondere arbitrentur. Hinc in magna huiusmodi homines ruunt deliramenta: nisi potenter sese coerceant, & is, qui illarum spiritualem curam gerit, eis persuadeat, istiusmodi discursuum abnegationem. Plus enim ex discursibus istis, ineptarum subtilitatum, ac impuritatis eliciunt animæ, quam humilitatis mortificationisque Spiritus, dum magnâ se iam rem adeptos esse, Deumque sibi fuisse loquutum existimant, cum tamen paulò plus nihilo fuerit, aut nihil, aut minus nihilo. Quid enim quæso, aut quale esse potest illud, quod humilitatem, charitatem, mortificationem, simplicitatem sanctam, silentiumque non ingenerat? Quamobrem dico posse rem hanc magno esse obstaculo, ne ad vniõnem diuinâ possit perueniri, nõ mediocriter. n. animâ ista magnificientem, à fidei abyssu abducunt, in quo debet intellectus obscurus permanere, & obscuratus per amorẽ tẽdere in fide; non autẽ per rationes multas.

Quod si obiecias, cur priuari debeat intellectus veritatibus illis, in quibus à Spiritu Dei illuminatur, atque adeo à maligno Spiritu oriri non possunt? Respondeo & aio, Spiritum sanctum illuminare intellectum recollectum, illuminare autem iuxta modum recollectionis eius; Cum autem nullam maiore recollectionem possit reperire intellectus ea, quæ inuenitur in fide, in nulla alia re illuminabit eum magis Spiritus sanctus, sicut in fide. Quanto enim purior exactiorque fuerit Anima in perfectione fidei viuæ, tanto plus etiam charitatis infusæ à Deo consequitur, quod verò plus charitatis obtinet, eò amplius illustratur à Deo, maioraque ipsius dona adipiscitur. Et quam-

Qualiter
spiritualis
Magister
cum huius
modi ani-
mabus sese
gerere de-
beat.

Magni
momenti
circa præ-
dicta du-
bium.
Et eius se-
luctio.

B.

Iohannis
in CruceOpera
Mystica

NVI

124

quamuis non diffitear in illa veritatum illustratione, aliquam animæ conferri lucem: tantum tamen, quantum ad eius qualitatem attinet, differt ab ea luce, quæ à fide absque clara intelligentia promanat, quantum nobilissimum preciosissimumque aurum, à vilissimo metallo, quod verò, spectat ad copiam ac affluentiam lucis, ita hæc fidei illam superat, sicut excedit mare, aquæ stillam. Priori namque modo confertur Animæ, vnus, duarum aut trium veritatum sapientia: hoc verò posteriori, communicatur illi generaliter Dei sapientia, quæ est Dei filius, vna simplici vniuersalique notitia, quæ tribuitur Animæ in fide. Quod si dicas vtrumque bonum esse, nec vnum impedire aliud. Respondeo impedite plurimum, si illud magni-penderit Anima. Hoc enim nihil est aliud, quam occupari iam rebus claris paruique momenti, quæ satis sunt ad impediendam communicationem abyssi fidei, in qua secretè ac supernaturaliter erudit Deus Animam, illamque (ipsa modum ignorante) virtutibus, ac donis sublimem efficit. Vtilitas porro quam communicatio illa successiva efficere debet, nequaquam sequi debet, desigendo in ea, magno cum studio intellectum: hoc quippe modo potius eam à se diuerteret, & abigeret, iuxta illud, quod in Canticis dicitur Animæ Sapientia: *Auerte oculos tuos à me, quia ipsi me auolare fecerunt*, id est, longe à te recedere, meque sublimius eleuare; sed debet simpliciter ac sincere, & nullo intellectus conatu in illis, quæ supernaturaliter communicantur perscrutandis adhibito, voluntatem cum amore, Deo applicare: amore si quidem mediante, illa bona communicantur, atque hoc modo copiosius quam antea conferuntur, si enim rebus istis, quæ supernaturaliter ac passimè tribuuntur animæ, sese adiungit dō intel-

lectus, vel aliarum potentiarum habilitas, industriaque interponere voluerit, nequam naturalis ipsarum modus & ruditas res tam sublimes attinget; vnde necessario illas suo modo contrahet coarctabitque, & consequenter eas variabit, ac diuersas reddet; sicque necessario, errandi se periculo exponet; rationesque illas ex proprii Iudicij arbitrio formabit, quod iam non erit supernaturale, nec illi simile: sed valde naturale, ac vile.

Verùm reperiuntur nonnulli intellectus, ad eò viaces, & acuti, quod statim ac sese intra se recipiunt, alicui considerationi vacantes, naturaliter magna que cum facilitate dum conceptibus discussis intendunt, conceptus suos in dicta verba rationesque ad modum vias efformant, eaque Dei esse arbitrantur; cum tamen non proveniant, nisi ab ipso intellectu, qui si aliquo modo ab operatione sensuum fuerit liberior, solo naturali lumine, absque aliqua supernaturali ope vniuersa hæc præstare potest, & his multo maiora. Eres hæc valde ordinarie occurrit, multique se ipsos fallunt, existimando magnam ac sublimem se adeptos orationem, Deique communicationem, & ea, quæ illis in hac tua introuersione occurrunt, vel scribunt, vel conscribi faciunt: & crebro euenit, vniuersa illa nihil prorsus esse, nullamque alicuius virtutis substantiam continere & ad nihil aliud deseruire, quam vt vanitatis ac superbix ansam præbeant.

Istiusmodi homines discant ista spernere, voluntatemque suam in fortitudine amoris humilis, & serio bonorum operum exercitio fundare, imitentur etiam in patiendo filij Dei vitam, seiplos in omnibus mortificando; hæc siquidem est via ad omne spirituale bonum perueniendi, non autem multi interiores discursus.

Successus istis interioribus verbis non

*Mira fidei
prestatio,
& immen-
sitas.*

*Per fidei
lucem cō-
municatur anima
Diuina
Sapientia.*

*Qualiter
se gerere
debeat anima
in cōmuni-
cationibus
Diuinis?
Cant. 6. 4.*

NOTA.

NOTA.

Qualiter
se gerere
debeat
anima
in cōmuni-
cationibus
Diuinis.

mediocriter sese immisceat, ac insinuat dæmon, in ijs præsertim, qui ad ea proni sunt, illisq; addicti. Quo enim tempore recollectionem internam inchoant, consuevit dæmon copiosam illis digressionum materiam, offerre, efformando per suggestionem intellectui conceptus & verba, hocq; modo sensim, & subtilissimè præcipitat, decipitque eos rebus verosimilibus. Hoc pacto communicare se illis solet, qui aliquod cum eo pactum, siue tacitum, siue expressum inierunt. Eodemque modo se quibusdam hæreticis præsertim verò Hæresiarachis communicat, informando, & imbuendo eorum intellectum conceptibus, rationibus subtilibus admodum, falsis tamen, & erroneis.

Ex dictis hucusque patet, Locutiones istas successiuas à tribus in intellectu causis promanare posse, nempe à spiritu Diuino, qui illum mouet illustratque: à naturali lumine ipsiusmet intellectus, & à Dæmone, qui illi per suggestionem loqui potest. Iam verò adferre nunc signa indiciaq; ad dignoscendum quando ab vnâ causâ, quando verò ab alterâ proficiuntur, operosum difficileque esset, præsertim talia, quæ integrè & perfecte rem hanc demonstrant. Nonnulla tamen generalia assignari possunt, sunt autem ista: Quando in verbis conceptibusque amat anima, & simul amorem, cum humilitate & erga Deum reuerentiâ percipit, signum est adesse ibi Spiritum sanctum, qui quoties aliquos concedit fauores, hisce eos inuoluit regumētis. Quando verò à solius intellectus perspicacis lumine procedunt, ipse tunc cuncta efficit absque vllâ virtutum operatione (licet possit naturaliter voluntas amare, in notitiâ lumineque cognitarum veritatum illarum) meditatione verò transtactâ, remanet arida voluntas, quamuis nec ad vanitatem, neque ad malum

procliuis; nisi forte dæmon postmodum eam de istis tentet; quod tamè secus accidit in verbis illis, quæ à bono spiritu originem traxerunt, illis enim transtactis, remanet vt plurimum voluntas Deo bene affecta & ad bonum propensa: quamuis etiâ interdum voluntas possit remanere arida, licet spiritus boni cõmunicatio præcesserit, ita Deo ad vtilitatem animæ disponente. Nonnunquam etiam non adeo experietur Anima operationes, vel motiones virtutum illarum, quamuis illud bonum fuerit, quo perfruita est; & idcirco arduum esse dixi, agnoscere interdum discrimen, quod inter eas versatur, ob varietatè effectuum, quos diuersis vicibus relinquunt, verum isti, quos insinuauimus, sunt communiores, quamuis aliquando copiosius deriuentur, aliquando verò minus. Illæ etiam, quæ Dæmonis sunt, aliquando sunt cognitu difficiles: licet enim vt plurimum reddant voluntatè in Dei amore remissam siccamque, & animum ad vanitatem, estimationè vel propriam complacentiâ propensum; nihilosecius tamen instillant, aliquando animæ falsam quandam humilitatem, & voluntati affectum feruidum, in proprio fundatum amore, vt interdum opus sit hominem valde esse spiritualem, vt eius fraudes queat agnoscere. Quod idcirco dæmon facit, vt melius latere possit, qui etiam optimè nouit sentimentis illis, quæ excitat, lachrymas prouocare; vt valeat imprimere Animæ affectiones amoreque, quos ipse intendit. Semper tamen nititur ipsorum mouere voluntatem, quo interiores illas cõmunicaciones magnificiât, vt sese illis dedant, & in illis, quæ non sunt virtutis exercitia; quin potius occasio faciendi iacturam virtutum iam acquirarum, Animam detineant.

Reliquū est, vt hac necessariâ, circumspeditione & cautelâ, in vtrisque vitamur

P

si deci-

*Dæmonis
allocutio-
nes cog-
nitæ diffi-
ciles.*

*Si locutio-
nibus istis
decipi no-
limus de-
betur cas-
paruisa
cere.*

B.

Iohannis
in CruceOpera
Mystica

NVI

124

si decipi, aut certè à destinato cursu præpediri nolimus; nimiram vt non magni ea faciamus, sed in id duntaxat toto incumbamus pectore, vt fortiter efficaciterque voluntatem nostram ad DEVM dirigere, legem eius, ac sancta consilia perfectè adimplere noscamus, hæc quippe est sapientia sanctorum, sitque nobis satis nosse mysteria & veritates cum ea simplicitate ac veritate, cum qua nobis ab Ecclesia proponuntur, hoc enim ad voluntatem summopere inflammandam sufficit; nec nos profunditatibus, curiositatibusque alijs inuestigandis occupemus, in quibus periculum abesse, prodigij instar est. Ad hoc namq; propositum S. Paulus ait, *Non plus sapere quam oportet sapere.* Et hæc quantum ad successiua verba spectat, dixisse satis sit.

NOTA.
Mirabile
compendiū
acquiren-
de sancti-
tati.

CAPVT XXX.

De interioribus verbis, quæ spiritui, supernaturali via formaliter sunt, differitur. Admonetur etiam Anima damni, quod ea possunt inferre. & necessaria datur instructio, ad caute circumspicere in illis, ne decipiatur, & agendum.

Secundum interiorum verborum genus, sunt verba formalia: quæ interdum via supernaturali spiritui, absque alicuius sensus interuentu, dicuntur; & hoc sine spiritus sit collectus, siue non. Dixi ea formalia, formaliter enim percipit spiritus ea ab alio profertur, absque vlla sua operatione. Quam etiam ob causam plurimum ab illis, de quibus immediate agimus, differunt; non enim ideò duntaxat diuersa sunt, quia absq; aliqua spiritus actione contingunt, sicuti veniunt in alijs, verum etiam

Quæ sunt
verba for-
malia:
Ex eorum
ab alijs
verbis dif-
feruntur.

quia (vt dictum est) interdum accidunt sine spiritus recollectione, imò nihil minus quam ea, quæ dicuntur, spiritui cogitante. Quod tamen secus in prioribus illis successiuis contingit, semper enim ea, circa illa, de quibus tunc cogitatur, versantur. Hæc de quibus nunc agimus verba interdum sunt apprimè formata, interdum verò non adeò: multoties quippe sunt conceptuū instar, per quos aliquid illi iam respondendo, iam aliquo alio modo spiritui ipsius loquendo, dicitur. In his aliquando, vnum solum percipitur verbum, aliquando duo, vel etiam plura; interdum sunt successiua sicuti præterita; solet enim diutius protrahi, vel doctrinā præbendo, vel de aliqua re cum anima cōferendo, omnia tamen absq; vlla spiritus actione sunt, eoque modo cuncta percipiuntur, ac si vna persona cum alia loqueretur. Quemadmodum legimus euenisse Danieli, qui ait, quod Angelus secum loquebatur: *Et locutus est mihi Gabriel, dixitq; &c.* quod formaliter & successiue fiebat loquendo in suo spiritu, illumque instruendo, sicut etiam ibi dixit Angelus: se ad eum docendum venisse.

Verba hæc, cum non sunt plus quam formalia, modicum in Anima effectum relinquunt. Vt plurimum enim ad docendum duntaxat, vel in aliqua re præbendam lucem deferunt, quem effectum vt consequantur, minimè necessarium est, vt alium efficaciorum producant præter eò, ad quem destinata sunt, finem. Hunc verò docendi & illuminandi effectum, quando à Deo proueniunt, semper producant in Anima, effusunt enim illam promptam, & dilucidam in eo, quod illi iubetur, vel de quo eruditur. Quamuis aliquando nō tollant ab anima repugantiā & difficultatē, quin potius solet illā anima maiorem sentire: quod propter maiore eruditionē, humani-

Veritas
quædam
sunt de
taxat for-
malia,
modicū
Anima
effusum
producant

humilitatē & bonum animæ facit Deus. Hanc autē repugnantiam, tunc ut plurimum permittit Deus, quando illi res aliquas ad honore ipsius animæ & præminentiam atinentes, vel certe vnde excellentia aliqua posset illi obuenire, præcipit, in rebus autē humilationis, & vilitatis maiore facilitate ac promptitudinem ei præbet. Vnde in Exodo legimus, quod cum Moyfi præcepisset Deus ut ad Pharaonē iret, populūq; suū in libertatē assereret, tantā habuit ostenditque repugnantiam, ut fuerit necesse tertio illi idem imperare, & signa demonstrare, quæ tamen vniuersa nō profuerunt, donec illi Deus Aaronem sociū honorisq; consortem assignasset. Secus verò contingere solet quando verba & communicationes à Dæmone proueniunt: qui in rebus honorificis maiorisq; momenti facilitate & promptitudine ingerit, in rebus autē humilibus, repugnantiam. Tanto per se quippe abhorret Deus Animam ad honores & dignitates propensam, ut etiā tunc quando ipse ei mandat, ad illas aspirare, & eas illi confert, nolit eam esse ad eas pronam, & imperandi cupidā. Et per hanc etiā promptitudinem, quam cōmunitur in his formalibus verbis confert Deus Animæ, formalia hæc verba ab istis alijs successibus differunt: quæ non ad eō mouent spiritum sicut hæc, neq; tantam conferunt promptitudinem, eō quod ista sint magis formalia, & in quæ minus ex suo se intellēctus immiscet: hoc tamen non obstat, quo minus aliquando copiosorem producant effectum aliqua verba successiva ob magnā, quæ interdum accidit diuini spiritus, cum humano cōmunicationem, sed in modo magna reperitur distantia. In istis formalibus verbis, nō est cur ambigat anima, an ipsa ea proferat, manifeste enim animaduertit, quod non præsertim cū illa, quæ illi dicta sunt, haud

quaquam mente verfabat: quod si etiā de illis rebus cogitasset, euidenter ac distincte cognoscit illud sibi aliunde prouenire.

Vniuersa hæc formalia verba non debet anima magnipendere, sicut & successiva. Nam præterquam quod occupabit detinebitque spiritum in eo, quod nō est legitimum & proximum medium vnionis cū Deo, quod fides est, commodissime posset à Dæmone decipi. Vix enim interdū discerni poterit, quæ nā à bono, quæ nā verò à maligno spiritu proferatur. Cum enim hæc formalia verba, sicuti diximus, exiguū faciant effectum, vix discerni queunt per effectus. Nam illa, quæ profert dæmon, nonnunquam sensibiliorem efficaciam in imperfectis producant, quam ista alia à bono spiritu prodeuntia in spiritualibus personis. Neq; confestim ea, quæ verbis istis dicuntur, executioni danda sunt, siue boni, siue maligni spiritus sint. Nunquam tamen committi debet, quin Confessario prudenti, vel certè personæ doctæ & discretæ cuncta aperiantur, ut ab eo instructio possit haberi; ad quem etiam spectabit statuere, quid hac in re agendum sit, cuius consilium sequendo cum resignatione, & indifferētia se habeat in illis. Quod si huiusmodi personam experientia conspicuam reperire nō valeat, præstat eo, quod tutum substantialeq; continent, in emolumentum propriū conuerso; floccipendendo cætera, ea nemini manifestare: facile enim aliquas offendet personas, quæ potius destruant Animam, quàm eam ædificent. Nō enim quilibet aptus est gubernationi ac directioni Animarū, cum tanti sit momenti, vel rectè se gerere, vel certe, in adeo graui negotio, aberrare.

Illud autē præ oculis semper habendum est, ut nunquā aliquid anima arbitrio suo aggrediatur, nec ea, quæ verbis illis exprimuntur absque multa prudentia ac

Etiā ista formalia verba non debet anima magnipendere si decipi nolit.

Non sunt confestim exequenda, seu maturum adhibendum consilium.

Quid faciendum est si consiliū personæ doctæ & expertæ haberi nā possit.

B.

Iohannis
in CruceOpera
Mystica

NVI

124

*Si anima
decipi no-
lit, debet
esse verum
istarum
inimica.*

consilio admittat. In hac siquidem materia subtile mirabileq; deceptiones accidere solent, ita vt impossibile existimem animam, quæ non fuerit huiusmodi rerum inimica, non posse in multis earum nõ decipi, siue parum siue multum. Et quia de periculis istis & deceptionibus, necnon de necessariâ in illis circumspectione ex professo Cap. 17. 18. 19. & 20. libri huius egimus, non ero hoc loco diffusior. Illud solum dico, præstantissimam securissimamq; in hac materiâ doctrinam esse, nihil illa pendere, etiamsi maximum quid esse appareant: sed in omnibus sese iuxta rectam rationem gerere, & iuxta id quod iam nos Ecclesia edocuit, quotidieque docet.

C A P V T XXXI.

In quo de substantialibus verbis, quæ interiori Spiritui sunt, agitur, assignatur etiam inter illa & formalia discrimen, & commoda, quæ in se continent, exponuntur: quamque resignatè ac reuerenter se in illis gerere debeat Anima, edocetur.

Tertium interiorum verborum genus diximus esse verba substantialia, quæ licet etiam formalia sint, eò quod formaliter admodum imprimantur animæ; in hoc tamen differunt, quia substantiale verbum effectum viuum, substantialemque in animâ producit, quod autem formale duntaxat est, non item. Itaque licet certum sit omne substantiale verbum esse etiam formale: non tamen propterea omne formale verbum substantiale est; sed solummodo illud, quod (sicuti superius diximus) verè realiterque illud imprimat Animæ, quod significat. Vt si Do-

*Discrimè
inter for-
malia &
substantia-
lia verba.*

*Quid sit
substantia-
le verbum.*

minus noster formaliter diceret animæ sis bona; illico substantialiter foret bona, vel si diceret dilige me: cõfestim in se amoris substantiam haberet & sentiret, qui est verus Dei amor: vel si metu consternatæ diceret: noli metuere; magnum continuo animi robur, & tranquillitatem sentiret. Namq; effata & diuina Verba, (vt Sapiens ait) potestatis plena sunt: Et sermo illius potestate plenus est. vnde & substantialiter efficiunt illud in Anima, quod sonant. Hoc quippe illud est, quod Dauid significare voluit verbis illis: *Ecce dabit voci suæ, vocem virtutis.* Atque hoc modo reipsa egit cum Abraham: quando illi dixit: *Ambula coram me, & esto perfectus.* Et statim fuit perfectus, semperque coram Deo circumspecte ambulabat. Et hæc est verborum ipsius in Evangelio potentia, quibus infirmos curabat, & mortuos, duntaxat imperando, ad vitam reuocabat. Et eiusmodi substantialia verba, nonnullis animabus loquitur, quæ tanti sunt momenti & valoris, vt vita sint virtusque animæ, & bonum eius in comparabile: plus enim vnicum illi verbum huiusmodi prodest, quam totum illud, quod vitæ suæ decursu peregit anima.

Quantum ad hæc verba attinet, nihil est quod agat anima, aut ex seipsa tunc velit nec conetur, sed humilem se duntaxat, & resignatam illis exhibeat, liberum suum assensum Deo præbendo: Nec est cur ea respuat, aut vereatur, aut in exequendis ijs, quæ præscribunt laboret, Deus enim ipse istis substantialibus verbis idiplum in ea, & cum eâ operatur, quod secus in formalibus & successiuis accidit. Nec est (vt dixi) quod hic reijcere conetur: effectus quippe eorum, substantiatus, vt sic dicam, diuinisque bonis refertus in Anima manet: quem quoniam passiuè recipit.

*Ecc. 9. 4.
Substantia-
lia in anima
efficiunt
quod sonant.*

Ps. 67.

Gen. 17.

Mat. 23.

*Verba ha-
c substantia-
lia sunt
quæ in
anima
operantur
et efficiunt
effectus
diuinos.*

*Verba ha-
c substantia-
lia sunt
quæ in
anima
operantur
et efficiunt
effectus
diuinos.*

cipit, vniuersus eius conatus minor est: nec est quod aliquam deceptionem vereatur: nam neque intellectus, neque cadæmon sese immiscere huic rei queunt, nec malignus iste spiritus ad efficiendum passiuè substantialem effectum, in aliqua Anima, ita vt illi effectum verbiq; sui habitum imprimat; potens est: quamuis animas spontaneo ipsarum pacto sibi traditas manendo in eis velut dominus, possit per suggestionem ad effectus extremæ malitiæ permouere. Cum enim tales animæ voluntaria nequitia essent illi vnitæ, nullo negotio possent illas dæmon ad dictos effectus impellere. Nā experientia ipsa teste videmus, magnā eum animabus etiā probis multis in rebus per suggestionem vim inferre, non mediocrem efficaciam suggestionibus istis suis imprimendo, quas si non ita essent probæ, multo maiori cum impetu possent inuadere. Effectus tamen ne verisimiles quidem istis, de quibus sumus loquuti effectibus, bonis, imprimere potest: nulla enim comparatio esse potest verborum ipsius, cum Diuinis, omnia Dæmonis verba sunt, ac si non essent verbis collata Diuinis, nec effectus illorum aliquid est, comparatione ad effectus Diuinorum. Nam idcirco dixit Deus per Ieremiam: *Quid paleis ad triticum? numquid non verba mea sunt quasi ignis, & quasi malus conterens petram?* Et sic substantialia ista verba promouent plurimum iuuantque animam ad vñionem cū Deo: & quo interiora magis fuerint, magis etiam substantialia sunt, plusque vtilitatis adducunt Animæ. *Felix fortunataque anima quam DEVS tali verbo fuerit allocutus. Loquere Domine, quia audit seruus tuus.*

(*)

CAPVT XXXII.

In quo de apprehensionibus, quas intellectus, ab interioribus sentimentis, quæ supernaturaliter in anima efficiuntur, recipit, agitur; illorum causa assignatur, & qua ratione se debeat anima in illū gerere, ne viam Diuinæ vñionis impediatur; prescribitur.

Consequens est, vt nunc de quarto positionū modo seu genere disseramus, quas dicebamus in intellectum deriuari posse à quibusdam spiritualibus sentimentis, quæ multoties in Anima spiritualis hominis supernaturaliter efficiuntur, quas etiam inter distinctas intellectus apprehensiones recensuimus.

Spiritualia hæc sentimenta distincta, duobus modis contingere possunt. Primi modi sunt, sentimenta in voluntatis affectu. Secundi verò, sentimenta sunt, quæ licet in voluntate quoque sedem habeant; quia tamen intensissima, sublimissima, profundissima ac secretissima sunt, non videntur illam attingere, sed in ipsa Animæ substantia perficiuntur. Veraque multifariam eueniunt. Primi modi, quotiescunque à Deo sunt, sublimissima sunt: Verùm secundi modi sentimenta prorsus sunt eminentissima, summæque vtilitatis. Quorum originem & causam, à qua permanant, bonaque opera, propter quæ Deus sublimes ad eò fauores tribuit, nec Anima ipsa, nec qui illius curam gerit cognoscere & intelligere queunt: non enim à quibuscunque operibus, quæ anima peragere possit, nec à considerationibus meditationibusq; ipsius dependent; licet huiusmodi res sint bonæ dispositiones ad illa

P 3.

ob-

Hæc spiritualia sentimenta bifariam eueniunt.

Sentimentorum istorum origo est prorsus ignota.

B.

Ioannis
Cruce

Opera
Mystica

III

124

obtinenda, largitur illa Deus cui vult, & ob quam caulam illi placet. Continget quippe personam aliquam in multis operibus bonis sese exercuisse, nec tamen huiusmodi tactus ab eo impetrare, è contra verò, alteram, quæ pauciora multo edidit opera, affatim illos eoque sublimissimos obtinere. Vnde nec est necesse vt anima actu spiritualibus rebus vacet, & occupetur (licet multo fatius sit ad illa suscipienda eis vacare) vt Deus tactus istos tribuat, ex quibus anima dicta sentimenta haurit, multoties tamen nihil minus, quam de illis anima cogitat. Tactus isti quidam sunt distincti citoque transeuntes; alij verò non adedò sunt distincti, & amplius durant.

Sentimenta hæc, in quantum sunt sentimenta (secundum quod de illis hoc loco solummodo egimus) nequaquam ad intellectum spectant; sed ad voluntatem; quamobrem etiam non dissero de ijs hoc loco ex professo, donec de nocte obscura purgationeque voluntatis ab affectionibus suis libro tertio disputemus. Sed quoniam crebro, imò vt plurimum derivatur ex illis in intellectum expressior perceptibiliorque apprehensio, notitia ac intelligentia, operæ pretium est, aliquã hoc loco illarum ob istum solum finem mentionem facere.

Sciendum itaque est ex omnibus istis sentimentis siue illa à Diuinis tactibus repentinis subitanisque, siue à successiuis ac durabilioribus oriuntur; multoties (vt dixi) resultare, & redundare intellectum, apprehensionem notitiæ, vel intelligentiæ: quod nihil esse solet aliud, quam sublimissimus quidã dulcissimus intellectui Dei sensus, cui nullo modo nomē imponi potest. sicut nec sentimento, à quo redūdat. Huiusmodi autem notitiæ, interdum vno, interdū verò alio modo cōtingunt:

liquãdo magis sublimes sunt & claræ, aliquando verò minus, secundum quod etiam sunt tactus diuini, qui sentimenta producant, ex quibus notitiæ istæ proficiuntur, ac iuxta illorum pro, rietatem,

Non est cur hoc loco multis vitantur verbis ad circumspēctum reddendum, dirigendumque per notitias istas, in hunc ad vñionem cum Deo intellectum. Cum enim dicta sentimenta passiuè in Anima efficiantur, sine eo quod ipsa effectiuè aliquid ex sua parte ad ea recipienda concurrat, ita etiam notitiæ ex illis resiliētes passiuè in intellectu, quem Philosophi passibilem dicunt, absque eo quod aliquid ex se operetur, recipiuntur.

Quamobrem ad non errandum in hac parte, nec illorum commoda præpediendum, nihil etiam intellectus in illis conari moliriq; debet, sed sese passiuè exhibeat, voluntatem ad liberum & gratum assensum flexendo, & capacitatem suam naturalem nequaquam intermiscendo. Vt enim in successiuis verbis euenire docuimus, facillimè nulloque negotio actiuitate ac operatione sua disturbabit & in nihilum rediget notitias illas delicatas, quæ sunt quædam sapidiæ dulcesque intelligentiæ supernaturales, quas naturalis capacitas non attingit, neq; illas operando comprehendere potest, sed duntaxat recipiendo. Vnde nec ad eas obtinendas conari debet, ne forte conatu isto excitatus intellectus, ex seipso notitias alias formare moliat; & ne dæmoni illo temporis puncto, ad varias alias falsasque ingerendas, aditus aperiatur. Quod ipse egregiè medijs dictis sentimentis præstare potest, adhibitis ad hoc corporeis sensibus. Quapropter religatè, humiliter passiuèque se in illis gerat, cum enim passiuè illa à Deo recipiat; ipse quoque ea illi largietur cum illi placuerit, humilem illam & abs-

*Intellectus
passiuè
anima re-
cipiuntur.*

*Quamobrem
intellectus
sese gerere
debet in
ipsi senti-
mentis*

*Qualis
sese gerere
debet in
ipsi senti-
mentis*

*Extra
intellectum
passiuè
anima re-
cipiuntur.*

& absq; proprietate vlla animaduerten-
do. Atq; hoc modo non impedit in se v-
tilitatem profecto maximam, quam noti-
tiaz istz in ordine ad vnionem diuinā pa-
riūt: siquidē vniversi tactus isti sunt tactus
vnionis, quz passiuē in anima efficitur.

NOTA. Vniuersa doctrina, quz libro hoc de
totali abstractione, & contemplatione
passiua allata est, in qua permittit se à Deo
duci anima per omnium creaturarum rerū
obliuionem, imaginumque & figurarum
nuditatem, detinendo ac occupando se
simplici intuitu in suprema veritate de-
fixo; non solum accipienda & intelligen-
da est de actu illo perfectissimz contem-
plationis, cuius sublimem & omnimodē
supernaturalem quietem, etiam filia Ieru-
salem, boni videlicet discursus & medita-

NOTA. tionis, si illis eo tempore anima in-
sthere
vellet, præpediant: verū etiam pro toto
illo tempore intelligenda est, quo domi-
nus noster iam dictam simplicem, gene-
ralem & amorosam aduertentiam seu at-
tentionem impertitur, vel certe anima
gratiz diuinæ auxilijs adiuta, se ipsam in
illa collocauerit ac constituerit. Tunc
enim temporis semper conandum & la-
borandum est, vt in quiete intellectus per-
maneat, nullas alias formas, figuras noti-
tiazque particulares intermiscendo, nisi
forte hoc cursim admodum fiat, & cum
valde exiguo studio, nam hoc faciendum
est, cum quadam amoris suauitate ad se
amplius inflammandum. Cæterum extra
hoc tempus in omnibus suis exercitijs, &
operibus vti debet memoriarum ac bo-
narum meditationum adminiculis, idque
eo modo & medio, quo maiorem deuo-
tionem & vtilitatem senserit, singularif-
simè verò vti debet memoria & medi-

tatione vitæ, passionis & mortis Domini
nostri Iesu Christi, vt actiones suas, exerci-
ticia & vitam, illi valeat conformare.

Conclusio
Libri

Et hæc satis sunt, vt huic materiæ de ap-
prehensionibus supernaturalibus intelle-
ctus finem imponamus, quantum ad de-
ducendum dirigendumq; per illas intel-
lectum in fide ad diuinam vnionem atti-
net. Arripitor autem, satis me de illis
dixisse; quidquid enim Animæ circa in-
tellectum acciderit, reperiet doctrinam
cautelamque pro illis necessariam, in al-
latis iam diuisionibus. Et licet aliquando
aliquid à Deo diuersum ac discrepans e-
mergat, vt in nulla ex allatis distinctio-
nibus comprehendatur (quamuis existimem
nullam futuram intelligentiam, quæ non
possit ad aliquā ex quatuor distinctarum
noticiarum modis reuocari) potest tamen
doctrina cautelaque pro illa ex ijs, quæ de
alijs similitudinem cum quatuor illis no-
titijs habentibus dicta sunt, elici. Atque
ita ad Tertium Librū gradum faciemus,
in quo Deo fauente de purgatione spiri-
tuali ac interiori voluntatis, eius videlicet
interiorum affectuum (quam hoc loco ac-
tuum noctem appellamus) verba facie-
mus. Prudentem ergo Lectorem amanter
oratum volo, vt benigno ac sincero ani-
mo hæc perlegat, si enim iste desit, ex
quacunque sublimissima etiam ac perfe-
ctissima doctrina minime decerpitur v-
tilitas illa, quam in se continet, neque et-
iam tanti illa sit, quantum promereretur;
quanto magis doctrina hoc meo ru-
di stilo exarata, quem in mul-
tis admodum imperfe-
ctum non diffiteor.

(.°)

NOTA.

B.
Iohannis
de Cruce

Opera
Mystica
NVI
124

SECUNDI LIBRI FINIS.

LIBER